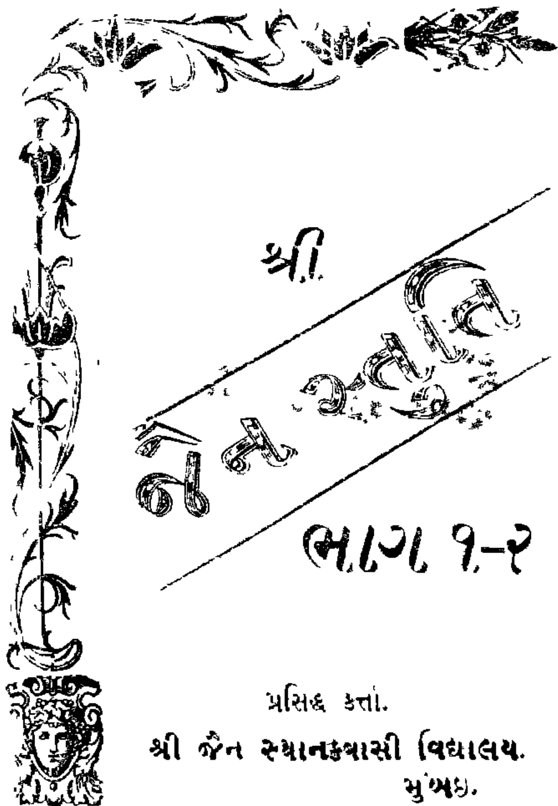

પ્રસિદ્ધ કર્ત્તા.

શ્રી જૈન સ્થાનકવાસી વિદ્યાલય.

મુંબઇ.

સંશોધન કરી છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર,

શ્રી જૈન સ્થાનકવાસી વિદ્યાલય તરફથી

શાહ ત્રીભોવનદાસ ગુલાબચંદ.

ગાંધી રતનચંદ પાનાચંદ.

સી. પી. ટેંકરોડ નં. ૫૩–૫૭

મુંબઇ.

આવૃતિ [illegible] પ્રત ૧૦૦૦.

સંવત ૧૯૮૦ સને ૧૯૨૪.

શ્રી 'વીર-શાસન" પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં

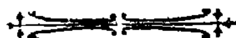
પરીખ વીઠલભાઇ મોહનલાલે છાપી.

ઠે. કાળુપુર, હાજાપટેલની પોળ–અમદાવાદ

કીંમત ૦—૭—૦.

હિતકારી વચનામૃતો.

૧ દાન દેવાથી જેવા હાથ શોભે છે, તેવા સોનાના કડા પહેરવાથી શોભતા નથી

૨ મધુર વચન બોલવાથી જેવુ મુખ શોભે છે, તેવુ પાન ચાવવાથી શોભતુ નથી

૩ સુખમા મગરૂર થવુ નહિ અને દુઃખમા કાયર થવુ નહિ.

૪ સુખ દીધે સુખ મળે અને દુઃખ દીધે દુઃખ મળે માટે પસંદ પડે તે અંગિકાર કરો.

૫ જેટલા સ્વાદ તેટલા રોગ, જેટલુ વૈર તેટલો ભય, જેટલો સ્નેહ તેટલું દુઃખ.

૬ દુશ્મનને કબજે કરવો સહેલ છે, પણ મન વશ કરવું કઠણ છે

૭ ક્રોધ કરવો નહિ, જુગાર રમવુ નહિ પણ ક્રોધી જુગારીને ઓળખવાનું જ્ઞાન મેળવવુ.

આનુપૂર્વી.

જ્યાં ૧ હોય ત્યાં નમો અરીહંતાણું કહેવું.
જ્યાં ૨ હોય ત્યાં નમો સિદ્ધાણું કહેવું.
જ્યાં ૩ હોય ત્યાં નમો આયરીયાણું કહેવું.
જ્યાં ૪ હોય ત્યાં નમો ઉવજઝાયાણું કહેવું.
જ્યાં ૫ હોય ત્યાં નમો લોએસવ્વસાહુણું કહેવું.

ચોપાઇ.

આનુપૂર્વી ગણજ્યો જોય, છમાસી તપનું ફળ હોય; સંદેહ નવ આણો લગાર, નીર્મળ મને જપો નવકાર. ૧ શુદ્ધ વસ્ત્રે ધરી વીવેક, દીન દીન પ્રત્યે ગણવી એક; એમ આનુપુર્વિ જે ગણે, તે પાંચસેં સાગરના પાપને હણે. ૨

દોહરા.

એક અક્ષર નવકારનો, શુદ્ધ ગણે જે સાર;
તે બાંધે શુભ દેવનું, આયુષ્ય અપરંપાર. ૧
ઓગણીશલાખ ત્રેસઠહજાર, બસેંબાસઠ પળ;
ત્યાંહાં સુધી તે ભોગવે, નવકાર મંત્રનું ફળ. ૨
અશુભ કર્મ કે હરણકું, મંત્ર બડો નવકાર;
વાણી દ્વાદસ અંગમેં, દેખ લીયો તત્વસાર. ૩

૧	૨	૩	૪	૫
૨	૧	૩	૪	૫
૧	૩	૨	૪	૫
૩	૧	૨	૪	૫
૨	૩	૧	૪	૫
૩	૨	૧	૪	૫

૧

૧	૨	૪	૩	૫
૨	૧	૪	૩	૫
૧	૪	૨	૩	૫
૪	૧	૨	૩	૫
૨	૪	૧	૩	૫
૪	૨	૧	૩	૫

૨

૧	૩	૪	૨	૫
૩	૧	૪	૨	૫
૧	૪	૩	૨	૫
૪	૧	૩	૨	૫
૩	૪	૧	૨	૫
૪	૩	૧	૨	૫

૨	૩	૪	૧	૫
૩	૨	૪	૧	૫
૨	૪	૩	૧	૫
૪	૨	૩	૧	૫
૩	૪	૨	૧	૫
૪	૩	૨	૧	૫

૧	૨	૩	૫	૪
૨	૧	૩	૫	૪
૧	૩	૨	૫	૪
૩	૧	૨	૫	૪
૨	૩	૧	૫	૪
૩	૨	૧	૫	૪

૫

૧	૨	૫	૩	૪
૨	૧	૫	૩	૪
૧	૫	૨	૩	૪
૫	૧	૨	૩	૪
૨	૫	૧	૩	૪
૫	૨	૧	૩	૪

૬

૧	૩	૫	૨	૪
૩	૧	૫	૨	૪
૧	૫	૩	૨	૪
૫	૧	૩	૨	૪
૩	૫	૧	૨	૪
૫	૩	૧	૨	૪

૭

૨	૩	૫	૧	૪
૩	૨	૫	૧	૪
૨	૫	૩	૧	૪
૫	૨	૩	૧	૪
૩	૫	૨	૧	૪
૫	૩	૨	૧	૪

૮

૧	૨	૪	૫	૩
૨	૧	૪	૫	૩
૧	૪	૨	૫	૩
૪	૧	૨	૫	૩
૨	૪	૧	૫	૩
૪	૨	૧	૫	૩

૧	૨	૫	૪	૩
૨	૧	૫	૪	૩
૧	૫	૨	૪	૩
૫	૧	૨	૪	૩
૨	૫	૧	૪	૩
૫	૨	૧	૪	૩

૧	૪	૫	૨	૩
૪	૧	૫	૨	૩
૧	૫	૪	૨	૩
૫	૧	૪	૨	૩
૪	૫	૧	૨	૩
૫	૪	૧	૨	૩

૧૧

૨	૪	૫	૧	૩
૪	૨	૫	૧	૩
૨	૫	૪	૧	૩
૫	૨	૪	૧	૩
૪	૫	૨	૧	૩
૫	૪	૨	૧	૩

૧૨

૧	૩	૪	૫	૨
૩	૧	૪	૫	૨
૧	૪	૩	૫	૨
૪	૧	૩	૫	૨
૩	૪	૧	૫	૨
૪	૩	૧	૫	૨

૧૩

૧	૩	૫	૪	૨
૩	૧	૫	૪	૨
૧	૫	૩	૪	૨
૫	૧	૩	૪	૨
૩	૫	૧	૪	૨
૫	૩	૧	૪	૨

૧૪

૧	૪	૫	૩	૨
૪	૧	૫	૩	૨
૧	૫	૪	૩	૨
૫	૧	૪	૩	૨
૪	૫	૧	૩	૨
૫	૪	૧	૩	૨

૧૫

૩	૪	૫	૧	૨
૪	૩	૫	૧	૨
૩	૫	૪	૧	૨
૫	૩	૪	૧	૨
૪	૫	૩	૧	૨
૫	૪	૩	૧	૨

૧૬

૨	૩	૪	૫	૧
૩	૨	૪	૫	૧
૨	૪	૩	૫	૧
૪	૨	૩	૫	૧
૩	૪	૨	૫	૧
૪	૩	૨	૫	૧

૧૭

૨	૩	૫	૪	૧
૩	૨	૫	૪	૧
૨	૫	૩	૪	૧
૫	૨	૩	૪	૧
૩	૫	૨	૪	૧
૫	૩	૨	૪	૧

૧૮

૨	૪	૫	૩	૧
૪	૨	૫	૩	૧
૨	૫	૪	૩	૧
૫	૨	૪	૩	૧
૪	૫	૨	૩	૧
૫	૪	૨	૩	૧

૩	૪	૫	૨	૧
૪	૩	૫	૨	૧
૩	૫	૪	૨	૧
૫	૩	૪	૨	૧
૪	૫	૩	૨	૧
૫	૪	૩	૨	૧

ॐ असिआउसाय नमः

છંદ સંગ્રહ.

સિદ્ધ પરમાત્માની સ્તુતિ.

(હરીગીત છંદ.)

તુમ્હે તરણ તારણ દુઃખ નિવારણ ભવિક જીવ આરાધનં, શ્રી નાભીનંદન જગત વંદન નમો સિદ્ધ નિરંજનં ॥૧॥ જગત ભુષણ વિગત દુષણ પ્રણવ પ્રાણ નિરૂપકં, ધ્યાન રૂપ અનોપ ઉપમં નમો૦ ॥૨॥ ગગન મંડળ મુક્તિ પદવી સર્વ ઉર્દ્ધ નિવાસનં, જ્ઞાન જ્યોતિ અનંત રાજે નમો૦ ॥૩॥ અજ્ઞાન નિંદ્રા વિગત વેદન દલિત મોહ નીરાયુષં, નામ ગોત્ર નિરંતરાયં નમો૦ ॥૪॥ વિકટ ક્રોધા માન યોધા માયા લોભ વિસર્જનં, રાગ દ્વેષ વિમર્દ અંકુર નમો૦ ॥૫॥ વિમલ કેવળ જ્ઞાન લોચન

[ધ્યાન શુકલ સમીરિતં, યોગીના તિગમ્ય રૂપં નમો૦ ॥૬॥ યોગ ને સમોસરણ મુદ્રા પરી પલ્ય કાસનં, સર્વ દીસે તેજ રૂપ નમો૦ ॥૭॥ જગત જીનકે દાસ દાસી તાસ આસ નિરાસનં, ચંદ્ર રૂપે પરમાનંદ રૂપં નમો૦ ॥૮॥

[સ્વ સમય સમકીત દ્રષ્ટી જિનકી સોએ યોગી અયોગીકં, દેખતામાં લીન હોવે નમો૦ ॥૯॥ તિર્થ સિદ્ધા અતિર્થં સિદ્ધા ભેદ પંચ દસાધિકં, સર્વ કર્મ વિમુક્ત ચૈતન નમો૦ ॥૧૦॥ ચંદ્ર સુર્ય દીપ મણીકી જ્યોતિ તે ન ઉલંઘિતં, તે જ્યોતિથી અપરમ જ્યોતિ નમો૦ ॥૧૧॥ એકમાંહિ અનેક રાજે અનેકમાંહિ એકકં, એક અનેકકી નાંહિ સંખ્યા નમો૦ ॥૧૨॥ અજર અમર અલક્ષ અનંતર નિરાકાર નિરંજનં, પરિબ્રહ્મ જ્ઞાન અનંત દર્શન નમો૦ ॥૧૩॥ અતુલ સુખકી લહેરમેં પ્રભુ લીન રહે નિરંતરં, ધર્મ ધ્યાનથી સિદ્ધ દર્શન નમો૦

॥૧૪॥ ધ્યાન ધુપં મનઃ પુષ્પ પંચેઇંદ્રી હુતાશનં, ક્ષમા જાપ સંતોષ પુજા, પુજો દેવ નિરંજનં. ॥૧૫॥ તુમ્હે મુક્તિ દાતા કર્મ ઘાતા દીન જાણી દયા કરો; સિદ્ધારથ નંદન જગત વંદન, માહાવીર જીનેશ્વરં. ॥૧૬॥ ઇતિ ॥

શ્રી પાર્શ્વનાથ સ્વામીનો છંદ.

(તોટક વૃત્તની દેશીમાં.)

જય જય જગનાયક પાર્શ્વજિનં, પ્રણુતાખિલ માનવ દેવગણું ॥ જીવ શાસન મંડન સ્વામી જયો, તુમ દરિશન દેખી આનંદ ભયો ॥ ૧ ॥ અશ્વસેન કુલાંબર ભાનુનિભં, નવ હસ્ત શરીર હરીત પ્રતિભં ॥ ધરણેંદ્ર સુસેવિત પાદ યુગં, ભર ભાસુર કાંતિ સદા સુભગં ॥ ૨ ॥ નિજ રૂપ વિનીર્જિત રંભપતિ, વદનો ધુતી શારદ શોમ તતિ ॥ નયનાબુંજ દીસ વિશાળતરા, તિલકુસુમ સન્નીભ

નાસા પ્રવરા ॥ ૩ ॥ રસનામૃત કંદ સમાન
સદા, દશનાવળિ અનાર કલિ સુખદા ॥
અધરા રૂણ વિદ્રુમ રંગ ઘનં, જય પુરૂસા-
દાણી પાર્શ્વજિનં ॥ ૪ ॥ અતિચારૂ મુકુટ
મસ્તક દીપે, કાને કુંડળ રવિશશિ જીપે ॥
તુજ મહિમા મહિમંડળ ગાજે, નિત પંચ
શબ્દ વાજાં વાજે ॥ ૫ ॥ સુર કીન્નર વિદ્યાધર
આવે, નર નારી તેરા ગુણ ગાવે ॥ તુજ શેવે
ચોશઠ ઇંદ્ર સદા, તુજ નામે નાવે કષ્ટ સદા ॥૬॥
જે સેવે તુજને ભાવ ઘણે, નવ નિધિ થાય
ઘર તેહ તણે ॥ અડવડીઆ તું આધાર
કહ્યો, સમરથ સાહિબ મેં આજ લહ્યો ॥૭॥
દુખીયાને સુખદાયક તું દાખે, અસરણ ને
શરણે તું રાખે ॥ તુજ નામે સંકટ વિકટ
ટળે, વિછડિયાં વ્હાલાં આવી મળે ॥ ૮ ॥
નટવિટ લંપટ દુરે નાસે, તુજ નામે
ચોર ચરડ ત્રાસે ॥ રણ રાઉલ જય તુજ

નામ થકી, સઘળે આગળ તુજ સેવ થકી ॥ ૯ ॥ યક્ષ રાક્ષસ કિન્નર સવિ ઉરગા, કરી કેસરી દાવાનળ વહિગા, વધ બંધન ભય સઘળા જાવે, જે એક મને તુજને ધ્યાવે ॥૧૦॥ ભુત પ્રેત પિચાસ છળી ન શકે, જગદીશ તવા ભિધ જાપ થકે ॥ મહોટા જોટીંગ રહે દુરે, દૈત્યાદિકના તું મદ ચુરે ॥૧૧॥ ડાયણિ સાયણિ જાય હટકી, ભગવંત થાય તુજ ભજન થકી ॥ કંપટી તુજ નામ લિયા કંપે, દુરજન મુખથી જી જી જંપે ॥ ૧૨ ॥ માની મચ્છરાળા મુહ મોડે, તે પણ આગળથી કર જોડે ॥ દુર મુખ દુષ્ટાદિક તુંહિ દમે, તુજ નામે મ્હોટા મલેચ્છ નમે ॥ ૧૩ ॥ તુજનામે માને નૃપ સબળા, તુજ જશ ઉજવળ જેમ ચંદ્રકળા ॥ તુજ નામે પામે ઋદ્ધિ ઘણી જય જય જગદીશ્વર ત્રિજગ ધણી ॥ ૧૪ ॥ ચિંતામણી કામ સવી પામે, હયગય રથ પા-

ચક તુજ નામે ॥ જનપદ ઠકુરાઇ તું આપે, દુજન જનનાં દારિદ્ર કાપે ॥ ૧૫ ॥ નિર્ધનને તું ધનવંત કરે, તૂઠયો કોઠાર ભંડાર ભરે ॥ ઘર પુત્ર કલત્ર પરિવાર ઘણો, તે સહુ મહિમા તુમ નામ તણો ॥ ૧૬ ॥ મણી માણેક મોતી રત્ન જડયાં, સોવન ભુષણુ બહુ સુઘડ ઘડયાં ॥ વળી પહેરણુ નવરંગ વેષ ઘણાં, તુજ નામે નવિ રહે કાંઈ મણા ॥ ૧૭ ॥ વૈરી વિરૂઓ નવિ તાકિ શકે, વળિ ચોર ચુગલ મનથી ચમકે ॥ છળ છિદ્ર કદા કેહનો ન લગે, જીનરાજ સદા તુંજ જ્યોતિ જગે ॥ ૧૮ ॥ ઠગ ઠાકુર સવિ થર હર કંપે, પાખંડી પણુ કો નવિ ફરકે ॥ લુંટાદિક સહુ નાસી જાયે, મારગ તુજ જપતાં જય થાયે ॥ ૧૯ ॥ જડ મુરખ જે મતિ હિન વળી, અજ્ઞાન તિમિર તસ જાય ટળી, તુજ સમરણુથી ડાહ્યા થાએ પંડિત પદ પામી પૂજાએ ॥ ૨૦ ॥ ખસ ખાસી

બચન પીડા નાસે, દુરબળ મુખ દીનપણું
ત્રાસે ા ગડ ગુંબડ કુષ્ટ જિ કે સબળા, તુજ
જાપે રોગ સમે સઘળા ા ૨૧ ા ગહિલા, ગુંગા
બહિરાય જિકે, તુજ ધ્યાને ગત દુઃખ થાય
તિકે ા તનું કાંતિ કળા સુ વિશેષ વધે;
તુજ સમરણશું નવનિધી સધે ા ૨૨ ા
કરી કેસરી અહિરણ બધ સયા, જળ જલણ
જળોદર અષ્ટ ભયા ા રાંગણ પમુહા સવિ જાય
ટળી તુજ નામે પામે રગ રળી ા ૨૩ ા
ॐ ह्रीँ अर्ह શ્રી પાર્શ્વનમો, નમિઉણ જપંતા
દુષ્ટ દમો ા ચિંતામણી મત્રજિકે ધ્યાયે
તિણઘર દિન દિન દોલત થાયે ા ૨૪ ા ત્રીક-
રણ શુદ્ધે જે આરાધે; તસ જશ કિર્ત્તિ
જગમાં વાધે ા વળી કામત કામ સવે સાધે,
સમિહીત ચિંતામણી તુજ લાધે ા ૨૫ ા
મદ મચ્છર મનથી દૂર તજે, ભગવંત ભલી
પરે જેહ ભજે ા તસ ઘર કમળા કલ્લોલ કરે

વળી રાજ્ય રમણિ બહુ લીલવરે ॥ ૨૬ ॥ ભય વારક તારક તું ત્રાતા, સજ્જન મન ગતિ મતિનો દાતા ॥ માત તાત સહોદર તું સ્વામિ, શિવ દાયક નાયક હિત કામી ॥ ૨૭ ॥ કરૂણા કર ઠાકુર તું મ્હારો, નિશિવાસર નામ જપુ ત્હારો ॥ શેવકશું પરમ કૃપા કરજ્યો, વાલેશર વંછિત ફળ દેજ્યો ॥ ૨૮ ॥ જીનરાજ સદા તું જયકારી, તુજ મુર્ત્તી અતિ મોહનગારી ॥ મુગત મેહેલ માંહિ તુહી બીરાજે, ત્રિભુવન ઠકુરાઇ તુજ છાજે ॥ ૨૯ ॥ ઈમિ ભાવ ભલે જીનવર ગાયો, વામા સુત દેખી બહુ સુખ પાયો ॥ રવિ શશિ મુનિ સંવચ્છર રંગે, જય દેવ સુરમાં સુખ સંગે ॥ ૩૦ ॥ જય પુરૂસાદાણી પાર્શ્વ પ્રભો, સકળાર્થ સન્નિહિત દેહી વિભો ॥ બુધ હર્ષ રૂચિ વિજ્યાય મુદા, તવ લબ્ધિ રૂચિ સુખ થાય સદા ॥ ૩૧ ॥

કળશ (વસંત તીલકા વૃત્તમ.)

ઇત્થં સ્તુતઃ સકળ કામિત સિદ્ધિદાતા,
યક્ષા ધીરા જનત પાર્શ્વપ્રભોધિરાજ ॥
સ્વસ્તિ શ્રી હર્ષ રૂચિ પંકજ સુપ્રસાદાત,
શિષ્યેણુ લબ્ધ રૂચિને તીમુદા પ્રસન્નઃ

શ્રી પાર્શ્વનાથ સ્વામીનો છંદ.

આપણુ ઘર બેઠા લીલ કરો, નિજપુત્ર કલત્ર શું પ્રેમ ધરો ॥ તુમે દેશ દેશાંતર કાંઇ દોડો, નિત્યપાસ જપો શ્રી જીન રૂડો ॥ ૧ ॥ મનવંછિત સઘળા કાજ સરે, શીર ઉપર છત્ર ચામર ધરે, કલમલ આગળ ચાલે ઘોડો ॥ નિત્ય૦ ॥ ૨ ॥ ભૂત પ્રેત પિશાચ વળી, સાયણિ ને ડાયણી જાય ટળી ॥ છળછિદ્ર ન કોઇ લાગે જુડો ॥ નિત્ય૦ ॥ ૩ ॥ એકાંતર તાવ સિયોદાહ, ઓષધ વિણુ જાય ક્ષણ માંહ ॥ નવિ દુઃખે માથું

પગ ગુડો ॥ નિત્ય૦ ॥ ૪ ॥ કંઠમાળ ગડ ગું-
બડ સબળા, તસ ઉદર રોગ ટળે સઘળા ॥ પીડા
ન કરે ફિન ગળ ફોડો ॥ નિત્ય૦॥ ૫ ॥ જાગતો
તીર્થંકર પાસ બહુ, એમ જાણે સઘળો જ-
ગત સહુ ॥ તતક્ષણ અશુભ કર્મ તોડો ॥
નિત્ય૦ ॥ ૬ ॥ પાસ વાણારશિપુરી નગરી,
તિહાં ઉદયો જિનવર ઉદય કરી ॥ સમય
સુંદર કહે કરજોડો ॥ નિત્ય૦ ॥ ૭ ॥

શ્રી શાંતિનાથ સ્વામીનો છંદ.

શારદ માંય નમું શિર નામી, હું ગુણ ગાઉં
ત્રિભુવનકે સ્વામિ ॥ શાંતિ શાંતિ જપે
સબ કોઈ, તે ઘેર શાંતિ સદા સુખ હોઇ.
॥ ૧ ॥ શાંતિ જપી જે કીજે કામ, સોહી કામ
હોવે અભિરામ ॥ શાંતિ જપી પરદેશ સધા-
વે, તે કુશળે કળા લેઇ આવે ॥ ૨ ॥
ગર્ભ થકી પ્રભુ મારિ નિવારી, શાંતિજી નામ

દિયો હિતકારી ॥ જે નર શાંતિ તણા ગુણ આવે, ઋદ્ધિ અચિંતી તે નર પાવે ॥ ૩ ॥ જે નરકું પ્રભુ શાંતિ સહાઇ, તે નરકું કયા આરતી નાહી ॥ જો કછુ વંછે સોહી પુરે, દુઃખ દારિદ્ર મિથ્યા મતિ ચુરે ॥ ૪ ॥ અલખ નિરંજન જ્યોત પ્રકાશી, ઘટ ઘટ અંતરકે પ્રભુ વાસી ॥ સ્વામી સ્વરૂપ કહ્યું નવિ જાય, કહેતા મુજ મન અચરીજ થાય ॥ ૫ ॥ ડાર દીયે સબહી હથિયારા, જીત્યા મોહ તણા દળ સારા ॥ નારી તજી શિવશું રંગ રાચો, રાજ તજ્યો પણ સહિબ સાચો. ॥ ૬ ॥ મહા બળવંત કહીજે દેવા, કાયર કુંથું એક હણેવા ॥ રૂદ્ધિ સબળ પ્રભુ પાસ લહીજે, ભિક્ષા આહારી નામ કહીજે ॥ ૭ ॥ નિંદક પુજકકું સમ ભાયક, પણ સેવકકુ હે સુખદાયક ॥ તજી પરિગ્રહ હુવા જગનાયક, નામ અતિથિ સવે સિદ્ધિ લાયક. ॥ ૮ ॥ શત્રુ

મિત્ર સમ ચિત્ત ગણિજે, નામ દેવ અરિહંત ભણીજે । સકળ જીવ હિતવંત કહીજે, સેવક જાણી મોહ પદ દીજે ॥ ૯ ॥ સાયર જેસા હોત ગંભિરા, દુષણ એક ન માહે શરીરા, મેરૂ અચળ જિમ અંતર જામી, પણ ન રહે પ્રભુ એકણુ ઠામી ॥ ૧૦ ॥ લોક કહે જિનજી સબ દેખે, પણ સુપનાંતર કબહુ ન પેખે ॥ રીસ વિના બાવીશ પરીસા, સેના જીતી તે જગદીશા ॥ ૧૧ ॥ માન વિના જગ આણુ મનાઇ, માયા વિના શિવશું લય લાઇ ॥ લોભ વિના ગુણ રાશિ ગ્રહિજે, ભિક્ષુ ભાવે ત્રિગડો સેવિજે ॥ ૧૨ ॥ નિગ્રંથપણે શિર છત્ર ધરાવે, નામ યતિ પણ ચમર ઢળાવે ॥ અભયદાન દાતા સુખ કારણ, આગળ ચક્ર ચાલે અરિદારણુ ॥ ૧૩ ॥ શ્રીજિનરાજ દયાળ ભણીજે, કર્મ સર્વેકો મૂળ ખણીજે ॥ ચઉવિહ સંઘહ તિરથ થાપે, લચ્છી ઘણી દેખે નવિ

આપે ॥ ૧૪ ॥ વિનયવંત ભગવંત કહાવે, નાહી કીસીકું શિશ નમાવે ॥ અકંચનકો બીરૂદ ધરાવે, પણ સોવન પદ પંકજ ઠાવે ॥ ૧૫ ॥ રાગ નહિ પણ સેવક તારે, દ્વેષ નહી નિગુણા સંગ વારે ॥ તજી આરંભ નીજ આતમ ધ્યાવે, શિવ રમણીકો સાથ ચલાવે ॥ ૧૬ ॥ તેરો મહિમા અદભૂત કહી જે, તેરા ગુણકો પાર ના લીજે ॥ તું પ્રભુ સમરથ સાહેબ મેરા, હું મન મોહન સેવક તેરા ॥ ૧૭ ॥ તુંરે ત્રિલોક તણો પ્રતિપાળ હુંરે અનાથ ને તુંરે દયાળ ॥ તું શરણાગત રાખત ધીરા, તું પ્રભુ તારક છે વડ વીરા ॥ ૧૮ ॥ તુહિ સમો વડ ભાગજ પાયો, તો મેરો કાજ ચડયોરે સવાયો ॥ કરજોડી પ્રભુ વીનવું તમસું, કરો કૃપા જિનવરજી અમશું ॥ ૧૯ ॥ જનમ મરણના ભય નિવારો, ભવ સાગરથી પાર ઉતારો ॥ શ્રી હસ્થિણાપુર

મંડણ સોહે, ત્યાં શ્રી શાંતિ સદા મન મોહે ॥ ૨૦ ॥ પદ્મસાગર ગુરૂરાય પસાયા, શ્રી ગુણ સાગર કહે મન ભાયા ॥ જે નર નારી એક ચિત્ત ગાવે, તે મનવાંછિત નિશ્ચે પાવે. ॥૨૧॥

શ્રી ગૌતમ સ્વામીનો છંદ.

વીરજિણેશર કેરો શિષ્ય, ગૌતમ નામ જપો નિશદિશ ॥ જો કીજે ગૌતમનું ધ્યાન, તો ઘર વિલશે નવે નિધાન ॥ ૧ ॥ ગૌતમ નામે ગિરવર ચડે, મનવંછિત હેલા સંપડે ॥ ગૌતમ નામે નાવે રોગ, ગૌતમ નામે સર્વ સંજોગ ॥ ૨ ॥ જે વૈરી વિરૂઆ વંકડા, તંસ નામે નાવે ઢુકડા ॥ ભૂત પ્રેત નવિ મંડે પ્રાણ, તે ગૌતમના કરૂં વખાણ ॥ ૩ ॥ ગૌતમ નામે નિર્મળકાય, ગૌતમ નામે વાધે આય ગૌતમ જિનશાસન શણગાર, ગૌતમ નામે જય જયકાર ॥૪॥ શાળ દાળ સુરહા ઘૃત ગોળ, મ-

નવંછિત કાપડ તંબોળ ॥ ઘરસુઘ્રર [illegible] નિર્મળ ચિત; ગૌતમ નામે પુત્ર વનીત ॥ ૫ ॥ ગૌતમ ઉગ્યો અવિચળ ભાણ, ગૌતમ નામ જપો જગ જાણ ॥ મ્હોટા મંદિર મેરૂ સમાન, ગૌતમ નામે સફળ વિહાણ ॥ ૬ ॥ ઘર મયં-ગળ ઘોડાની જોડ, વારૂ પહોંચે વંછિત કોડ ॥ મહિયળ માને મ્હોટા રાય, જો ત્રુઠે ગૌત-મના પાય ॥૭॥ ગૌતમ પ્રણમ્યા પાતક ટળે ઉત્તમ નરની સંગત મળે ॥ ગૌતમ નામે નિર્મળ જ્ઞાન, ગૌતમ નામે વાધે વાન ॥૮॥ પુણ્યવંત અવધારો સહુ; ગુરૂ ગૌતમના ગુણ છે બહુ ॥ કહે લાવણ્ય સમય કરજોડ, ગૌ-તમ તુઠે સંપતિ કોડ ॥ ૯ ॥ ઇતિ ॥

શ્રી સોળ સતિનો છંદ.

આદિનાથ આદે જિનવર વંદી, સફળ મ-નોરથ કીજિએ ॥ પ્રભાતે ઉઠી મંગળિક

કામે; · સતિના નામ લીજીએ ॥ ૧ ॥
બાળ કુ . l જગહિતકારી, બ્રાહ્મી ભરતની
બેનડીર ઘટ ઘટ વ્યાપક અક્ષર રૂપે,
સોળ ર ાં જે વડીએ ॥ ૨ ॥ બહુ બળ
ભગિની ાય શિરોમણી, સુંદરી નામે ઋ-
ષભ સુ ॥ અંક સ્વરૂપી ત્રિભુવન માંહે,
જેહ અ ા ગુણ જુતાએ ॥ ૩ ॥ ચંદન-
બાળા ગેથી, શીયળવંતી શુદ્ધ શ્રાવિ-
કાએ ॥ .ના બાકુળા વીર પ્રતિલાભ્યા,
કેવળ ૯ ાત ભાવિકાએ ॥ ૪ ॥ ઉગ્રસેન
ધુયા ધ. નંદની, રાજેમતી નેમ વલ્લભા
એ ॥ ં વેશે કામને જીત્યો, સંજમ
લેઈ દેવ . ાએ ॥ ૫ ॥ પંચ ભરતારી પાં-
ડવ નારી દતનયા વખાણીએ ॥ એકસો આઠે
ચીર પુ શીયળ મહીમા તસ જાણીએ
॥ ૬ । ય નૃપની નારી નિરૂપમ, કૌશ-
લ્યા કુ ઢ્રેકાએ ॥ શીયળ સલુણી રામ

જનેતા, પુણ્ય તણી પ્રનાળીકા એ ॥ ૭ ॥ કોસંબિક ઠામે સંતાનિક નામે, રાજ્ય કરે રંગ રાજીયો એ ॥ તસ ઘર ઘરણી મૃગાવતી સતી, સુર ભવને જશ ગાજીયો એ ॥૮॥ સુળશા સાચી શીયળે ન કાચી, રાચી નહી વિષયારસે એ ॥ મુખડું જોતાં પાપ પલાએ, નામ લેતાં મન ઉલ્લસે એ ॥૯॥ રામ રઘુવંશી તેહની કામિની જનક સુતા સીતા સતીએ ॥ જગસહુ જાણે ધીજ કરંતા, અનળ શીતળ થયો શીયળથી એ ॥ ૧૦ ॥ સુરનર વંદિત શીયળ અખંડિત, શીવા શીવ પદ ગામનીએ ॥ જેહને નામે નીર્મળ થઇએ, બલીહારી તસ નામની એ ॥ ૧૧ ॥ કાચે તાંતણે ચાલણી બાંધી કુપ થકી જળ કાઢીયું એ ॥ કલંક ઉતારવા સતીય સુભદ્રા, ચંપા બાર ઉઘાડીયું એ ॥ ૧૨ ॥ હસ્તીનાગપુરે પાંડુ રાયની, કુંતા

નામે કામીનીએ ાા પાંડવ માતા દસે દસા-
રની, બ્હેન પતીવૃતા પદ્મનીએ ા૧૩ાા શીળ-
વતી નામે શીળવ્રત ધારીણી, ત્રીવીધે તે-
હને વંદીયે એ ાા નામ જપંતા પાતક
જાએ, દરીસણે દુરીત નીકંદીયે એ ાા ૧૪ ાા
નીષીધાનગરી નળહ નરીંદની, દમયંતી તસ
ગેહીની એ ાા સંકટ પડતાં શીયળજ રાખ્યું,
ત્રીભુવન કીર્તી જેહની એ ાા ૧૫ ાા અનંગ
અજીતા જગ જન પુજીતા, પુષ્પચુળા ને
પ્રભાવતી એ ાા વીશ્વ વીખ્યાતા કામને દમતા,
સોળમી સતી પદમાવતી એ ાા ૧૬ ાા વીરે
ભાંખી શાસ્ત્રે સાખી, ઉદય રતન ભાખે મુ-
દાએ ાા વ્હાણુ વાતા જે નર ભણુશે, તે લેશે
સુખ સંપદા એ ાા ૧૭ ાા ઈતિ ાા

શ્રી ચિંતામણી પાર્શ્વનાથનો છંદ.

(દોહા.)

કલ્પવેલ ચીંતામણી, કામધેનું ગુણ ખાણ ॥ અલખ અગોચર અગમ ગતી, ચીદાનંદ ભગવાન ॥ ૧ ॥ પરમ જ્યોતી પરમાત્મા નીરાકાર કીરતાર, નીર્ભય રૂપ જ્યોતીસરૂ, પુરણ બ્રહ્મ અપાર ॥ ૨ ॥ અવીનાશી સાહીબ ધણી, ચીંતામણી શ્રી પાસ ॥ અરજ કરૂં કર જોડ કે, પુરો વંછીત આશ ॥ ૩॥ મન ચીંતીત આશા ફળે, સકળ સીદ્ધવં કામ ॥ ચીંતામણીકો જાપ જપ, ચીંતાહરે એ નામ॥૪॥ તુમ સમ મેરે કો નહી, ચીંતામણી ભગવાન ચેતનકી એહ વીનતી, દીજે અનુભવ જ્ઞાન ॥૫॥

(ચોપાઇ.)

પ્રાણુત દેવલોકથી આયે, જન્મ વણારશી નગરી પાયે ॥ અશ્વસેન કુળ મંડન સ્વામી, ત્રીહુ જગકે પ્રભુ અંતરજામી ॥ ૬ ॥ વામા

દેવી માતાકે જાયે, છંદન નાગ ફણી મણી પાએ ॥ શુભ કાયા નવ હાથ વખાણો, નીલ વરણુ તનુ નીર્મળ જાણો ॥ ૭ ॥ માનવ જક્ષ સેવે પ્રભુ પાય, પદ્‌માવતી દેવી સુખદાય ॥ ઈંદ્ર ચંદ્ર પારસ ગુણ ગાવે, કલ્પવૃક્ષ ચીંતા-મણી પાવે ॥ ૮ ॥ નિત સમરો ચીંતામણી સ્વામી, આશા પુરે અંતરજામી ॥ ધન ધન પાર્શ્વ પુરીસાદાણી, તુમ સમ જગમે કો નહી નાણી ॥૯॥ તુમારો નામ સદા સુખ-કારી, સુખ ઉપજે દુઃખ જાય વીસારી ॥ ચેતનકો મન તુમારે પાસ, મન વંછીત પુરો પ્રભુ આશ ॥ ૧૦ ॥

(દોહા.)

ॐ ભગવંત ચીંતામણી, પાર્શ્વ પ્રભુ જીન-રાય ॥ નમો નમો તુમ નામસેં, રોગ શોગ મીટ જાય ॥૧૧॥ વાત પીત્ત દુરે ટળે, કફ નહી આવે પાસ ॥ ચીંતામણીકે નામસેં મીટે

શ્વાસ ઓર ખાસ ॥ ૧૨ ॥ પ્રથમ દૂસરો તીસરો, તાવ ચોથીયો જાય; શૂળ બહોતેર દૂરે રહે, દાદર ખાજ ન રહાય ॥૧૩॥ વીસ્ફોટક ગડ ગુંબડાં, કોઢ અઢારે દુર ॥ નેત્ર રોગ સબ પરીહરે, કંઠમાળ ચકચુર ॥૧૪॥ ચીંતામણીકે જાપસે રોગ શોગ મીટ જાય, ચેતન પાર્શ્વ નામકો, સમરો મન ચીત લાય ॥ ૧૫ ॥

(ચોપાઇ.)

મન શુદ્ધે સમરો ભગવાન, ભયભંજન ંતાચિમણિ ધ્યાન ॥:ભૂત પ્રેત ભય જાવે દુર, જાપ જપે સુખ સંપતિ પૂર ॥ ૧૬ ॥ ડાકણુ· શાકણુ વ્યંતર દેવ, ભય નહીં લાગે પારસ સેવ ॥ જળચર થલચર ઉરપર જીવ, ઇનકો ભય નહી સમરો પીવ ॥ ૧૭ ॥ વાઘ સિંહકો ભય નહી હોય, સર્પ ગોહ આવે નહિ કોય ॥ વાટ ઘાટમે રક્ષા કરે, ચીંતામણી ચીંતા સબ

હરે ॥ ૧૮ ॥ ટોણાં ટામણ જાદુ કરે, તુમારો નામ લેતાં સબ ડરે ॥ ઠગ ફાંસીગર તસ્કર હોય, દ્વેષી દુશમન દુષ્ટજ કોય ॥ ૧૯ ॥ ભય સબ ભાગે તુમારે નામ, મન વંછિત પુરો સબ કામ ॥ ભય નીવારણ પૂરે આશ, ચેતન જપ ચિંતામણિ પાસ ॥ ૨૦ ॥

(દોહા.)

ચીંતામણીકે નામસેં, સકળ સીદ્ધવે કામ, રાજ ઋદ્ધી રમણી મળે, સુખ સંપત્તી બહુ દામ ॥ ૨૧ ॥ હય ગય રથ પાયક મળે, લક્ષ્મીકો નહિ પાર ॥ પુત્ર કલત્ર મંગળ સદા, પાવે શીવ દરબાર ॥૨૨॥ ચેતન ચીંતા હરણકો, જાપ જપો તિન કાળ ॥ કર આંબિલ ષટ માસકો, ઉપજે મંગળ માળ ॥૨૩॥ પારસ નામ પ્રભાવથી, વાધે બળ બહુ જ્ઞાન ॥ મનવંછિત સુખ ઉપજે, નિત સમરો ભગવાન ॥ ૨૪ ॥ સંવત અઢારા ઉ-

પરે, સાડત્રિશકો પરિમાણ ॥ પોષ શુકલ દિન પંચમી, વાર શનિશ્ચર જાણ ॥ ૨૫ ॥ પઢે ગુણે જો ભાવશું, સુણે સદા ચિત લાય, ચેતન સંપતિ બહુ મળે, સમરો મન વચ કાય ॥ ૨૬ ॥

શ્રી મહાવીર સ્વામીનો છંદ.

શ્રી સિદ્ધારથ કુળ શણગાર, ત્રિશલાદેવી સુત જગ આધાર ॥ શોભે સુંદર સોવન વાન, શરણુ તમારૂં શ્રી વર્દ્ધમાન ॥ ૧ ॥ તુમ નામે લહિયે સંપદા, તુમ નામે મન વંછીત સુદા ॥ તુમ નામે લહિયે સનમાન, શરણુ૦ ॥ ૨ ॥ દુર્જન દુષ્ટ વૈરી વીકરાળ, તુમ નામે નાસે તતકાળ ॥ તુમ નામે દીન દીન કલ્યાણ, શરણુ૦ ॥૩॥ તુમ નામે નાવે આપદા, ભૂત પ્રેત વ્યંતર નહી કદા ॥ રોગ શોગ ચીંત

નવી જાણુ, શરણુ૦ ॥૪॥ ગ્રહાદીક પીડા નવી કરે, નામ તમારૂ જે અનુસરે ॥ ધર્મસીંહ મુની ભાવ પ્રધાન, શરણુ૦ ॥ ૫ ॥ ઇતી ॥

શ્રી પાંસઠીયા યંત્રનો છંદ.

૨૨	૩	૯	૧૫	૧૬
૧૪	૨૦	૨૧	૨	૮
૧	૭	૧૩	૧૯	૨૫
૧૮	૨૪	૫	૬	૧૨
૧૦	૧૧	૧૭	૨૩	૪

શ્રી નેમીશ્વર સંભવ શામ, સુવીધી ધર્મ શાંતિ અભીરામ ॥ અનંત સુવ્રત નમીનાથ સુજાણ, શ્રી જીનવર મુજ કરો કલ્યાણ ॥૧॥

અજીતનાથ ચંદ્રપ્રભુ ધીર, આદીશ્વર સુ-
પાર્શ્વ ગંભીર ા વીમળનાથ વીમણ જગ જાણ,
શ્રી જીનવર૦ ા ૨ ા મલ્લીનાથ જીન મંગળ
રૂપ, પચવીશ ધનુષ સુંદર સ્વરૂપ ા શ્રી
અરનાથ નમુ વર્દ્ધમાન, શ્રી જીનવર૦ ા ૩ ા
સુમતી પદ્મ પ્રભુ અવતંસ, વાસુપુજ્ય શી-
તળ શ્રેયાંસ ા કુંથુ પાર્શ્વ, અભીનંદન ભાણ,
શ્રી જીનવર૦ ા ૪ ા ઈણીપરે જીનવરજી સં-
ભારીયે, દુઃખ દારીદ્ર વીઘ્ન નીવારિયે ા પ-
ચ્ચીશે પાંશઠ પરમાણ, શ્રી જીનવર૦ ા ૫ ા
ઈમ ભણતાં દુઃખ નાવે કદા, નિજ પાસે જો
રાખો સદા ા ધરીયે પંચતણું મન ધ્યાન,
શ્રી જિનવર૦ ા૬ા શ્રી જિનવર નામે વંછિત
મળે, મનવંછિત સહુ આશા ફળે ા ધર્મ-
સિંહ મુનિ નામ નિધાન, શ્રી જિનવર૦ ૭

શ્રી નવકારનો છંદ

સુખ કારણ ભવીયણ, સમરો નિત નવકાર ॥ જિનશાસન આગમ, ચૌદ પુરવનો સાર ॥૧॥ એ મંત્રનો મહિમા, કહેતાં ન લહુ પાર ॥ સુરતરૂ જિમ ચિંતિત, વંછિત ફળ દાતાર ॥૨॥ સુર દાનવ, માનવ સેવા કરે કરજોડ, ભુવિ મંડળ વિચરે, તારે ભવિયણ કોડ ॥૩॥ સુરછંદે વિલસે, અતિશય જાસ અનંત ॥ પદ પહેલે નમિયે, અરિગંજન અરિહંત ॥૪॥ જે પનરે ભેદે, સિદ્ધ થયા ભગવંત ॥ પંચમી ગતી પહોત્યા, અષ્ટ કરમ કરી અંત ॥૫॥ કળ અકળ સરૂપી, પંચાનંતક દેહ ॥ જિનવર પાય પ્રણમું, બીજે પદ વળી એહ ॥૬॥ ગચ્છ ભાર ધુરંધર, સુંદર શશિહર શોભ ॥ કરે સારણ વારણ, ગુણ છત્રીશે થોભ ॥૭॥ શ્રુત જાણ શીરોમણિ, સાગર જિમ ગંભીર ॥ ત્રીજે

પદ નમીયે, આચારજ ગુણ ધીર ॥ ૮ ॥
શ્રુતધર ગુણ આગમ, સૂત્ર ભણાવે સાર ॥
તપ વિધિ સંયોગે, ભાંખે અર્થ વીચાર ॥૯॥
મુનીવર ગુણ જુત્તા, કહિએ તે ઉવઝાય ॥
પદ ચોથે નમીયે, અહનિશ તેહના પાય
॥૧૦॥ પંચાશ્રવ ટાળે, પાળે પંચાચાર
તપસી ગુણધારી, વારે વિષય વિકાર ॥ ૧૧ ॥
ત્રસ થાવર પીયર, લોકમાંહી જે સાધ ॥
ત્રિવિધે તે પ્રણમું, પરમારથ જિણે લાધ
॥૧૨॥ અરિ કરિ હરિ સાયણી, ડાયણિ
ભૂત વૈતાળ ॥ સવિ પાપ પણાસે, વાધે
મંગળ માળ ॥ ૧૩ ॥ ઇણ સમર્યા સંકટ,
દૂર ટળે તત્કાળ ॥ ઇમ જપે જિન પ્રભુ,
સુરિ શિષ્ય રસાળ ॥૧૪॥ ઇતિ ॥

શ્રી વિરજિન છંદ.

શ્રી સીદ્ધારથ કુળ દીપક ચંદ, ત્રીશલા દેવી

રાણીનો નંદ ॥ કોમળ કંચન વરણ શરીર,
મનવંછીત પૂરણ મહાવીર ॥ ૧ ॥ કૃપાનાથ
કરી કરૂણા ઘણી, મુજ સામુ જુઓ શાસન
ધણી ॥ ત્રીભુવનનાથ આયો અબ તીર, મન૦
॥ ૨ ॥ અનંત બળી તપ દુક્કર કીયા, સવી
કર્મકું દાવાનળ દીયા ॥ ખમ દમ સમ
ધીમાનને ધીર, મન૦ ॥ ૩ ॥ ચુમ્માલીશે
ચેલા કિયા, એકજ દિનમે મહાવ્રત દિયા ॥
ગાતમ સરિખા હુઆ વજીર, મન૦ ॥ ૪ ॥
સમોશરણમાં સુણ્યો અધીકાર, અમૃત વાણી
રૂપી દીદાર ॥ દીઠે હરખે હૈડુ હીર, મન૦
॥ ૫ ॥ એક પળ ધરે જો પ્રભુજીનું ધ્યાન,
પગ પગ પ્રગટે પુણ્ય નીધાન ॥ વચન મીઠાં
જીમ મીસરી ખીર, મન૦ ॥ ૬ ॥ ચેન પામે
ચીંતા ચકચુર, દેખી દુશ્મન નાસે દૂર ॥
દીન દીન વાધે સંપતી શીર, મન૦ ॥ ૭ ॥
તુમ નામે ભવ સાયર તરે, તુમ નામે સવી

કારજ સરે ॥ ઋદ્ધી વૃદ્ધી પામે હીર ચીર, મન૦ ॥ ૮ ॥ ચીંતામણી જીમ જીનવર જાપ, ક્રોડ ભવોના કાપે પાપ ॥ રોગ શોગ નાસે પર પીડ, મન૦ ॥ ૯ ॥ વૈશાખ શુદિ દશમ દિન જાણુ, પ્રભુજી પામ્યા કેવળ નાણુ; સાયર જેસા હોત ગંભીર, મન૦ ॥ ૧૦ ॥ સંવત અઢાર તેત્રીશમેં તામ, મેડત નગર કિયા ગુણગ્રામ ॥ ષટ કાયાના પ્રભુજી પીર, મન૦ ॥ ૧૧ ॥ પ્રભુ પાવાપુરીમાં મુગ્તી ગયા, ઋષિ રાયચંદ કહે કરજ્યો મયા ॥ પહોંચાડો મુજ ભવજળ તીર, મન૦ ॥ ૧૨ ॥ ઈતિ ॥

શ્રી પાર્શ્વનાથનો છંદ (ત્રોટક વૃત્તમ.)

પ્રણુમામિ સદા પ્રભુ પાર્શ્વજીનં, જિન નાયક દાયક સુખ ધનં ॥ ધનચારૂ મનોહર દેહધરં, ધરણીપતિ નિત્ય સુસેવ કરં ॥ ૧ ॥ કરૂણારસ રંજિત ભવ્ય ફણી, ફણી સપ્ત સુ-

શોભિત મૌલિમણિ ॥ મણિકંચન રૂપ ત્રિકોટ ઘટં, ઘટિતા સુર કિન્નર પાર્શ્વતટં ॥ ૨ ॥ તટિની પતી ઘોષ ગંભીર સ્વરં, શરણાગત વિશ્વ અશેષ નરં ॥ નરનારી નમસ્કૃત નિત્ય મુદા, પદમાવતિ ગાવતી ગીત સદા ॥ ૩ ॥ સતતેંદ્રિય ગોપ યથા કમઠં, કમઠાસુર વારૂણ-મુકત હઠં ॥ હઠહેલિત કર્મ કૃતાંત બળં, બળં બળધામ દરંદળ પંકજળં ॥ ૪ ॥ જળ જદ્રય પત્ર પ્રભાનયનં, નયનં હિત ભવ્યતરી શમનં, મનમથ મહી રૂહ વન્હિસમં, સમતા ગુણ રત્નમયં પરમ ॥ ૫ ॥ પરમાર્થ વિચાર સદા કુશળં, કુશળં કુરૂ મે જિન નાથ અલં ॥ અલિની નલિનિ નળ નીલ તનં, તનુતા પ્રભુ પાર્શ્વજિન શુધનં ॥ ૬ ॥

(કળશ–દ્રુતવિલંબીતમ)

સુધન ધાન્ય કરં કરૂણાપરં, પરમસિદ્ધિ કરં

દદદા ધરં ॥ વરતરં અશ્વસેન કુળોદ ભવ, ભવભ્રાતા પ્રભુ પાર્શ્વજિનં શિવં ॥૭॥ ઈતિ ॥

શ્રી શાંતિનાથનો છંદ.

સદા શાંતીજી આશ પુરો હમારી, કરૂં વીનતી અંગ ઉચ્છાહ ધારી, દયાવંતનું દુખદારિદ્ર હારી, કૃપાવંત તું કરત કલોલકારી ॥ ૧ ॥ મહાવીપુલ મતિવંત એ જીનરાયા, ષટ કાય રાખે સદા છત્રછાયા, મહામોહ મિથ્યાતના માન મોડી, જીન મુક્ત પોહત્યા કર્મકંઠ તોડી ॥ ૨ ॥ ભડભુત વૈતાળ ભય જાય દોડી, જગ માંહે તુમ સમ નહીં કોઈ જોડી; સદા સિદ્ધ દાતા નમું કુટીલ છોડી, તુમ નામે કલ્યાણ કોડાન કોડી ॥ ૩ ॥ તુમ નામે સુર અસુર ભય દુર નાસે, ધનધાન ધોરી ધર અધિક વાસે; ગજ કેસરી અનળ દળ ભય ન હોય, અતીસે કરી એહવી રીત જોય

॥ ૪ ॥ ગુણ ગ્યાન કરતા કિમપાર લહીએ, રસના કરી એક લવ લેસ કહીએ; મહા વિમળ નાણ ચારિત્ર દંશી; ભણ્યા સંત ગોવિંદ મુની અતિજ સંક્ષીપ. ॥૫॥ ઇતિ ॥

શ્રી મહાવીર છંદ.

ચોવીસમા મહાવીર શુરવીર મહાધીર, વાણી મીઠી દુધ ખીર સીદ્ધાર્થ નંદહે, નાગિણીસિ નારી જાણી, ઘટમાં વૈરાગ આણી, યોગ લિયો જગભાણ ટાળ્યા મોહ ફંદહે, ચૌદ હજાર સંત તાર દિયા ભગવંત, કર્મકો કિયો અંત, પામ્યા સુખ કંદહે, કહે કવી ચંદ્રભાણ સુણો હો વિવેકવાન, મહાવીર કીયા ધ્યાન ઉપજે આણંદહે.

શ્રી ચિંતામણિનો છંદ.

સુગુરૂ ચિંતામણી દેવ સદા ॥ મુજ સકળ

મનોરથ પૂરસુદા ॥ કમળાગર દુર ન હોય
કેદા ॥ જપતા પ્રભુ પાર્શ્વ નામ યદા ॥ ૧ ॥
જળ અનળ મતંગજ ભય જાવે ॥ અરિ ચોર
નિકટ પણ નહીં આવે ॥ સિંહ સર્પ રોગ
ન સતાવે ॥ ધન્ય ધન્ય પ્રભુ પાર્શ્વ જીન
ધ્યાવે ॥ ૨ ॥ મછ કછ મગર જળમાંહી
ભમૈ ॥ વડવાનળ નીર અથાહ ગમૈ ॥ પ્રહ-
વણ બૈઠ નર પાર પમૈ ॥ નિત્ય પ્રભુ પાર્શ્વ
જીનંદ નમૈ ॥ ૩ ॥ વીકરાળ દાવાનળ વિશ્વ
દહૈ ॥ ગ્રહ વસ્તી ધન ગ્રાસ આકાશ ગ્રહૈ ॥
તુમ નામ લિયા ઉપશાંતિ લહૈ ॥ વનનીર
સરોવર જેમ વહૈ ॥ ૪ ॥ ઝરતો મદલોલ
કલ્લોલ કરૈ ॥ ભ્રમરા ગુંજાવર ભર રોસ
ભરૈ ॥ કરિ દુષ્ટ ભયંકર દુરિ કરૈ, શ્રી
પાર્શ્વનાથજી કે સમરૈ ॥ ૫ ॥ છાના છળ
છિદ્ર વિનાય છલૈ ॥ યશ વાશ સુણી મન
માંહી જલૈ ॥ તે પિશુન્ય પડે નિત્પર પાય

તલૈ ॥ જપતાં પ્રભુ વૈરી જાય ઠીલૈ ॥ ૬ ॥
ધન દેખી નિશાચર ક્રોઢ ધસૈ ॥ મુજ મંદિર
પૈશક દૈન સુખૈ ॥ અતિ ઉચ્છવ તાસ આવાસ
અપૈં ॥ પરમેશ્વર જાસ પખૈં ॥ ૭ ॥ અસ-
રાળ વિદારણ હાથ હટૈં, ગલલોલ જીહાં
ગજ કુંભ ઘટૈ ॥ મૃગરાજ મહા ભય ભ્રાંતિ
મિટૈ ॥ રસના જીન નાયક જેહ રટૈં ॥
ફરતો ચીહુ ઠેર કુંફાર ફણિ, ધણ ઇંદ્ર ધસૈં
ધર રીસ ઘણી ॥ ભય ત્રાસ ન વ્યાપે તેહ
તણી, ધરતાં ચીત પાર્શ્વનાથ ધણી ॥ ૯ ॥
કફ કુષ્ટ જલોદર રોગ ફુસૈં ॥ ગડ ગુંબડ
દેહ અનેક ગુસૈં, વિન વેષજ વ્યાધિ સબ
વિનસૈં, વામા સુત પાર્શ્વ જે સ્તવશૈ ॥૧૦॥
ધરણિંદ્ર ધરાધિપ સૂર ધ્યાયો, પ્રભુ પાર્શ્વ ર
કરપાયો ॥ છબી રૂપ અનોપમ જુગ છાયો,
જનની ધન્ય વામા સુત જાયો ॥ ૧૧ ॥
કરતાં જીન જાપ સંતાપ કટૈં, દુખ દારિદ્ર

દોહગ સોહ ઘટે ॥ હઠ છોડી જીહાં રિપુ જોઇ હઠે ॥ પદમાવતી પાર્શ્વ જીહાં પ્રગટે ॥ ૧ ૧૨ ॥ ૐ નમો પાર્શ્વનાથાય ॥ ધરણીંદ્ર પદમાવતી સહિતાય ॥ વિષહર કુસ્યંગ મંગલાય ॥ ૐ હ્રીઁ શ્રી ચીંતામણી પાર્શ્વનાથ, મમ મનોરથ પુરય સ્વાહા ॥ મંત્રાક્ષર ગાથા શુદ્ધ મઢયો ॥ ચીંતામણી જાણે હાથ ચઢયો, વળી માન મહાતમ તેજ બઢયો ॥ શ્રી પાર્શ્વજીન સ્તવન જેણે પઢયો ॥ ૧૩ ॥ તિર્થપતી પાર્શ્વનાથ તિલો ॥ ભણુતાં જસ વાસ નીવાસ ફળો ॥ મણી મંત્ર સકોમળ હોય મિલો ॥ અમચિ પ્રભુ પર્શ્વ આશ ફળો ॥ ૧૪ ॥ લુંકા ગચ્છ નાયક લાભ લીએ, હિત ક્ષેમ કરણુ ગુરૂ નામ હેયે ॥ દિન ૨ ગછનાયક સુખ દીયે ॥ કિર્તિ પ્રભુ પ્રાર્શ્વ મુખ કીયે. ॥ ૧૫ ॥

શ્રી પાર્શ્વનાથનો છંદ.

પ્રણમુ પાર્શ્વ જિણંદ, દરસણ દિઠે આણંદ નગરી વણારસિ ઠાય, તિહાં અશ્વસેન રાય ॥ ૧ ॥ વામા તસ પટરાણી, રૂપે રંભાસમાણિ; તસઘર પાસ ઉપન, લાધ્યા ચઉદ સુપન ॥ ૨ ॥ પોશ વદિ દસમી સાર, જનમ્યા પાર્શ્વકુમાર, છપન કુમારિકા આવે, સ્તુતિ કરી ગુણ ગાવે ॥ ૩ ॥ સોમસુર્યતિ રંગે, લઇ ગીયા મેરૂને સંગે, ઇંદ્ર સર્વે તિહાં મીલીયાં, જનમમોચ્છવ કરી વળીયા ॥ ૪ ॥ મુકયા માતા જીને પાસ, ચીરંજીવો ઇમ ભાષ્ય, તાતે મોચ્છવ કીધો, પાર્શ્વ કુમાર નામ દિધો ॥ ૫ ॥ જોબન વય જબ જાણી, જોડે પ્રભાવંતિ રાણી, પરણાવ્યા જીનરાય, સેવે સુરનર પાય ॥ ૬ ॥ ભોગતણા ફળ લેહી, દાન સમચ્છરી દેઇ; ત્રણસે નરવર સાથે ॥ સંજમ લીધો જગનાથે ॥ ૭ ॥ ૯૫ સં-

જમ કરમે વામી, જીનવર કેવળ પામી ।। પોહ્યા મુક્તિ મોઝાર ।। જપતા જયજયકાર ।। ૮ ।। એકસો વરસનું આય, નવકર સોભંતી કાય ।। વીશમા જીનરાય, નામે નવ નિધ થાય ।। ૯ ।। પાસ ઉપસર્ગ ચુરે, મન વંછિત સુખ પુરે; સફળ ફળે તસ આસ, નામ જપે જયકાર ।। ૧૦ ।। તવન સિદ્ધ સુખકારી ભણશે જે નરનારી, લોજ ભણે કરજોડી, પામે કલ્યાણની કોડી ।। ૧૧ ।।

ચોવીસ તીર્થંકરનું સ્તવન.

શ્રી રીખભ અજીત સંભવ સ્વામી, અભિનંદજી અંતરજામી, રાગ દ્વેષ દો ક્ષય કરણા, વંદુ સોળે જીન સોવન વરણા ।। ૧ ।। સુમતીજીને સુપાસો, પ્રભુ મુગત ગયા મેટ્યા ગર્ભાવાસો, દુર કીયા જન્મ મરણા વંદુ૦ ।। ૨ ।। શીતળ શ્રેયાંસ જીન દોઇ

પ્રભુજી ચૌદે રાજ રહ્યા જોઇ, વિમળ સમત નિર્મળ કરણા, વંદુ૦ ॥ ૩ ॥ અનંત નાથજી અનંત જ્ઞાની, જાસુ મનરી તો વાત નહી છાની, ધર્મજીકો ધ્યાન રૂદે ધરણા, વંદુ૦ ॥ ૪ ॥ શાંતીનાથજી શાતાકારી, કુંથુનાથજી રે જાઉં હું બલહારી, અરનાથ આતમ ઉધરણા, વંદુ૦ ॥ ૫ ॥ મહિમા ઘણી મલ્લીનાથ તણી, મહાવીરજી હુવા શાસનના ધણી, મેં ઝાલ્યાં જારાં ચરણા; વંદુ૦ ॥ ૬ ॥ પ્રભુરો શરીર સંપદા સુંદર સોહે, નીરખતા નયન તરત મોહે, ચતુરાં રાતો ચીત હરણા, વંદુ૦ ॥ ૭ ॥ પ્રભુજીની દીપ દીપ રહી દેહી, જાને સુરનર નીરખ રહ્યા કેઈ, આંખ્યા તો હુઇ જાવે અમી ઝરણા, વંદુ૦ ॥ ૮ ॥ પ્રભુજીરો મસ્તક લે પગ નખ તાંહી, જારો શરીર વખાણ્યો સૂત્ર માંહી, ચારૂહી સંઘ લેવે શરણાં, વંદુ૦ ॥ ૯ ॥ તીન લોકરો રૂપ

પ્રભુજી પાયો, બીજો માવડીએ બેટો એસો નહીં જાયો, ચોસઠ ઇંદ્ર ભેટે ચરણાં, વંદુ૦ ॥ ૧૦ ॥ એક સમુચે અરજ સુણજો સોળે, રૂષી રાયચંદજી આયો આપરે ઓળે, મારી આવાગમણ દુ:ખ દુર કરણાં, વંદુ૦ ॥ ૧૧ ॥ સંવત અઢારસેં ત્રીસ બરશે કીયો, નાગોર ચોમાસો ભાવ સરસે, જારો ભજન કીયા ભવસાગર તરણાં, વંદુ સોળે જીન સોવન વરણાં ॥ ૧૨ ॥

તીર્થંકરનું સ્તવન.

પ્રહ ઉઠી પ્રભાતે વંદુ, પદમ પ્રભુજીના પાયરે પ્રાણી; વાસુપુજ્યજી મારા મનમાં વસીયા, મારે કમી ન રહી કાંઇરે પ્રાણી, ઉપજે આનંદ આઠે જીન જપતા ॥ ૧ ॥ એ દોએ જીનવર અવલ બિરાજે, હિંગુલ વરણાં લાલરે પ્રાણી; તીર્થ થાપીને કર્મને

કાપી, પ્રભુ પાપ કીયા પ્રેમાલરે પ્રાણી, ઉ૫૦
॥ ૨ ॥ શુભ ભાવનાએ મનમાંરે ભાવ્યે, તો
આઠ કર્મ જાયે તુટરે પ્રાણી; સુખ સંપદાને
લીલ વિલાસો, ભર્યા ભંડાર અખુટરે પ્રાણી.
॥ ઉ૫૦ ॥ ચંદ્ર પ્રભુજી ને સુવિધિ જીને-
શ્વર, એ દોયે વર્ણ સફેદરે પ્રાણી, મોતીયાં
સરખી જારી દેહીજ દીપે, મુજ દેખતાં
અધિક ઉમેદરે પ્રાણી. ॥ ઉ૫૦ ॥ ૪ ॥ મુની-
સુવ્રતજીને નેમ જીણેશ્વર, એ દોએ શામ વર્ણ
શરીર રે પ્રાણી; ઇંદ્રથકી પણ અધિકા દીપે,
દીઠે હરખે હૈડાનો હીરરે પ્રાણી ॥ ઉ૫૦
॥ ૫ ॥ મલ્લીનાથ ને પાર્શ્વ પ્રભુજી, જાણે
નીલાતે મોરની પાંખરે પ્રાણી; નીરખતા તો
નયન ન ધ્રાપે, અમીય ઠરે દોય આંખરે પ્રાણી,
ઉ૫૦ ॥ ૬ ॥ રૂપ અનોપમ અવલ બિરાજે,
જાણે હીરા જડીયા હેમરે પ્રાણી, સુર-
જથી જેમ સવાયા દીપે, કેણીમાં આવે

કેમરે પ્રાણી. ઉપ૦ ॥ ૭ ॥ શીવનગરી માંહી સાહીબ બેઠા, હું નવી જાણું દુરરે પ્રાણી, મુજ મનડામાં વસીયા વાલેસર; હું સમરૂ ઉગમતે સૂરરે પ્રાણી ॥ ઉપ૦ ॥ ૮ ॥ એ આઠે અરિહંતને આગે, હું તો અરજ કરૂં કરજોડરે પ્રાણી, રૂષી રાયચંદજી કહે મારા મનના, પૂરો સઘળા કોડરે પ્રાણી. ॥ ઉપ૦ ॥ ૯॥ સંવત અઢાર ને વર્ષ છત્રીશે, નાગોર શહેર ચોમાસરે પ્રાણી, પ્રસાદ પુજ્ય જેમલજી કેરે, મારે હૈડે તે હરખ ઉલાસરે પ્રાણી. ઉપજે આનંદ આઠે જીન જપતા. ॥ ૧૦ ॥

ચોવીસ તીર્થંકરનું સ્તવન.

ઋષભ અજીત સંભવ અભિનંદન ॥ નીરંજન નિરાકાર, સુમતી પદ્મ સુપાર્શ્વ ચંદા પ્રભુ મેટયા વિષય વિકારો, શ્રી જીન મુજને પાર ઉતારો, પ્રભુ હું ચાકર ચરણારો શ્રી-

જીન૦ ॥ સુવિધી સીતળ શ્રેયાંસ વાસુપુજ્ય મુક્તિ તણા દાતારો, વીમળ અનંત ધર્મ-નાથ શાંતી જીન, શાતાકારી સંસારો, શ્રી જીન૦ ॥ કુંથુ અરનાથ મલ્લી મુનીસુવ્રત, પામ્યા ભવજળ પારો, નમી નેમનાથ પાર્શ્વ મહાવીરજી શાસનના સીરદારો ॥ શ્રી જીન૦॥ અગીઆર ગણધર વીસ વીહરમાન, સર્વ સાધુ અણગારો; અનંતી ચોવીશીને નિત્ય ૨ વંદુ, કર ગયા ખેવો પારો ॥ શ્રી જીન૦ ॥ અધમ ઉધારણ બીરૂદ સુણી પ્રભુ, સરણ લીયો ચરણારો; અધમ ઉધારણ પરમ પદા પદ, અજર અમર અવિકારો ॥ શ્રી જીન૦ ॥ રાગ દ્વેષ કર્મ બીજ જે બળીયા, બાળી કીધાં સરવે છારો, કેવળ જ્ઞાન ને કેવળ દર-શન, નીજ ગુણ લીનો લારો ॥ શ્રી જીન૦ ॥ દાન શીયળ તપ ભાવના ભાવો, દયા ધર્મ તત્વ સારો, ઋષી લાલચંદજી એણીપેર વિ-

નવે, પ્રભુ મારો કરોને નીસ્તારો ॥ શ્રી જીન મુજને પાર ઉતારો ॥ ઇતિ

શ્રી દીવાળીનું સ્તવન.

પુરવ દીશે હુઈ પાવાપુરી ॥ ધન ધાન્ય ઋદ્ધિ સમૃદ્ધિ શું ભરી ॥ હસ્તીપાળ નામે તીહાં ભુપાળી ॥ વીર મુગતે બીરાજ્યા દીન દીવાળી ॥ ૧ ॥ ગૌતમે ગુરૂની સેવા કીધી મનમાની ॥ એક રાતમે હુવા કેવળજ્ઞાની ॥ જી કે ચૌદ રાજ્ય રહ્યા ભાળી ॥ વીર૦ ॥ અઢારે રાય હુવા ભગતા ॥ દોય દોય પોસા કીધા લગતા ॥ જીકે વીર સામું રહ્યા ભાળી ॥ વીર૦ ॥ પ્રભુએ દોય દીનરો સંથારો કીધો ॥ સોળ પહોર લગે ઉપદેશ દીધો ॥ પ્રભુ મુગતી ગયા કર્મને ગાળી ॥ વીર૦ ॥ પ્રભુએ ત્રીશે વર્ષે સંયમ લીધો ॥ નીજ આતમ કારજ સીદ્ધ કીધો ॥ વરસ બેંતા-

બીશ દીક્ષા પાળી ॥ વીર૦ ॥ પ્રભુને સાતસેં ચેલા ચૌદસેં ચેલી, જ્યાને મુગતી મહેલમાં દીયા મેલી ॥ જેણે કર્મના બીજ દીયાં બાળી ॥ વીર૦ ॥ પ્રભુને એક રાણી ને હુઈ એક બેટી ॥ જી કે મુગતી ગયા દુઃખ દીયાં મેટી, જમાઇ હુઆ જ્યારો જમાળી ॥ વીર૦ ॥ પ્રભુને એક બહેન ને એકજ ભાઇ ॥ જીકે સ્વર્ગે ગયા સમકીત પાઇ ॥ શ્રાવકનાં વૃત શુદ્ધ પાળી ॥ વીર૦ ॥ ॥ ઋષભદત્ત ને દેવા-નંદા માતા ॥ નયણે નીરખતાં હુઈ શાતા ॥ દોનું મુગતી ગયા કર્મને ગાળી ॥ વીર૦ ॥ સીદ્ધારથ રાજા ને ત્રીસલા રાણી ॥ જેણે સંથારો કીધો સમતા આણી ॥ અચ્યુચ દે-વલોકે ટાંકો દીયો ઝાળી ॥ વીર૦ ॥ જેણી રાતે વીરે મુગતી પામી ॥ કેવળ પામ્યા ગૌતમ સ્વામી ॥ જ્યારો જાપ જપો નવકાર-વાળી ॥ વીર૦ ॥ સુધર્મા સ્વામી હુવા પાટ ધ-

ણી ॥ જ્યારી કીર્તી મહીમા જોર ઘણી ॥ દયામારગ દીયો અજવાળી ॥ વીર૦ ॥ જ્યારી પાટે હુવા જંબુ વૈરાગી ॥ રાતે પરણ્યા પ્રભાતે આઠે ત્યાગી ॥ સોળ વર્ષામે કાઢી કર્મ જાળી ॥ વીર૦ ॥ આઠે ભામની વૈરાગે ભીની ॥ પ્રભાતે પીયુ સાથે દીક્ષા લીની ॥ અવીહડ પ્રીત સઘળી પાળી ॥વીર૦॥ પ્રભવો પણ રાજાનો બેટો ॥ જીકે જંબુ કુંવર શું હુવોરે ભેટો, પાંચસેં શું વૈરાગ પામ્યો તતકાળી ॥ વીર૦ ॥ વીસ જીન સમેત શીખર સીધ્યા ॥ અષ્ટાપદ ગીરનાર દોય સીધ્યા ॥ વાસુપુજ્ય સીધ્યા ચંપા ચાલી॥ વીર૦ ॥ મહાવીરે ચોમાસો કીયો પાવાપુરી ॥ કારતક વદી અમાવાશે મુગતી વરી ॥ ભણતા સુણતા મંગળ માળી ॥ વીર૦ ॥ દીન દીવાળીનો પાયો ટાણો ॥ તો રાત્રી ભોજન અસનાદિક નહીં ખાણો ॥ જ્યારો જાપ જપો શીયળ

પાળી ॥ વીર૦ ॥ ગુરૂચેલાની જોડી સુરજ શશી ॥ ઋષી રાયચંદ કહે મારે મનડે વશી ॥ મેં જુગતી શું જોડ જોડી ટંકશાળી ॥વીર૦॥ પુજ્ય જેમલજી સ્વા પાસે ॥ શેહેર નાગોરમેં કીયો ચોમાસો ॥ સંવત અઢાર વર્ષ પીસ્તાળી ॥ વીર૦ ॥

ભક્તામર સ્તોત્ર–ગુજરાતી.

(વસંતતિલકા છંદ.)

ભક્તામરો લચીત તાજ મણિ પ્રભાના,
ઉદ્યોતકાર, હર પાપતમો જથાના;
આધારરૂપ ભવસાગરના જનોને,
એવા યુગાદિ પ્રભુ પાદ યુગે નમીને. ૧
કીધી સ્તુતિ સકલ શાસ્ત્રજ તત્વ બોધે,
પામેલ બુદ્ધિ પટુથી શુરલોક નાથે;
ત્રલોક ચિત્તહર ચારૂ ઉદાર સ્તોત્રે,

હું એ ખરે સ્તવીશ આદિ જીનેંદ્રને તે. ૨
બુદ્ધિ વિનાજ સુરપૂજીત પાદ પીઠ ?
મેં પ્રેરી બુદ્ધિ સ્તુતિમાં તજી લાજ શુદ્ધ !
લેવા શીશુ વિણુ જળે સ્થિત ચંદ્રબિંબ,
ઇચ્છા કરેજ સહસા જન કોણુ અન્ય ? ૩
કે, વા ગુણો ગુણુનિધી ! તુજ ચંદ્રકાન્ત,
છે બુદ્ધિથી સુર ગુરૂસમ કો સમર્થ ?
જ્યાં ઉછળે મગરમચ્છ મહાન વાતે,
રે કોણુ તે તરી શકેજ સમુદ્ર હાથે ? ૪
તેવો તથાપિ તુજ ભક્તિ વડે મુનીશ !
શક્તિ રહીત પણુ હું સ્તુતિને કરીશ;
પ્રીતે વિચાર બળનો તજી સિંહ સામે–
ન થાય શું મૃગી શિશુ નીજ રક્ષવાને ? ૫
શાસ્ત્રજ્ઞ અજ્ઞ ગણીને હસતાં છતાં એ,
ભક્તિ તમારીજ મને બળથી વદાવે !
જે કોકિલા મધુર ચૈત્ર વિષે ઉચારે,
તે માત્ર આમ્રતરૂ મોર તણા પ્રભાવે ! ૬

બાંધેલ પાપ જનનાં ભવ સર્વ જેહ;
ત્હારી સ્તુતીથી ક્ષણમાં ક્ષય થાય તેહ;
આલોક વ્યાપ્ત નિશિનું ભમરા સમાન-
અંધારૂ, સૂર્ય કિરણોથી હણાય જેમ. ૭
માનીજ તેમ સ્તુતિ નાથ! તમારી આ મેં
આરંભી અલ્પ મતિથી પ્રભુના પ્રભાવે-
તે ચિત્ત સજ્જન હરે જ્યમ બિંદુ પામે-
મોતી તણી કમળ પત્ર વિષે પ્રભાને! ૮
દૂરે રહો, રહિત દોષ સ્તુતિ તમારી!
ત્હારી કથા પણ અહો! જન પાપ હારી!
દૂરે રહે રવિ કદી તદપી પ્રભાએ-
ખીલે સરોવર વિષે કમળો ઘણાંએ! ૯
આશ્ચર્યના ભુવન ભુષણ! ભુતનાથ!
રૂપે ગુણે તુજ સ્તુતિ કરનાર અત્ર-
તે તુલ્ય થાય તુજની, ધનીકો શું પોતે-
પૈસે સમાન કરતા નથી આશ્રિતો ને? ૧૦
જો દર્શનીય પ્રભુ એક ટશેથી દેખે!

સંતોષથી નહિ બીજે જન નેત્ર પેખે;
પી ચંદ્રકાન્ત પય ક્ષીરસમુદ્ર કેરૂં,
પીશે પછી જળનિધી-જળ કોણ ખારૂં ? ૧૧
જે શાંત રાગ રૂચિના પરમાણુ માત્ર,
તે તેટલાજ ભુવિ આપ થએલ ગાત્ર !
એ હેતુથી ત્રિભુવને શણગાર રૂપ !
ત્હારા સમાન નહિ અન્યતણું સ્વરૂપ ! ૧૨
ત્રૈલોક સર્વ ઉપમાજ જીતનારૂ-
ને નેત્ર, દેવ નર ઉરગ હારી તારૂ-
ક્યાં મુખ ? ક્યાં વળી કલંકિત ચંદ્રબિંબ ?
જે દિવસે પીળચટું પડી જાય ખુબ ! ૧૩
સંપૂર્ણ ચંદ્રતણી કાન્તિ સમાન તારા-
રૂડા ગુણો ભુવન ત્રૈણ ઉલંઘનારા !
ત્રૈલોકનાથ ! તુજ આશ્રિત એક તેને
સ્વેચ્છા થકી વિચરતાં કદી કોણ રોકે ? ૧૪
આશ્ચર્ય શું પ્રભુ તણા મનમાં વિકાર-
દેવાંગના કદી લાવી શકી લગાર !

સંહારકાળ પવને ગિરિ સર્વ ડોલે!
મેરૂ ગિરિ શિખર શું કદી તોય ડોલે? ૧૫
ધુમે રહીત, નહિ વાટ, ન તેલવાળો!
ને આ સમગ્ર ત્રણ લોક પ્રકાશનારો?
ઝોલાવનાર ગિરિ વાયુ ન જાય પાસે?
તું નાથ છું અપર દીપ જગત પ્રકાશે? ૧૬
ઘેરી શકે કદી ન રાહુ ન અસ્ત થાય!
સાથે પ્રકાશ ત્રણ લોક વીષે કરાય!
તું હે મુનીંદ્ર, નહી મેઘ વડે છવાય!
લોકે પ્રભાવ રવિથી અદકો ગણાય! ૧૭
મોહાંધકાર દળનાર સદા પ્રકાશી!
રાહુ મુખે ગ્રસિત ના નહિ મેઘ રાશી!
શોભે તમારૂ મુખ પદ્મ અપાર રૂપે!
જેવો અપૂર્વ શશિ લોક વિષે પ્રકાશે! ૧૮
શું રાત્રિમાં શશિ થકી દિવસે રવિથી!
અંધારૂ તુજ ચંદ્ર મુખ હરે પછીથી!
શાલિ સુશોભિત રહી નિપજી ધરામાં!

શી મેઘની ગરજ હોયજ આભલામાં? ૧૯
શોભે પ્રકાશ કરી જ્ઞાન તમો વિષે જે,
તેવું નહીં હરીહરાદિકના વિષે તે;
રત્નો વિષે સ્ફુરિત તેજ મહત્વ ભાસે,
તેવું ન કાચ કટકે ઉજળે જણાશે. ૨૦
માનું રૂડું હરિહરાદિકને દીઠા તે!
દીઠે છતે હૃદય આપ વિષે ઠરે છે;
જોવા થકી જગતમાં પ્રભુનો પ્રકાશ,
જન્માન્તરે ન હરશે મન કોઈ નાથ! ૨૧
સ્ત્રી સેંકડો પ્રસવતી કદી પુત્ર ઝાઝા,
ના અન્ય આપ સમ કો પ્રસવે જનેતા!
તારા અનેક ધરતીજ દિશા બધીય,
તેજે સ્ફુરીત રવિને પ્રસવેજ પૂર્વ. ૨૨
માને પરંપુરૂષ સર્વ મુનિ તમોને,
ને અંધકાર સમીપે રવિ શુદ્ધ જાણે!
પામી તને સુરીત મૃત્યુ-જીતે મુનીંદ્ર!
છે ના બીજો કુશળ મોક્ષ તણોજ પંથ. ૨૩

તું, આદ્ય, અવ્યય, અચિંત્ય અસંખ્ય વિભુ
છે, બ્રહ્મ, ઇશ્વર, અનંત અનંગ કેતુ–
યોગીશ્વરં વિદિતયોગ, અનેક એક;–
કે'છે તને વિમળ જ્ઞાન સ્વરૂપ સંત. ૨૪
છો બુદ્ધિ–બોધ થકી હે સુરપુજ્ય બુદ્ધ !
છો લોકને સુખદ–શંકર તેથી શુદ્ધ !
છો મોક્ષ–માર્ગ–વિધિ–ધારણથીજ ધાતા !
છો સ્પષ્ટ આપ પુરૂષોત્તમ સ્વામિ ત્રાતા ! ૨૫
ત્રૈલોક–દુ:ખ હર નાથ ! તને નમોસ્તુ !
તું ભૂતળે અમલ ભુષણ ને નમોસ્તુ !
ત્રૈલોકનાજ પરમેશ્વરને નમોસ્તુ !
હે જીન ! શોષક ભવાબ્ધી તને નમોસ્તુ ! ૨૬
આશ્ચર્ય શું ગુણજ સર્વ કદી મુનીશ !
ત્હારોજ આશ્રય કરી વસતા હમેશ !
દોષો ધરી વિવિધ આશ્રય ઉપજેલા,
ગર્વાદીકે ન તમને સ્વપને દીઠેલા ! ૨૭
ઉંચા અશોક તરૂ અશ્રિત કીર્ણ ઉંચ

અત્યંત નિર્મળ દીશે પ્રભુ આપ—રૂપ;
તે જેમ મેઘ–સમીપે રહી સૂર્ય–બિંબ–
શોભે પ્રસારી કિરણો હણીને તીમિર. ૨૮
સીંહાસને મણિતણા કિરણે વિચિત્ર,
શોભે સુવર્ણ–સમ આપ શરીર ગૌર;
તે સૂર્ય–બિંબ ઉદયાચળ શિર ટોચે,
આકાશમાં કિરણુ જેમ પ્રસારી શોભે. ૨૯
ધોળા ઢળે ચમર કુંદ–સમાન એવું,
શોભે સુવર્ણ–સમ રમ્ય શરીર ત્હારૂં;
તે ઉગતા શશિસમાં જળ–ઝર્ણ ધારે;
મેરૂતણા કનકના સિર પેંઠ શોભે! ૩૦
ઢાંકે પ્રકાશ રવિનો શશિતુલ્ય રમ્ય!
મોતી–સમૂહ–રચનાથી દીપાયમાન!
એવાં પ્રભુજી તમને ત્રણ છત્ર શોભે,
ત્રૈલોકનું અધીપતિપણું તે જણાવે! ૩૧
ગંભીર ઉંચ સ્વરથી પુરી છે દિશાઓ,
ત્રૈલોકને સરસ–સંપદ આપનારો,

સદ્ધર્મરાજ જયને કથનાર ખુલ્લો !
વાગે છે દુંદુભિ નભે યશવાદી ત્હારો. ૩૨
મંદાર, સુંદર નમેરૂ જ પારિજાતે,
સંતાનકાદિ ફુલની બહુ વૃષ્ટિ ભારે;
પાણીકણે સુરભિ મંદ સમીર પ્રેરે,
શું દિવ્ય વાણી તુજ સ્વર્ગથકી પડે તે ! ૩૩
શોભે વિભો ! પ્રસરતી તુજ કાંતિ ભારે,
ત્રૈલોકના દ્યુતિ-સમુહની કાંતિ હારે !
તે ઉગતા રવિસમી બહુ છે, છતાંએ,
રાત્રિ જીતે શીતલ ચંદ્ર સમાન તેજે ! ૩૪
જે સ્વર્ગ મોક્ષ સમ માર્ગજ શોધી આપે;
સદ્ધર્મ-તત્વ કથવે પટુ ત્રેણુ લોકે,
દિવ્યધ્વનિ તુજ થતો વિશદાર્થ સર્વ-
ભાષા-સ્વભાવ-પરિણામ ગુણેથી યુક્ત. ૩૫
ખીલેલ, હેમ-કમળો સમ કાંતિવાળા,
ફેલૈરહેલ નખ-તેજ થકી રૂપાળા;
એવા જીનેંદ્ર તુમ પાદ, ડગો ભરે છે

ત્યાં કલ્પના કમળની વિબુધો કરે છે! ૩૬
એવી જિનેંદ્ર થઇ જે વિભૂતિ તમોને,
ધર્મોપદેશ સમયે, નહિ તે બીજાને!
જેવી પ્રભા તિમિર હારી રવિ તણી છે,
તેવી પ્રકાશિત ગ્રહોની કદી બની છે? ૩૭
ન્હેતા મદે મલિન ચંચળ શિર તેવો,
ગુંજારવે ભ્રમરના બહુ ક્રોધી એવો;
ઐરાવતે તલિત ઉદ્ધત હાથી સામે-
આવેલ જોઈ તુમ આશ્રિત ભો ન પામે! ૩૮
ભેદી ગજેંદ્ર-શિર શ્વેત, રૂધિરવાળા,-
મોતી સમૂહ થકી ભુમી દિપાવી એવા.-
દોડેલ સીંહ તણી દોટ વિષે પડે જે,
ના તુજ પાદ ગિરિ આશ્રયથી મરે તે! ૩૯
જે જોરમાં પ્રલયના પવને થએલો,
ઓઢા ઉડે બહુજ અગ્નિ દવે ધીકેલો;
સંહારસે જગત સન્મુખ તેમ આવે,
તે તુજ કીર્તન રૂપી જળ શાંત પાડે. ૪૦

જે રક્ત નેત્ર, પિક–કંઠ સમાન કાળો,
ઉંચી ફણે સરપ સન્મુખ આવનારો;
તેને નિશંક જન તેહ ઉલંઘી ચાલે,
त्वं नाम નાગદમની દીલ જેહ ધારે ! ૪૧
નાચે તુરંગ ગજ શબ્દ કરે મહાન !
એવું રણે નૃપતિનું બળવાન સૈન્ય;
ભેદાય છે તિમિર જેમ રવિ કરેથી,
છેદાય શિઘ્ર ત્યમ તે તુજ કીર્તનેથી. ૪૨
બર્છી થકી હણિત હસ્તિ રૂધિર વ્હે છે;
યોદ્ધા પ્રવાહ થકી આતુર જ્યાં તરે છે,
એવા યુધે અજીત શત્રુ જીતે, જનો તે,–
त्वत्पाद પંકજ રૂપી વન શર્ણ લે જે. ૪૩
જ્યાં ઉછળે મગર મચ્છ તરંગ ઝાઝા,
ને વાડવાગ્નિ ભયકારી થકી ભરેલા;
એવાજ સાગર વિષે સ્થિત નાવ જે છે,
તે નિર્ભયે તુજતણા સ્મરણે તરે છે. ૪૪
જે છે નમ્યા ભયદ રોગ જળોદરેથી;

પામ્યા દશા દુ:ખદ આશા ન દેહ તેથી;
त्वद्पाद–પદ્મ રજ અમૃત નીજ દેહે–
ચોળે, બને મનુજ કામ સમાન રૂપે! ૪૫
બેડી જડી પગથી છેક ગળા સુધીની,
તેની ઝીણી અણીથી જાંગ ઘસાય જેની;
એવા અહોનિશ જપે તુજ નામ મંત્ર,
તોતે જનો તુરત થાય રહીત બંધ? ૪૬
જે મત્ત હસ્તિ, અહિ, સિંહ, દવાનલાગ્નિ,
સંગ્રામ સાગર જળોદર બંધનોથી—
પેદા થએલ ભય, તે ઝટ નાશ પામે!
ત્હારૂં કરે સ્તવન આ, મતીમાન પાઠે! ૪૭
આ સ્તોત્ર માળ તુજના ગુણથી ગુંથી મેં,
ભક્તિ થકી વિવિધ વર્ણ રૂપીજ પુષ્પે;
તેને જિનેંદ્ર! જન જે નિત કંઠ નામે,
તે **માન તુંગ** અવશ્ય શુભ લક્ષ્મી પામે. ૪૮

॥ श्री कल्याणमंदिर स्तोत्र ॥

(હરિગીત છંદ.)

કલ્યાણનું મંદિર અને ઉદાર ઈચ્છીત આપવે,
દાતા અભય ભયભીતને, સમર્થ દુરિત કાપવે:
સંસાર દરિયે ડુબતાને નાવ રૂપે જે વળી,
નિર્દોષ પ્રભુના પદકમળને પ્રથમ હું પ્રેમે નમી. ૧
સાગર સમા જેના મહીમાની સ્તુતિ કરવા વિષે,
વિશાળ બુદ્ધિ સુરગુરૂ તે, છેક શક્તિ હીણ દીસે;
વળી કમઠ કેરા ગર્વને જે બાળવે અગ્નિ અરે,
તીર્થેશની સ્તુતિ કરીશજ તેમની હું તો ખરે. ૨
સામાન્ય રીતે પણ તમારા રૂપને વિસ્તાર વા,
જીનરાજ ! શકિતમાન દુર્લભ મુઢમુજસમ છે થવા;
દિન અંધ ધીરજવાન બચ્ચું ઘુડનું જે તેહથી,
નહિ સૂર્ય કેરા રૂપને વર્ણી શકાશે સ્નેહથી. ૩
અનુભવ કરે તુજ ગુણતણો જન મોહના ટળવા થકી,
નહિ પાર પામે નાથ ! તે પણ આપ ગુણ ગણતાં કદી;
જયમ પ્રલયકાળવડે ખસેલા જળ થકી સમુદ્રના,
ખુલ્લા થયેલા રત્ન ઢગલા કોથી માપી શકાય ના. ૪

દેદીપ્યમાન અસખ્ય ગુણુની ખાણુ નાથ તમારી હું,
આરભતો કરવા સ્તુતિ પણુ મદ બુદ્ધિમાન છું ! !
શું બાળ પણુ કે, તું નથી લબાવી બેઉ હાથને;
નિજ બુદ્ધિના અનુસારથીજ સમુદ્રના વિસ્તારને. ૫
હે ઈશ ! યોગી પણુ તમારા ગુણુ જે ન કહી શકે !
સામર્થ્ય મારૂ કયાંથી વર્ણન મુજથી તેનું થઈ શકે;
વિચાર વિણુનુ કાર્ય આ ગણાય મારૂં તેહથી;
પણુ પક્ષી શું પોતાતણી ભાષા કહો વદતાં નથી ? ૬
અચિંત્ય મહિમાવાન સ્તુતિ આપની હો જીન રે,
તુજ નામ પણુ સંસારથી ત્રૈલોકનુ રક્ષણુ કરે;
જયમ ગ્રીષ્મ કેરા સખત તાપ વડે મુસાફર જે દુઃખી,
તે થાય કમળ તલાવ કેરા શીતળ વાયુથી સુખી. ૭
હે સ્વામી આપ હૃદય વિષે આવો તદા પ્રાણી તણાં,
ક્ષણુ માત્રમાં દ્રઢ કર્મબધન જાય તુટી જગ તણાં;
વનના મયુરો મધ્યમાં જેવી રીતે આવ્યા થકી,
ચંદન તણા તરૂથીજ સર્પો સદ્ય છુટે છે નકી. ૮
દર્શન અહો જીનેંદ્ર ! માત્ર મનુષ્યને જો થાય છે,
તો સેંકડો દુઃખ ભયભરેલાં સ્હેજમાં ટળી જાય છે;
ગોવાળ કિંવા સુર્ય તેજસ્વી તણા દીઠા થકી,

પશુઓ મુકાયે સદ્ય જેવાં નાસતા ચોરો થકી. ૯
તારક તમે જીનરાજ! કેવી રીતથી સંસારીના!
તમને હૃદયમાં ધારી ઉલટા તારતા સંસારીઆ!!
આશ્ચર્ય છે પણ ચર્મ કેરી મસકથી સાચું ઠરે,
અંદર ભરેલા વાયુના આધારથી જળને તરે!! ૧૦
હરિ, હર અને બ્રહ્માદિના પ્રભાવને જેણે હણ્યો,
ક્ષણ માત્રમા તે રતિપતિને સ્હેજમાં આપે હણ્યો;
જે પાણી અગ્નિ અન્યને બુઝાવતું પળ વારમાં,
તે પાણીને વડવાનળે પીધું ન શું ક્ષણ વારમાં? ૧૧
હે સ્વામિ! અતિશય ભારવાળા આપને પામ્યા પછી,
કેવી રીતે પ્રાણી અહો! નીજ હૃદયમાં ધાર્યા થકી;
અતિ લઘુપણે ભવરૂપ દરિયો સ્હેજમા તરી જાય છે?
અથવા મહાન જનોતણો મહિમા અચિંત્ય ગણાય છે.૧૨
હે પ્રભુ! જ્યારે પ્રથમથી આપે હણ્યો તો ક્રોધને,
આશ્ચર્ય ત્યારે કેમ બાળ્યા કર્મરૂપી ચોરને?
અથવા નહીં આ અવનીમાં શું દેખવામાં આવતું?
શીતળ પડે જે હીમ તે લીલાં વનોને બાળતું!! ૧૩
હે જીન! યોગી આપને પરમાત્મ રૂપેથી સદા,
નિજ હૃદય કમળે જ્ઞાન રૂપી ચક્ષુથી અવલોકતા,

પુનિત નિર્મળ કાંતિવાળા કમળનું બી સંભવે,
શું કમળ કેરી કર્ણિકાના મધ્યવિણુ બીજે સ્થળે? ૧૪
ક્ષણુ માત્રમાં જીનરાજ ! ભવિજન આપ કેરા ધ્યાનથી,
પામે દશા પરમાત્મની તજી દેહને પ્રભુ જ્ઞાનથી;
જ્યમ તિવ્ર અગ્નિ તાપથી મિશ્રીત ધાતુ હોય તે,
પથ્થરપણાને ત્યાગીને તત્કાળ સોનું થાય છે!! ૧૫
હે જીન ! હમેશાં ભવ્યજન જે દેહના અંતર વિષે;
ધરતા તમારૂં ધ્યાન તેનો નાશ કરતા કેમ તે?
અથવા સ્વભાવ મહાજન મધ્યસ્તનો એવો સદા,
વિગ્રહ તણો કરી નાશને શાંતિ પ્રસારે ઉભય થા. ૧૬
નહિ ભેદ હે પ્રભુ ! આપને આત્મા વિષે એ બુદ્ધિથી,
ચિંતન કરે પંડિત અહીં તે, આપસમ થાયે નકી,
જે જળ વિષે શ્રદ્ધા થકી અમ્રતતણું ચીંતન કરે,
તે જળ ખરેખર વિષના વિકારને શું ના હરે? ૧૭
તમનેજ અજ્ઞાને રહિત પરધર્મી પણુ નામાંતરે,
વિભુ ! હરિહરાદિક બુદ્ધિથી નિશ્ચય કરી પામે ખરે;
કમળા તણા રોગેથી જેનાં નેત્ર પ્રભુ ! પીળાં રહે.
તે સાફ ધોળા શંખને શું પીતવર્ણી નહી કહે? ૧૮
ધર્મોપદેશ તણા સમયમાં આપના સહવાસથી,

તરૂ પણ અશોકજ થાય, તો શું મનુજનું કેવું પછી;
જ્યમ સૂર્યના ઉગ્યા થકી નામાત્ર માનવી જાગતાં,
પણ વૃક્ષ પલ્લવ પુષ્પ સાથે સ્હેજમાં પ્રફુલ્લિત થતાં. ૧૯
ચારે દિશાયે દેવ જે પુષ્પો તણી વૃષ્ટિ કરે;
આશ્ચર્ય નીચાં મુખવાળાં ડીટથી તે કયમ પડે?
હે મુનીશ! અથવા આપનું સાન્નિધ્ય જવ પમાય છે,
પંડીત અને પુષ્પોતણાં બંધન અધો મુખ થાય છે! ૨૦
જે આપના ગંભીર હૃદયના સમુદ્રમાથી ઉપજે,
તે વાણિમાં અમૃતપણું લોકો કહે તે સત્ય છે;
કાં કે કરીને પાન પરમાનંદને ભજતા થકા,
ભવિજન અહો એથી કરીને શીઘ્ર અજરામર થતા. ૨૧
દેવો વીંઝે જે પવિત્ર ચામ્ર સ્વામિ! આપ સમીપ તે,
હું ધારૂં છું નીચા નમી ઉંચા જતાં એમજ કહે;
"મુનિ શ્રેષ્ટ એવા પાર્શ્વને જે નમન કરશે સ્નેહથી,
તે શુદ્ધ ભાવી ઉર્ધ્વ ગતિને પામશે નિશ્ચય થકી." ૨૨
સુવર્ણ રત્નોથી બનેલા ઉજ્વળ સિહાસને,
ગંભીર વાણી વાનરૂપે શ્યામ સ્વામિ આપને;
ઉત્સુક થઇને ભવ્યજન રૂપી મયુરો નિરખે,
મેરૂ શીરે અતિ ગાજતા નવ મેઘસમ પ્રિતિ વડે!! ૨૩

ઉંચે જતી તુમ શ્યામ ભામડળ તણી કાંતિ વડે,
લોપાય રંગ અશોક કેરા પાનનો સ્વામિ ખરે;
પ્રાણી સચેતન તો પછી વીતરાગ! આપ સમાગમે,
રે કોણ આ સંસારમાં પામે નહીં વૈરાગ્યને? ૨૪
"રે રે પ્રમાદ તજો, અને આવી ભજો આ નાથને,
જે મોક્ષપુરી પ્રત્યે જતા વ્યાપારી પાર્શ્વનાથને!"
સુર દુદુભીનો શબ્દ જે આકાશમા વ્યાપી રહે,
હુ માનું છું હે દેવ! તે ત્રૈલોકને એમજ કહે. ૨૫
હે નાથ! આ ત્રૈલોકમાં પ્રકાશ જવ આપે કર્યો,
તારા સહિત આ ચંદ્રમા, તવ હીણ અધિકારી ઠર્યો;
મોતી સમૂહે શોભતાં ત્રણ છત્રના મીશે કરી,
(તે)આવ્યો પ્રભુની પાસ નકી રૂપ ત્રણ જાણે ધરી. ૨૬
કીર્તિ પ્રતાપજ કાંતિ કેરા સમૂહથી ત્રૈલોક આ,
ગોળારૂપે ભગવાન! જ્યમ આપે પૂરેલાં હોયના!
રૂપુ સુવર્ણ અને વળી માણીક્યથી નિર્મીત ખરે,
ચોપાસથી શોભી રહ્યા ત્યમ આપ ત્રણ કિલ્લાવડે. ૨૭
પડતી પ્રભુ! તુમ પાદમાં દેવેન્દ્ર નમતા તેમની,
રત્ને રચીન મુગટો તજીને દિવ્યમાળા પુષ્પની;
હું માનું છું મનમાં ખરે એ યોગ્ય થાયે સર્વથી,

વિભુ આપનો સંગમ થતાં શું મનોબીજે રમતાં નથી. ૨૮
હે નાથ ! આ સંસાર સાગરથી તમે વિમુખ છતે,
નિજ આશ્રિતોને તારતા, વિશ્વેશ તે તો યોગ્ય છે.
લોકો તરે માટી તણા ઘટ કર્મપાક સહિતથી,
આશ્ચર્ય વિભુ ! પણ આપ છો રહિત કર્મ વિપાકથી. ૨૯
વિશ્વેશ, - નપાલક ! છતાં પણ આપ દુર્ગત દીશતા,
હે ઇશ ! અક્ષર છો, તથાપી રહિત લિપિ સર્વથા !
વળી દેવ છે અજ્ઞાનિને પણ તારનાર સદૈવ જે !
વિચિત્ર તે ત્રિલોક બોધક જ્ઞાન આપ વિષે સ્ફુરે !! ૩૦
આકાશ આચ્છાદિત કરે એવી અતિશય ધુળ જે,
શઠ કમઠ ત્યે ક્રોધથી ઉડાડી સ્વામિ આપને;
છાયા પરંતુ નાથ ! તેથી આપની ઢકાઈ નથી !!
ઉલટો છવાયો દુષ્ટ પોતે કૃત્ય પોતાના થકી !! ૩૧
વિજળી સહિત ઘનઘોર મુશલધારથી વળી વર્ષતો,
વર્ષાદ દુસ્તર કમઠ દૈત્યે, છોડિયો પ્રભુ ! ગાજતો;
તેણે અહો જીનરાજ ઉલટું રૂપ ત્યાં સ્હેજે ધર્યું,
તિક્ષણ છુરી તલવાર કેરૂં કામ તે સામુ કર્યું !! ૩૨
વિકાળ છુટા કેશ લટકે માળ શબના શિરની,
ભયકારી અગ્નિ મુખ વિષેથી નિકળે જેના વળી;

એવો સમૂહ પિશાચનો જે આપ પ્રત્યે પ્રેરિયો,
હે દેવ ! પ્રતિભવ દુઃખકારી તેહને તે તો થયો! ! ૩૩
હે ત્રણભુવનના નાથ ! જેઓ અન્ય કાર્યો છોડીને,
ત્રિકાળ વિધીવત પૂજતા તુજ ચરણને ચિત જોડીને
વળી ભક્તિના ઉલ્લાસથી રોમાંચવાળો દેહ છે,
આ પૃથ્વીમાં તે ભવ્યજનને હે પ્રભુજી ધન્ય છે. ૩૪
હે મુનીશ ! આ સંસારરૂપ અપાર સાગરને વિષે,
હું માનુ છું તુંમ નામ નહિ મુજ શ્રવણમાં આવ્યું હશે;
શુણ્યા છતાંય પવિત્ર મંત્રરૂપી તમારા નામને,
આપત્તિરૂપી સર્પિણી શું સમીપમાં આવી શકે ? ૩૫
હે દેવ જન્માંતર વિષે પણ આપના બે ચરણ જે,
બળવાન ઇચ્છિત આપવે તે, મેં નહીં પૂજ્યા હશે;
હે મુનીશ હું તેથી કરીને જરૂર આ ભવને વિષે,
સ્થળ હૃદય વેધક પરાભવનું થયેલો જાતે દીશ. ૩૬
નીશ્ચય અરે ! મોહાંધકારે વ્યાપ્ત એવાં નેત્રથી,
પૂર્વે કદી મે એક વેળા પણ પ્રભુ જોયા નથી;
કેની રીતે થઈ હૃદય ભેદક અન્યથા પીડે મને,
બળવાન બંધનની ગતિવાળા અનર્થો શરીરને. ૩૭
કદી સાંભળ્યા, પૂજ્યા ખરેખર, આપને નિરખ્યા હશે,

પણ પ્રીતિથી ભક્તિવડે નહિ હૃદયમાં ધાર્યા હશે;
જનબંધુ ! તેથી દુઃખપાત્ર થએલ છું ભવને વિષે,
કાંકે ક્રિયા ભાવે રહિત નહિ આપથી ફળ કાંઇએ. ૩૮
સુખકારી શરણાંગત પ્રભુ ! હિતકારીજન દુખિયા તણા;
હે યોગિયોમાં શ્રેષ્ઠ ! સ્થળ કરૂણા અને પુણ્યજ તણા;
ભક્તિ થકી નમતો હું તે મહેશ ! મા'શ ઉપરે,
તત્પર થાઓ દુઃખ અંકુરોને ટાળવા કરૂણા વડે. ૩૯
અસંખ્ય બળનું શરણ ને વળી શરણ કરવા યોગ્ય જે,
અરી નાશથી થઇ કીર્તિ એવા આપના પગ કમળને;
શરણે છતાં પણ ભુવન પાવન ! ધ્યાનથી કદી હીણતો,
છું પ્રથમથીજ હણાયલો હણવાજ માટે યોગ્ય જો ૪૦
હે અખિલ વસ્તુ જાણનાર ! વંદ્ય ! હે દેવેન્દ્ર ને,
સંસારના તારક ! અને ભુવનાધિનાથ ! પ્રભુ ! તમે;
ભયકારી દુઃખદરિયા થકી આજે પવિત્ર કરો અને,
કરૂણાતણા હે સિંધુ ! તારો દેવ ! દુખિયાને મને. ૪૧
હે નાથ ! આપ ચરણ કમળની નિત્ય સંચીત જે કરી,
તે ભક્તિ કેરી સંતતિનું હોય ફળ કદી જો જરી;
તો સરણ કરવા યોગ્ય ! માત્રજ આપને શરણે રહ્યા,
તે અહીં અને ભવ અન્યમાં પોતેજ મુજ સ્વામી થજો. ૪૨

એ રીતથી ૩ડે પ્રકારે સ્થિર બુદ્ધિવાન ને,
અતિ હર્ષથી રોમાંચી જેના શરીર કેરા અંગ તે;
તુજ મુખકમળ નિર્મળ વિષે જીનેંદ્ર ! બાંધ્યા દ્રષ્ટિને,
જે ભવ્યજન હે પ્રભુ ! રચે છે, આપ કેરી સ્તુતિને. ૪૩

પુષ્પિતાગ્રા છંદ.

જન નયન કુમદચંદ્ર સ્વામી,
ચળકતી સંપદ સ્વર્ગનીજ પામી;
નિરમળ મનના થવા થકી એ,
તુરત થશે જન મોક્ષને વિષે તે.

॥ श्री चौवीसजिन आरती ॥

જય મુક્તિદાતા, પ્રભુ જય મુક્તિ દાતા,
તુજને વંદન કરીએ (૨)
ગુણ તારા ગાતા, જયદેવ જયદેવ— એ ટેક.
આદીનાથ અજીત, સંભવ સુખકારી ॥ પ્રભુ સં૦ ॥
કષ્ટ હમારાં કાપો, હે ભવ ભય હારી ॥જ૦ ॥ ૧ ॥
અભિનંદન સુમતી, પદ્મ તું મુજ પ્યારો ॥ પ્રભુ પ૦ ॥
સુપાર્શ્વચંદ્ર સુબુદ્ધિ, શિતળ ભવ તારો ॥ જ૦ ॥ ૨ ॥

શ્રેયાંસ વાસુ વિમળ, અનંત ગુણ ભરીયા ॥ પ્રભુ અ૦ ॥
કષ્ટ ભવોના કાપી, શિવરમણી વરિયા ॥ જય૦ ॥ ૩ ॥
ધર્મ ધુરંધર નાથ, આપ વસ્યા મુકિત ॥ પ્રભુ આ૦ ॥
શાંતીનાથ સુણો શ્રવણે, દાસતણી યુકિત ॥ જય૦ ॥ ૪ ॥
કુંથુનાથ કોડે, કાઢય કુવનમાંથી ॥ પ્રભુ કા૦ ॥
અર મલ્લિને પ્રણમું, તારો કર સાથી ॥ જય૦ ॥ ૫ ॥
મુનિસુવ્રત મહારાજ. અગણિત મુજ ખામી ॥ પ્રભુ અ૦ ॥
વંદુ શિર હું નામી, તાર અંતર જામી ॥ જય૦ ॥ ૬ ॥
નેમિનાથ ભગવાન, ભાવ ધરી ભાળો ॥ પ્રભુ ભા૦ ॥
નિર્મળ નેમ નગીના, દુઃખ સર્વે ટાળો ॥ જય૦ ॥ ૭ ॥
પાર્શ્વ પર્મ કૃપાળ, જન પાલણ હારો ॥ પ્રભુ જ૦ ॥
વર્ધમાન જીન વંદુ, ભવ જળથી તારો ॥ જય૦ ॥ ૮ ॥
ચોવીશ જીન ભકિત, ભાવ ધરી કરશે ॥ પ્રભુ ભા૦ ॥
જન્મ મરણ દુઃખ ટાળી, મુકિતને વરશે ॥ જય૦ ॥ ૯ ॥
નમી તુજને કહે નેમ, નાથ તું છે મહારો ॥ પ્રભુ ના૦ ॥
જૈનપ્રર્વતક મંડળ, શાસન સહુ તાહરો ॥ જય૦ ॥ ૧૦ ॥

॥ श्री साधु वंदना प्रारंभः ॥

નમુ અનંત ચોવીશી, ઋષભાદિક મહાવીર ॥

આરજ ક્ષેત્રમાં, ધાલી ધર્મની શીર ॥ ૧ ॥
મહા અતુલ્ય બળિ નર, શુર વીરને ધીર ॥
તીરથ પ્રવર્તાવી, પહોત્સા ભવજળ તીર ॥ ૨ ॥
શ્રીમંધર પ્રમુખ, જઘન્ય તીર્થંકર વીશ ॥
છે અઢી દ્વીપમા, જયવંતા જગદીશ ॥ ૩ ॥
એકશો ને શિત્તેર, ઉત્કૃષ્ટ પદે જગીશ ॥
ધન્ય મહોટા પ્રભુજી, તેહને નમાવુ શીશ. ॥ ૪ ॥
કેવળી હોય કોડી, ઉત્કૃષ્ટા નવ કોડિ ॥
મુનિ હોય સહસ કોડી, ઉત્કૃષ્ટા નવસહસ કોડિ ॥૫॥
વિચરે વિદેહે, મહોટા તપસી ઘોર ॥
ભાવે કરિ વંદુ, ટાળે ભવની ખોડ ॥ ૬ ॥
ચોવીશે જિનના, સઘળા એ ગણધાર ॥
ચૌદશેને બાવન, તે પ્રણમુ સુખકાર ॥ ૭ ॥
જિનશાસન નાયક, ધન્ય શ્રી વીર જિણુંદ ॥
ગૌતમાદિક ગણધર, વર્તાવ્યો આણંદ ॥ ૮ ॥
શ્રી ઋષભદેવના, ભરતાદિક સો પુત્ર ॥
વૈરાગ્ય મન આણી, સયમ લિયો અદ્‌ભૂત ॥ ૯ ॥
કેવળ ઉપરાજ્યું, કરી કરણી કરતુત ॥
જિનમત દીપાવી, સઘળા મોક્ષ પહુંત ॥ ૧૦ ॥

શ્રી ભરતેશ્વરના, હુઆ પટોધર આઠ ॥
આદિત્ય જશાદિક, પહોત્યા શિવપુર વાટ ॥ ૧૧ ॥
શ્રી જિન અંતરના, હુવા પાટ અસંખ્ય ॥
મુનિ મુકતે પહોત્યા, ટાળિ કર્મના વંક ॥ ૧૨ ॥
ધન્ય કપિલ મુનિવર, નમિ નમુ અણુગાર ॥
જેણે તતક્ષણુ ત્યાગ્યો, સહસ રમણિ પરિવાર ॥૧૩॥
મુનિવર હરકેશી, ચિત્ત મુનીસર સાર ॥
શુદ્ધ સંયમ પાળી, પામ્યા ભવનો પાર ॥ ૧૪ ॥
વળિ ઇષુકાર રાજા, ઘેર કમળાવતિ નાર ॥
ભગૂ ને જશા, તેહના દોય કુમાર ॥ ૧૫ ॥
છયે ઋદ્ધિ છાંડિને, લીધો સયમ ભાર ॥
ઇણુ અલ્પકાળમાં, પામ્યા મોક્ષ દુવાર ॥ ૧૬ ॥
વળિ સંયતિ રાજા, હરણુ આહિડે જાય ॥
મુનિવર ગદભાળી, આણ્યો મારગ ઠાય ॥ ૧૭ ॥
ચારિત્ર લઇને, ભેટયા ગુરૂના પાય ॥
ક્ષત્રિરાજ ઋષીશ્વર ચર્ચા કરી ચિત્ત લાય ॥૧૮॥
વળિ દશે ચક્રવર્તિ, રાજ્ય રમણિ ઋદ્ધિ છોડ ॥
દશે મુગતે પહોત્યા, કુળને શોભા ચોડ ॥ ૧૯ ॥
ઇણુ અવસર્પિણીમાં, આઠ રામ ગયા મોક્ષ ॥

બળભદ્ર મુનિશ્વર, ગયા પંચમે દેવલોક ॥ ૨૦ ॥
દશાર્ણભદ્ર રાજા, વીર વાંદ્યા ધરિ માન ॥
પછે ઈંદ્ર હઠાયો, દિયો છકાય અભેદાન ॥ ૨૧ ॥
કરકંડુ પ્રમુખ, ચારે પ્રત્યેક બુદ્ધ ॥
મુનિ મુક્તે પહોત્યા, જીત્યા કર્મ મહા જોદ્ધ ॥૨૨॥
ધન્ય મ્હોટા મુનિવર, મૃગાપુત્ર જગીશ ॥
મુનિવર અનાથી, જીત્યા રાગ ને રીશ ॥ ૨૩ ॥
વળિ સમુદ્રપાળ મુનિ, રાજેમતિ રહનેમ ॥
કેશી ને ગૌતમ, પામ્યા શિવપુર ક્ષેમ ॥ ૨૪ ॥
ધન્ય વિજયઘોષ મુનિ, જયઘોષ વળિ જાણ ॥
શ્રી ગર્ગાચારજ, પહોત્યા છે નિરવાણ ॥૨૫॥

શ્રી ઉત્તરાધ્યયનમાં, જિનવરે કર્યા વખાણ ॥
શુદ્ધ મને ધ્યાવો, મનમેં ધીરજ આણ ॥૨૬ ॥
વળી ખંદક સન્યાસી, રાખ્યો ગૌતમ સ્નેહ ॥
મહાવીર સમીપે, પંચ મહાવ્રત લેહ ॥ ૨૭ ॥
તપ કઠણ કરીને, ઝોંસી આપણિ દેહ ॥
ગયા અચ્યુય દેવલોકે, ચ્યવિલેશે ભવ છેહ ॥ ૨૮ ॥
વળિ ઋષભદત્ત મુનિ, શેઠ સુદર્શન સાર ॥
શિવરાજઋષીશ્વર, ધન્ય ગાંગેય અણગાર ॥ ૨૯ ॥

શુદ્ધ સયમ પાળી, પામ્યા કેવળ સાર ॥
એ ચારે મુનિવર, પહોત્યા મોક્ષ મોઝાર ॥૩૦॥
ભગવંતની માતા, ધન ધન સતિ દેવાનંદા ॥
વળિ સતી જયંતિ, છોડ દિયા ઘર ફંદા ॥ ૩૧॥
સતિ મુગતે પહોત્યાં, વળિ તે વીરના નંદ ॥
મહાસતી સુદર્શના, ઘણિ સતિયોના વૃંદ ॥૩૨॥
વળી કાર્તિક શેઠે, પડિમા વહિ શુર વીર ॥
જમ્યો મહોરા ઉપર, તાપસ બળતી ખીર ॥૩૩॥
પછિ ચારિત્ર લીધું, મીત્ર એકસહસ આઠ ભીર ॥
મરિ હુવા શક્રેંદ્ર, ચ્યવિ લેશે ભવ તીર ॥ ૩૪ ॥
વળિ રાય ઉદાઇ, દિયો ભાણેજને રાજ ॥
પછિ ચારિત્ર લેઇને, સાર્યાં આતમ કાજ ॥૩૫॥
ગંગદત્ત મુનિ આણંદ, તરણ તારણ જીહાજ ॥
કુશળ મુનિ રૂહો, દિયો ઘણાને સાજ ॥ ૩૬ ॥
ધન્ય સુનક્ષત્ર મુનિવર, સર્વાનુભૂતિ અણગાર ॥
આરાધિક હુઇને, ગયા દેવલોક મોઝાર ॥૩૭ ॥
ચ્યવિ મુગતે જાશે, વળિ સીંહ મુનીશ્વર સાર ॥
બીજા પણ મુનિવર, ભગવતિમાં અધિકાર ॥૩૮॥
શ્રેણિકનો બેટો, મહોટો મુનિવર મેઘ ॥

તજી આઠ અંતેઉરિ, આણ્યો મન સવેગ ॥ ૩૯ ॥
વીરપેં વ્રત લેઇને, બાંધી તપની તેગ ॥
ગયા વિજય વિમાને, ચ્યવિ લેશે શિવ વેગ ॥ ૪૦ ॥
ધન્ય થાવર્ચ્યા પુત્ર, તજી બત્રીશે નાર ॥
તેની સાથે નીકળ્યા, પુરૂષ એક હજાર ॥ ૪૧ ॥
શુકદેવ સંન્યાશી, એક સહસ શિષ્ય લાર ॥
પંચસયશું શેલક, લીધો સંયમ ભાર ॥ ૪૨ ॥
સર્વ સહસ્ત્ર અઢાઈ, ઘણા જીવોને તાર ॥
પુંડરગિરી ઉપર, કિયો પાદોપગમન સંથાર ॥૪૩॥
આરાધિક હુઇને, કીધો ખેવો પાર ॥
હુવા મહોટા મુનિવર, નામ લિયાં નિસ્તાર ॥૪૪॥
ધન્ય જિનપાળ મુનિવર, દોય ધનાવા સાધ ॥
ગયા પ્રથમ દેવલોકે, મોક્ષ જાશે આગાધ ॥૪૫॥
મલ્લિનાથના ૭ મિત્ર, મહાબળ પ્રમુખ મુનિરાય ॥
સર્વે મુકતે સીધાવ્યા, મહોટી પદવી પાય ॥૪૬॥
વળિ જિતશત્રુ રાજા, સુબુદ્ધિ નામે પ્રધાન ॥
પોતે ચારિત્ર લેઇને, પામ્યા મોક્ષ નિધાન ॥૪૭॥
ધન્ય તેતળિ મુનિવર, દિયો છકાય અભેદાન ॥
પોટિલા પ્રતિબોધ્યા, પામ્યા કેવળજ્ઞાન ॥ ૪૮ ॥

ધન્ય પાંચે પાંડવ, તજી દ્રૌપદી નાર ॥
સ્થિવરની પાસે, લીધો સંયમ ભાર ॥ ૪૯ ॥
શ્રી નેમિ વંદનનો, એહવો અભિગ્રહ કીધ ॥
માસ માસખમણ તપ, શેત્રુંજય જઈ સિદ્ધ ॥૫૦॥
ધર્મ ઘોષતણા શિષ્ય, ધર્મરૂચિ અણગાર ॥
કીડીયોની કરૂણા, આણી દયા અપાર ॥ ૫૧ ॥
કડવા તુંબાનો, કીધો સઘળો આહાર ॥
સર્વાર્થસિદ્ધ પહોત્યા, ચ્યવિ લેશે ભવ પાર ॥ ૫૨ ॥
વળી પુંડરિક રાજા, કુંડરિક ડગીયો જાણ ॥
પોતે ચારિત્ર લેઇને, ન ઘાલી ધર્મમાં હાણ ॥૫૩॥
સર્વાર્થસિદ્ધ પહોત્યા, ચવી લેશે નિરવાણ ॥
શ્રી જ્ઞાતાસૂત્રમાં, જિનવરે કર્યા વખાણ ॥ ૫૪ ॥
ગૌતમાદિક કુમર, સગા અઢારે ભ્રાત ॥
સર્વ અંધકવિશ્નુ સુત, ધારણિ જ્યારી માત ॥૫૫॥
તજી આઠ અંતેઉરી, કાઢિ દીક્ષાની વાત ॥
ચારિત્ર લેઇને, કીધો મુક્તિનો સાથ ॥ ૫૬ ॥
શ્રી અનેક સેનાદિક, છયે સહોદર ભાય ॥
વસુદેવના નંદન, દેવકી જ્યારી માય ॥ ૫૭ ॥
ભદીલપુર નગરી, નાગ ગહાવઇ જાણ ॥

સુળસા થેર વાધિયા, સાંભળી નેમિની વાણુ ॥૫૮॥
તજી બત્રીસ (૨) અંતેઉરી, નીકળિયા છટ્કાય ॥
નળ કૂબેર સમાણુા, ભેટયા શ્રીનેમિના પાય ॥૫૯॥
કરી છઠ છઠ પારણાં, મનમેં વૈરાગ્ય લાય ॥
એક માસ સંથારે, મુક્તિ બિરાજ્યા જાય ॥ ૬૦ ॥
વળિ દારુક સારણુ, સુમુખ દુમુખ મુનિરાય ॥
વળિ કુમર અનાદષ્ટિ, ગયા મુક્તિગઢમાંય ॥ ૬૧ ॥
વસુદેવના નંદન, ધન્ય ધન્ય ગજસુકુમાળ ॥
રૂપે અતિ સુંદર, કળાવંત વય બાળ ॥ ૬૨ ॥
શ્રી નેમિ સમીપે, છોડયો મોહ જંજાળ ॥
ભિક્ષુની પડિમા, ગયા મસાણુ મહાકાળ ॥ ૬૩ ॥
દેખી સોમિલ કોપ્યો, મસ્તકે બાંધી પાળ ॥
ખેરતણા ખીરા, શિર ઠવિયા અસરાળ ॥ ૬૪ ॥
મુનિ નજર ન ખંડી, મેટી મનની જાળ ॥
પરીસહ સહિને, મુક્તિ ગયા તતકાળ ॥ ૬૫ ॥
ધન્ય જાળી મયાળી, ઉવયાલાદિક સાધ ॥
સાંબ ને પ્રદ્યુમન, અનિરૂદ્ધ સાધુ અગાધ ॥ ૬૬ ॥
વળી સચ્ચનેમિ દઢનેમિ, કરણી કીધી વાદ ॥
દશે મુક્તે પહોત્યા, જિનવર વચન આરાધ ॥૬૭॥

ધન્ય અર્જુનમાળી, કિયો કદાગ્રહ દૂર ॥
વીરપેં વ્રત લેઇને, સત્યવાદિ હુવા શૂર ॥ ૬૮ ॥
કરિ છઠ છઠ પારણું, ક્ષમા કરી ભરપૂર ॥
છ માસની માંહી, કર્મ કિયા ચકચુર ॥ ૬૯ ॥
કુમર અઇમુત્તે, દીઠા ગૌતમસ્વામ ॥
સુણિ વીરની વાણી, કીધો ઉત્તમ કામ ॥ ૭૦ ॥
ચારિત્ર લેઇને, પહોત્યા શિવપુર ઠામ ॥
ધુર આદિ મકાઇ, અંત અલક્ષ મુનિ નામ ॥૭૧॥
વળી કૃષ્ણુણરાયની, અગ્રમહિષી આઠ ॥
પુત્ર વહુ દોયે, સંચ્યા પુણ્યના ઠાઠ ॥ ૭૨ ॥
જાદવકુળ સતિયાં, ટાળ્યો દુઃખ ઉચાટ ॥
પહોત્યા શિવપુરમે, એ છે સુત્રનો પાઠ ॥ ૭૩ ॥
શ્રેણિકની રાણી, કાલીઆદિક દશ જાણુ ॥
દશે પુત્ર વિયોગે, સાંભળી વીરની વાણુ ॥ ૭૪ ॥
ચંદનબાળાપેં, સંયમ લઇ હુવા જાણુ ॥
તપ કરી દેહ ઝોંશી, પહોંત્યા છે નિરવાણ ॥૭૫॥
નંદાદિક તેરે, શ્રેણિક નૃપની નાર ॥
સઘળી ચંદનબાળાપેં, લીધો સંયમ ભાર ॥૭૬॥
એક માસ સંથારે, પહોત્યાં મુકિત મોઝાર ॥

એ નેવું જણાનો, અંતગડમાં અધીકાર ॥ ૭૭ ॥
શ્રેણીકના બેટા, જાળિયાદિક તેવીશ ॥
વીરપેં વ્રત લેઇને, પાળ્યો વિશ્વાવીશ ॥ ૭૮ ॥
તપ કઠણ કરીને, પૂરી મન જગીશ ॥
દેવલોકે પહોત્યા, મોક્ષ જાશે તજી રીસ ॥ ૭૯ ॥
કાકંદિનો ધન્નો, તજી બત્રીશે નાર ॥
મહાવીર સમીપે, લીધો સંયમ ભાર ॥ ૮૦ ॥
કરિ છઠ છઠ પારણાં, આયંબિલ ઉચ્છિત આહાર ॥
શ્રી વીરે વખાણ્યા, ધન ધન્નો અણગાર ॥ ૮૧ ॥
એક માસ સંથારે, સર્વાર્થસિદ્ધ પહુંત ॥
મહાવિદેહ ક્ષેત્રમાં, કરશે ભવનો અંત ॥ ૮૨ ॥
ધન્નાની રીતે, હુવા નવે સંત ॥
શ્રી અનુતરોવવાઇમાં, ભાંખી ગયા ભગવંત ॥૮૩॥
સુબાહુ પ્રમુખ, પાંચ પાંચસે નાર ॥
તજી વીરપે લીધાં, પંચ મહાવ્રત સાર ॥ ૮૪ ॥
ચારિત્ર લેઇને, પાળ્યાં નિરતિચાર ॥
દેવલોકે પહોત્યા, સુખવિપાક અધિકાર ॥ ૮૫ ॥
શ્રેણિકના પૌત્રા, પૌમાદિક હુવા દશ ॥
વીરપે વ્રત લેઇને, કાઢ્યો દેહનો કસ ॥ ૮૬ ॥

સંયમ આરાધી, દેવલોકમાં જઈ વશ ॥
મહાવિદેહ ક્ષેત્રમાં, મોક્ષ જાશે લેઇ જશ ॥ ૮૭ ॥
બળભદ્રના નંદન, નિષધાદિક હુવા બાર ॥
તજી પચાસ (૨) અંતેઉરી, ત્યાગ દિયો સંસાર ॥૮૮॥
સહુ નેમિ સમીપે, ચાર મહાવ્રત લીધ ॥
સર્વાર્થસિદ્ધ પહોત્યા, હોશે વિદેહે સિદ્ધ ॥ ૮૯ ॥
ધન્નો ને શાળિભદ્ર, મુનીશ્વરોની જોડ ॥
નારીનાં બંધન, તતક્ષણ નાંખ્યા ત્રોડ ॥ ૯૦ ॥
ઘર કુટુંબ કબીલો, ધન કંચનની કોડ ॥
માસ માસખમણ તપ, ટાળશે ભવની ખોડ ॥ ૯૧ ॥
શ્રી સુધર્મ સ્વામીના શિષ્ય, ધન ધન જંબુસ્વામ ॥
તજી આઠ અંતેઉરી, માત પિતા ધન ધામ ॥૯૨॥
પ્રભવાદિક તારી, પહોત્યા શિવપુર ઠામ ॥
સૂત્ર પ્રવર્તાવી, જગમાં રાખ્યુ નામ ॥ ૯૩ ॥
ધન્ય ઢંઢણ મુનિવર, કૃષ્ણરાયના નંદ ॥
શુદ્ધ અભિગ્રહ પાળી, ટાળિ દિયો ભવ ફંદ ॥૯૪॥
વળિ ખંધક ઋષિની, દેહ ઉતારી ખાલ ॥
પરીસહ સહીને, ભવ ફેરા દિયા ટાળ ॥ ૯૫ ॥
વળિ ખંધક ઋષિના, હુવા પાંચશે શિષ્ય ॥

ચાણીમાં પીલ્યા, મુક્તિ ગયા તજી રીશ ॥ ૯૬ ॥
સંભૂતિવિજય શિષ્ય, ભદ્રબાહુ મુનિરાય ॥
ચૌદ પૂરવધારી, ચંદ્રગુપ્ત આણ્યો ઠાય ॥ ૯૭ ॥
વળિ આર્દ્રકુમાર મુનિ, સ્થુળિભદ્ર નંદિષેણ ॥
અરણિક અઇમુતો, મુનીશ્વરોની શેણ ॥ ૯૮ ॥
ચોવીશજિન મુનિવર, સંખ્યા અઠ્ઠાવીશ લાખ ॥
ઉપર સહસ અડતાળીશ, સૂત્ર પરંપરા ભાખ ॥૯૯॥
કોઈ ઉત્તમ વાચો, મોઢે જયણા રાખ ॥
ઉઘાડે મુખ બોલ્યાં, પાપ લાગે વિપાક ॥ ૧૦૦ ॥
ધન્ય મરૂદેવી માતા, ધ્યાયો નિર્મળ ધ્યાન ॥
ગજ હોદે પાયો, નિર્મળ કેવળ જ્ઞાન ॥ ૧૦૧ ॥
ધન્ય આદેસરની પુત્રી, બ્રાહ્મી સુંદરિ દોય ॥
ચારિત્ર લેઇને, મુક્તિ ગયા સિદ્ધ હોય ॥ ૧૦૨ ॥
ચોવીશે જિનની, વડી શિષ્યણી ચોવીશ ॥
સતી મુક્તે પહોત્યાં, પૂરી મન જગીશ ॥ ૧૦૩ ॥
ચોવીશે જિનનાં, સર્વ સાધવી સાર ॥
અડતાળીસ લાખને, આઠશે શિતેર હજાર ॥ ૧૦૪॥
ચેડાની પુત્રી, રાખી ધર્મશું પ્રીત ॥
રાજીમતિ વિજયા, મૃગાવતી સુવિનીત ॥ ૧૦૫ ॥

પદ્માવતી મયણરેહા, દ્રૌપદી દમયંતી સીત ॥
ઇત્યાદિક સતીયો, ગઇ જન્મારો જીત ॥ ૧૦૬ ॥
ચોવીશે જીનનાં, સાધુ સાધવી સાર ॥
ગયાં મોક્ષ દેવલોકે, હૃદયે રાખો ધાર ॥ ૧૦૭ ॥
ઇણ અઢી દ્વીપમાં, ધરડા તપસી બાળ ॥
શુદ્ધ પંચ મહાવ્રતધારી, નમો નમો ત્રણકાળ ॥૧૦૮॥
એ જતિયો સતિયોનાં, લીજે નિત્ય પ્રતે નામ ॥
શુદ્ધે મને ધ્યાવો, એહ તરણનો ઠામ ॥ ૧૦૯ ॥
એ જતિયો સતિયોશું, રાખો ઉજ્વળ ભાવ ॥
એમ કહે ઋષિ જેમલ, એ તરણનો દાવ ॥૧૧૦॥
સંવત અઢાર ને, વર્ષ સાતો શિરદાર ॥
શેહેર ઝાલોરમાંહી, એહ કહ્યો અધિકાર ॥ ૧૧૧ ॥
॥ ઇતિ શ્રી સાધુ વંદના સમાપ્તમ્ ॥

श्री लघु साधु वंदनानी सज्झाय.

સાધુજીને વંદના નિત નિત કીજે, પ્રહ ઉગમતે સૂર રે પ્રાણી નિચ ગતિમાં તે નવિ જાવે, પામે રિદ્ધિ ભરપુર રે પ્રાણી; ॥ સા૦ ॥૧॥ મોટા તે પંચ મહાવ્રત પાળે, છકાયરા પ્રતિપાળરે પ્રાણી, ભમર ભિક્ષા

મુનિ સુઝતી લેવે, દોષ બયાલીશ ટાલરે પ્રાણી ॥ સા૦ ॥૨॥ રિદ્ધિ સંપદા મુનિ કારમી જાણે, દીવી સંસારને પૂંઠરે પ્રાણી; એરે પુરૂષારી બંદગી કરતાં, આઠે કરમ જાય તુટ રે પ્રાણી ॥ સા૦ ॥ ૩ ॥ એક એક મુનિવર રસના ત્યાગી, એકેકા જ્ઞાન ભંડાર રે પ્રાણી, એક એક મુનિવર વૈયાવચ્ચ વૈરાગી, એના ગુણનો નાવે પારરે પ્રાણી ॥ સા૦ ॥ ૪ ॥ ગુણ સત્તાવીસ કરીને દીપે, જીત્યા પરિસા બાવીસરે પ્રાણી; બાવન તો અનાચીરણ ટાળે, તેને નમાવું મારૂં શીરરે પ્રાણી ॥ સા૦ ॥ ૫ ॥ ઝાજ સમાન તે સંત મુનિશ્વર, ભવ્ય જીવ બેસે આયરે પ્રાણી; પર ઉપકારી મુનિ દામ ન માગે, દેવે તે મુક્તિ પોચાયરે પ્રાણી ॥ સા૦ ॥ ૬ ॥ એ ચરણે પ્રાણી શાનારે પાવે, પાવે તે લીલ વિલાસરે પ્રાણી, જન્મ જરા અને મરણ મિટાવે, નાવે ફરી ગર્ભાવાસરે પ્રાણી ॥ સા૦ ॥ ૭ ॥ એક વચન એ સતગુરૂ કેરો, જો બેસે દીલમાંયરે પ્રાણી; નરક ગતિમાં તે નહિ જાવે, એમ કહે જીનરાયરે પ્રાણી ॥ સા૦ ॥ ૮ ॥ પ્રભાતે ઉઠીને ઉત્તમ પ્રાણી, સૂણો સાધારો વ્યાખ્યાન રે પ્રાણી; એ પુરૂષારી સેવા કરતાં, પાવે તે

અમર વિમાન રે પ્રાણી ॥ સા૦ ॥ ૯ ॥ સંવત અઢાર ને વર્ષ અડ્ડીસે, ખુસી તે ગામ ચોમાસ રે પ્રાણી; મુનિ આસ્કરણજી એ ગીપેરે જપે, હુંતો ઉત્તમ સાધારો દાસ રે પ્રાણી,સાધુજીને વ દણા નિત નિત કીજે ॥૧૦॥

પ્રભુને ભજવા વિષે.

(વિમળા નવ કરશો ઉચાટ—એ રાગ.)

પ્યારા પ્રાણ સદા સુખદુ.ખમાં ભજ ભગવાનને રે,
જીવડા જવું ઓચિંતુ, વશ કર મન મસ્તાનને રે. એ ટેક.
રૂડું તનમંદિર શણગાર્યુ, આખર માટીમાં મળનારૂં;
હંસા ઉડી જવાનું, સાચુ માનનેરે. પ્યારા૦
જુઠી કાયા, જુઠી માયા, જુઠી જનની જુઠી જાયા;
જુઠો સબ સંસાર, સાચ ધર ધ્યાનનેરે. પ્યારા૦
વાદળ ગોટો,જળ પરપોટો, આ તન રંગ પતંગજ ખોટો;
કાળ ભમે શિર રંક રાય, વિદ્વાનનેરે. પ્યારા૦
જ્યાં છપનપર ભૂંગળ વાગે, ત્યાં ખરભૂંકે લાંબે રાગે;
હર્ષ શોક ન થાય, જોઇ મતિમાનનેરે. પ્યારા૦
સંત સમાગમ કરીએ ભાવે,સંતસંગે સજ્જનતા આવે;

વિનય નમ્રતા પ્રગટે ગુણવાનનેરે. પ્યારા૦
પરધન પથ્થર તુલ્ય પ્રમાણે,પર રમણી માતસમ માને;
તજીએ પરનિંદા ઈર્ષા અભિમાનનેરે. પ્યારા૦
પરમારથ સમ પુણ્ય ન જાણો,પરપીડા સમ પાપ ન માનો;
ધરીએ સત્ય ક્ષમા, સંતોષ નિશાનનેરે. પ્યારા૦
સજ્જન મન સદ્બોધે રીઝે,દુર્જન મન પાષાણ ન ભીંજે;
સાંકળચંદ ન બોધ થાય, હેવાનનેરે. પ્યારા૦

॥ श्री वीरजिननां चउद स्वप्ननुं स्तवन ॥

રાયરે સિધારથ ઘેર પટરાણી, નામે ત્રિશલા સુલક્ષણીએ ॥ રાજભુવનમાંહે પલંગે પોઢતાં, ચઉદ સુપન રાણીએ લહ્યાએ ॥ ૧ ॥ પહેલે રે સુપને ગયવર દીઠો, બીજે વૃષભ સોહામણોએ ॥ ત્રીજે સિંહ સુલક્ષણો દીઠો, ચોથે લક્ષ્મી દેવતાએ ॥ ૨ ॥ પાંચમે પંચ વરણી ફુલની માળા, છઠ્ઠે ચંદ્ર અમિય ઝર્યો એ ॥ સાતમે સુરજ આઠમે ધ્વજા, ન-

વમે કળશ અમિય ભર્યો એ ॥ ૩ ॥ પદ્મ સરોવર દશમે દીઠો, ખીર સમુદ્ર દીઠો અ-ગીયારમે એ ॥ દેવ વિમાન તે બારમું દીઠું, રણુઝણુ ઘંટા વાજંતા એ ॥ ૪ ॥ રતનનો રાશિ તે તેરમે દીઠો, અગ્નીશિખા દીઠી ચ-ઉદમે એ ॥ ચઉદ સુપન લહી રાણીજી જાગ્યાં, રાય સમોવડ પોહોતલાં એ ॥ ૫ ॥ સુણોરે સ્વામી મેં તો સુહલણાં લાધ્યાં, પા-છલી રાત રળીયામણી એ ॥ રાયરે સિદ્ધા-રથ પંડીત તેડયા, કહોરે પંડિત ફળ એહ-નાં એ ॥ ૬ ॥ અમ કુળ મંડળ તુમ કુળ દીવો, જયવંતા તીર્થંકર જન્મશે એ ॥ જે નર ગાવે તે સુખ પાવે, આનંદ રંગ વધામણાં એ ॥ ૭ ॥ ઇતિ સમાસમ્ ॥

श्री जीवराशिनी सज्झाय.

હવે રાણી પદમાવતી, જીવરાશિ ખમાવે॥

જાણપણું જગતે ભલું, એણીવેળાયે આવે ॥ તે મુજ મિચ્છા મિ દુક્કડં ॥ ૧ ॥ અરિહંતની સાખ ॥ જે મેં જીવ વિરાધિયા, ચોરાશી લાખ ॥ તે મુજ૦ ॥ ૨ ॥ સાત લાખ પૃથ્વી તણા, સાતે અપકાય, સાત લાખ તેઉ કાયના, સાતે વળી વાય ॥ તે મુજ૦ ॥ ૩ ॥ દસલાખ પ્રત્યેક વનસ્પતિ, ચઉદે સાધારણ ॥ બી તી ચૌરેંદ્રિ જીવના, બે બે લાખ વિચાર ॥ તે મુજ૦ ॥ ૪ ॥ દેવતા તિર્યંચ નારકી, ચાર ચાર પ્રકાશી ॥ ચઉદ લાખ મનુષ્યના, એ લાખ ચોરાશી ॥ તે મુજ૦ ॥ ૫ ॥ ઇણ ભવે પરભવે સેવિયાં, જે પાપ અઢાર ॥ ત્રિવિધે ત્રિવિધે કરી પરિહરૂં, દુર્ગતીનાં દાતાર ॥ તે મુજ૦ ॥ ૬ ॥ હીંસા કીધી જીવની, બોલ્યા મૃષાવાદ ॥ દોષ અદત્તા દાનના, મૈથુન ઉનમાદ ॥ તે મુજ૦ ॥ ॥ ૭ ॥ પરિગ્રહ મેળ્યો કારમો, કીધો ક્રોધ

વિશેષ ॥ માન માયા લોભ મેં કીયાં, વળી રાગ ને દ્વેષ ॥ તે મુજ૦ ॥ ૮ ॥ કળહ કરી જીવ દુહવ્યા, દીધાં કુડાં કલંક ॥ નિંદા કીધી પારકી, રતિ અરતિ નિશંક ॥ તે મુજ૦ ॥ ૯ ॥ ચાડી કીધી પારકી, કીધો થાપણ મોસો ॥ કુગુરૂ કુદેવ કુધર્મનો, ભલો આણ્યો ભરોસો ॥ તે મુજ૦ ॥ ૧૦ ॥ ખાટકીને ભવે મેં કીયાં, જીવના વધ ઘાત ॥ ચડીમાર ભવે ચરકલાં, માર્યાં દિન રાત ॥ તે મુજ૦ ॥ ૧૧ ॥ કાજી મુલ્લાને ભવે, પઢી મંત્ર કઠોર ॥ જીવ અનેક જબ્હે કિયા, કીધાં પાપ અઘોર ॥ તે મુજ૦ ॥ ૧૨ ॥ માછીને ભવે માંછલા, ઝાલ્યાં જળવાસ ॥ ધીવર ભીલ્લ કોળી ભવે, મૃગ પાડયા પાસ ॥ તે મુજ૦ ॥ ૧૩ ॥ કોટવાળને ભવે મેં કિયા, આકરા કર દંડ ॥ બંધીવાન મરાવિયા, કોરડા છડી દંડ ॥ તે મુજ૦ ॥ ૧૪ ॥ પરમાધામીને

ભવે, દીધાં નારકી દુઃખ ॥ છેદન ભેદન વે-
દના, તાડન અતિ તિખ્ખ ॥ તે મુજ૦ ॥
॥ ૧૫ ॥ કુંભારને ભવે મેં કિયા, નીમાહ
પચાવ્યા ॥ તેલી ભવે તલ પીલિયા, પાપે
પિંડ ભરાવ્યા ॥ તે મુજ૦ ॥ ૧૬ ॥ હાળી
ભવે હળ ખેડીયા, ફાડયાં પૃથ્વીનાં પેટ ॥
સૂડ નિદાન કિયાં ઘણાં, દીધા બળદ ચપેટ ॥
॥ તે મુજ૦ ॥ ૧૭ ॥ માળી ભવે રોપ
રોપિયા, નાનાવિધ વૃક્ષ ॥ મૂળ પત્ર ફળ
ફુલનાં, લાગ્યાં પાપ અલક્ષ ॥ તે મુજ૦ ॥
૧૮ ॥ અદોવાઇયાને ભવે, ભર્યા અધીકા
ભાર ॥ પોઠી ઉંટ કીડા પડયા, દયા નાણી
લગાર ॥ તે મુજ૦ ॥ ૧૯ ॥ છીંપાને ભવે
છેતર્યાં, કીધાં રંગણ પાસ ॥ અગ્નિ આરંભ
કીધાં ઘણા, ધાતુર્વાદ અભ્યાસ ॥ તે મુજ૦
॥ ૨૦ ॥ સુર પણે રણ ઝુઝતાં, માર્યાં માણસ
વૃંદ ॥ મદિરા માંસ માખણ ભખ્યાં, ખાધાં

મૂળ ને કંદ ॥ તે મુજ૦ ॥ ૨૧ ॥ ખાણ
ખણાવી ધાતુની, પાણી ઉલ્લેચ્યાં ॥ આરંભ
કીધા અતિ ઘણા, પોતે પાપજ સંચ્યા ॥
તે મુજ૦ ॥ ૨૨ ॥ અંગાર કર્મ કીયા વળી,
ધરમે દવજ દીધાં ॥ સમ ખાધા વીતરાગના,
કુડા કોસજ કીધા ॥ તે મુજ૦ ॥ ૨૩ ॥
બિલ્લી ભવે ઉંદર ગળ્યા, ગિરોળી હત્યારી ॥
મૂંઢ ગમાર તણે ભવે, મેં જુ લીખ મારી ॥
॥ તે મુજ૦ ॥ ૨૪ ॥ ભાડભુંજા તણે ભવે,
એકેંદ્રિય જીવ ॥ જાર ચણા ઘઉં શેકિયા,
પાડંતા રીવ ॥ તે મુજ૦ ॥ ૨૫ ખાંડણ
પીશણ ગારના, આરંભ અનેક ॥ રાંધણ ઈં-
ધણ અગ્નિનાં, કીધાં પાપ ઉદ્રેગ ॥ તે મુ-
જ૦ ॥ ૨૬ ॥ વિકથા ચાર કીધી વળી, સેવ્યા
પંચ પ્રમાદ ॥ ઈષ્ટ વિયોગ પડાવિયા, રૂદન
વિષવાદ ॥ તે મુજ૦ ॥ ૨૭ ॥ સાધુ અને
શ્રાવક તણાં, વ્રત લેઇને ભાંગ્યાં ॥ મુળ અને

ઉત્તર તણા, મુજ દુષણ લાગ્યાં ॥ તે મુજ૦ ॥ ॥ ૨૮ ॥ સાપ વીંછી સિંહ ચીતરા, શકરા ને સમળી ॥ હિંસક જીવ તણે ભવે, હિંસા કીધી સબળી ॥ તે મુજ૦ ॥ ૨૯ ॥ સુવાવડી દુષણ ઘણાં, વળી ગર્ભ ગળાવ્યા ॥ જીવાણી ઢોળ્યાં ઘણા, શીયળવ્રત ભંજાવ્યા ॥ તે મુજ૦ ॥ ૩૦ ॥ ભવ અનંત ભમતાં થકાં કીધા દેહ સંબંધ ॥ ત્રિવિધે ત્રીવીધે કરી વોસિરૂં, કરૂં જન્મ પવિત્ર ॥ તે મુજ૦ ॥ ૩૧॥ ભવ અનંત ભમતાં થકાં, કીધા પરિગ્રહ સબંધ ॥ ત્રિવિધે ત્રિવિધે કરી વોસીરૂં, તીણશું પ્રતિબંધ ॥ તે મુજ૦ ॥ ૩૨ ॥ ભવ અનંતા ભમતાં થકાં, કીધા કુટુંબ સબંધ ॥ ત્રિવિધે ત્રિવિધે કરી વોસીરૂં, તિણશું પ્રતિબંધ ॥ ત મુજ૦ ॥ ૩૩ ॥ ઇણિપરે ઇહ ભવ પરભવે, કીધાં પાપ અખત્ર ॥ ત્રિવિધે ત્રિવિધે કરી વોસીરૂં, કરૂં જન્મ પવિત્ર ॥ તે મુજ૦

॥ ૩૪ ॥ એણિ વિધે એ આરાધના, ભાવે કરશે જેહ ॥ સમય સુંદર કહે પાપથી, વળી છુટશે તેહ ॥ તે મુજ૦ ॥ ૩૫ ॥ રાગ વૈરાડી જે સુણે, એહ ત્રીજી ઢાળ ॥ સમય સુંદર કહે પાપથી, છુટે તતકાળ ॥ તે મુજ૦ ॥ ૩૬ ॥ ઇતિ સમાપ્તમ્ ॥

॥ શ્રી મહાવીરસ્વામીનું ચોઢાળીયું ॥

॥ ઢાળ ૧ લી ॥

સિદ્ધારથ કુળે તું ઉપન્યો, ત્રિશલાદે થારી માત જી ॥ વરશી દાન દેઇ કરી, સંયમ લીધો જગનાથ જી ॥ થેં મન મોહ્યું મહાવીર જી ॥ ૧ ॥ કંચન વરણી છે કાય જી ॥ નયણ ન ધ્રાપેજી નિરખતાં, દીઠડે આવે છે દાયજી ॥ થેં મન૦ ॥ ૨ ॥ આપ એકિલા સંયમ આદર્યો, ઉપન્યો

ચોથો રે જ્ઞાન જી ॥ ઉત્કૃષ્ટ તપ થેં આદ-
ર્યો, ધરતા નિર્મળ ધ્યાન જી ॥ થેં મન૦
॥ ૩ ॥ ઉગ્ર વિહાર થેં આદર્યો, કેઈ વાસ
રહ્યા વનવાસ જી ॥ કેઇ વાસા વસ્તિયે
રહ્યા, ન રહ્યા એક ઠામે ચોમાસ જી ॥ થેં
મન૦ ॥ ૪ ॥ પ્રભુ પેલો ચોમાસો થેં
કિયો, અઠ્ઠી ગામ મોઝાર જી ॥ દુજો
વાણીજ ગામમેં; પંચ ચંપા સુખકાર જી
॥ થેં મન૦ ॥ ૫ ॥ પંચ પૃષ્ઠ ચંપા કર્યા,
વિશાળા નગરીમાં તીન જી ॥ રાજ-
ગૃહીમાં ચૌદે કર્યા, નાલંદે પાડે લયલીન
જી ॥ થેં મન૦ ॥ ૬ ॥ છ ચોમાસાં મિથિ-
લા કર્યાં, ભદ્રિકા નગરીમાં દોય જી ॥ એક
કર્યો રે આલંભિયા, સાવર્થિ નગરી એક
હોય જી ॥ થેં મન૦ ॥ ૭ ॥ એક અના-
રજ દેશમાં, અપાપા નગરી એક જાણુ જી
॥ એક કર્યો પાવાપુરિ મેં, જઠે પહોત્યા

નિર્વાણ જી ॥ થેં મન૦ ॥ ૮ ॥ હસ્તી-
પાળ રાજા ઈમ વીનવે, હું તુમ ચરણારો
દાસ જી, એક શાળા મ્હારે સુઝતી, આપ
કરોને ચોમાસ જી ॥ થેં મન૦ ॥ ૯ ॥
ચાળીશ ચોમાસાં શહેરમાં, દાખ્યાં દેશ
નગરના નામ જી ॥ એક અનારજ દેશમાં,
એક ચોમાસુ વળિ ગામ જી ॥ થેં મન૦
॥ ૧૦ ॥ પ્રભુ ગામ નગર પુર વિચર્યા;
ભવ્ય જીવારાં ભાગ્ય જી ॥ મારગ બતાયો
મોક્ષનો, કિયો ઉપગાર અથાગ જી ॥ થેં
મન૦ ॥ ૧૧ ॥ સાડાબાર વરસાં લગે, ઉ-
પર આધો રે માસ જી ॥ છદમસ્થ રહ્યા
પ્રભુ એટલું, પછી કર્યો કેવળજ્ઞાન પ્રકાશ
જી ॥ થેં મન૦ ॥ ૧૨ ॥ વર્ષ બયાળીશ
સાળિયો, સંયમ સાહસ ધીર જી ॥ ત્રીશ
વરસ ઘરમાં રહ્યા, મોક્ષ દાયક મહાવીર જી
॥ થેં મન૦ ॥ ૧૩ ॥ પાવાપુરિમાં પધા-

રીયા, નર નારી હુઆ ઉલ્લાસ જી ॥ ઋષી રાયચંદજી ઇમ વીનવે, હું આયો પ્રભુજીને પાસ જી ॥ થેં મન૦ ॥ ૧૪ ॥ સંવત અઢારે ગુણુચાલીશમે, નાગોર શહેર ચોમાસ જી ॥ પૂજ્ય જેમલજી પ્રસાદથી, એહુ કરી અરદાસ જી ॥ થેં મન૦ ॥ ૧૫ ॥

॥ ઢાળ ૨ જી ॥

શાસન નાયક વીર જિણંદ, તીરથનાથ જાણે પુનમ ચંદ ॥ ચરણે લાગે જ્યારે ચોશઠ ઇંદ્ર, સેવા કરે જ્યારી સુર નર વૃંદ ॥ થેં અબકો ચોમાસો સ્વામિજી અઠે કરો જી, થેં પાવાપુરિસેં પગ આધો મતિ ધરો જી. અઠે કરો, અઠે કરો, અઠે કરો જી, થેં ચરમ ચોમાસો સ્વામિજી અઠે કરો જી ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ હસ્તિપાળ રાજા વિનવે કર જોડ, પૂરો પ્રભુજી મ્હારા મનરારા

કોડ ॥ શીશ નમાય ઉભો જોડી હાથ, ક-
રૂણા સાગર વાંજો કૃપાજી નાથ ॥ થેં અ-
બકો૦ ॥ ૨ ॥ રાયની રાણી વિનવે રાજલોક,
પુણ્ય જોગે મળ્યો સેવાનો સંજોગ ॥ મન
વાંછિત સહુ મળિયાજી કાજ, થેં મયા કરી
મુજ સામું જુઓ જિનરાજ ॥ થેં
અબકો૦ ॥ ૩ ॥ શ્રાવક શ્રાવિકા કઇ નર
નાર, મળી મળી વિનતી કરે વારંવાર ॥
પાવાપુરિમાં પધાર્યા વીતરાગ, પ્રગટી પુ-
ણ્યાઈ મ્હારાં મ્હોટાં જી ભાગ્ય ॥ થેં અ-
બકો૦ ॥ ૪ ॥ વળિ હસ્તિપાળ રાજા વી-
નવે ભૂપાળ, પ્રભુ જી થેં છો દીન દયાળ
॥ સૂઝતી એક મ્હારે મ્હોટી છે શાળ, હવે
લાગી ગયો છે વરષા જી કાળ ॥ થેં અબ-
કો૦ ॥ ૫ ॥ માની વિનતી પ્રભુ રહ્યા ચો-
માસ, પાવાપુરિમાં હુઓ હરષ ઉલ્લાસ ॥
ગૌતમ ગણધર ગુરાંજીને પાસ, નિશિ દિન

જ્ઞાનનો કરેજી અભ્યાસ ॥ થે અબકો૦ ॥ ૬ ॥ સાધુ અનેક રહ્યા કરજોડ, સેવા કરે સદા હોડાજી હોડ ॥ ચૌદ હજાર ચેલા રત્નારી માળ, દીક્ષા લીધી છોડી માયા જંજાળ ॥ થે અબકો૦ ॥ ૭ ॥ વડી ચેલી ચંદનબાળા જી જાણ, હુઇ કુમારી મહા સતિ ચતુર સુજાણ ॥ મોતીની માળા છત્રીશ હજાર ॥ સઘળી મે વડી સાધવી એ શિરદાર ॥ થે અબકો૦ ॥ ૮ ॥ ચારૂઇ સંઘ સેવા નિત્ય કરે, પ્રભુજીને દેખી દેખી અંખીયાં ઠરે ॥ નવ મલ્લિ ને નવ લચ્છી જી રાય, જ્યારાં દર્શન કેરી ચિત્તમે ચાય ॥ થે અબકો૦ ॥ ૯ ॥ સંઘ સઘળારે હુઇ મન રંગ રળી, પુણ્ય યોગે પ્રભુજીની સેવા મળી ॥ ઋષિ રાયચંદજી વિનવે જોડી હાથ, થે કરૂણાસાગર વાંજો કૃપાજીનાથ ॥ થે અબકો૦ ॥૧૦॥ શહેર નાગોરમેં કિયોજી ચોમાસ,

પ્રભુજી દેજ્યો મુને મુક્તિનો વાસ ॥ હું સેવક તુમે સાહિબ સ્વામ, મ્હારે અવર દેવાશું નહિ કોઈ કામ ॥ થેં અબકો૦॥ ॥ ૧૧ ॥ ઈતિ ॥

॥ ढाळ ३ जो ॥

શાશન નાયક શ્રી મહાવીર, તીરથનાથ ત્રિભુવન ધણી ॥ પાવાપુરિમેં કિયો ચરમ ચોમાસ, હુઇ મોક્ષદાયકરી મહિમા ઘણી ॥ ગૌતમને મેલ દિયો મહાવીર, દેવશર્મા-ને પ્રતિબોધવા ॥ ૧ ॥ ઉતરાધ્યયનનાં અ-ધ્યયન છત્રિશ, કારતક વદિ અમાવાસ્યે કુ-હ્યાં ॥ એકશોને વળી દશ અધ્યયન, સુત્ર વિપાક તણાં લહ્યાં ॥ ગૌતમને૦ ॥ ૨ ॥ પોસા કિધા શ્રી વીરજીની પાસ, દેશ અ-ઢારના રાજીયા ॥ નવ મલ્લિ ને નવ લચ્છીજી રાય, વીરના ભગતા વાજીયા ॥ ગૌતમને૦ ॥ ૩ ॥ પ્રભુ શાસનના શિરદાર, સર્વ સં-ઘને સંતોષીને ॥ શોળ પહોર લગે દેશના

દીધ, પછી વીર બિરાજ્યા મોક્ષ મેં ॥ ગૌ-
તમને૦ ॥ ૪ ॥ તિન વરસ ને સાડા આઠ
માસ, ચોથા આરાના બાકી રહ્યા ॥ દિન
દોય તણો સંથાર, મૌન રહી મુક્તે
ગયા ॥ ગૌતમને૦ ॥ ૫ ॥ ઈંદ્ર આવ્યા
જી ચિત્ત ઉદાસ, દેવ દેવીના સાથમેં ॥
જાણે ઝગ મગ લગ રહી જ્યોત, અમાવા-
શ્યાની રાત મે ॥ ગૌતમને૦ ॥ ૬ ॥ મુક્તિ
પહોત્યા એકાએક, સાતસેં હુવા જ્યારે
કેવળી ॥ ચૌદસે સાધવિયાં હુઇ સિદ્ધ, હું
સહુને વાંદુ મન રળી ॥ ॥ ગૌતમને૦ ॥ ૭ ॥
રહ્યા ત્રીશ વરસ ઘર માંય, વર્ષ બયાળિ
સંયમ પાળીયો ॥ પ્રભુ જગ તારણ જગ-
દીશ, દયા માર્ગ અજુવાળીઓ ॥ ગૌતમને૦
॥ ૮ ॥ હોજી દેવ દેવી ને વળિ ઈંદ્ર, નિ-
ર્વાણ તણો મહોચ્છવ કીયો ॥ અરિહંતનો
પડિયો વિજોગ, સુર નરનો ભરિયો હીયો

॥ ગૌતમને૦ ॥ ૯ ॥ સાધુ સાધ્વી કરતા શોક, શ્રાવક શ્રાવિકા પણ ઘણો ॥ ભરત ક્ષેત્રમાં પડીયો વિજોગ, આજ પછી અરહંત તણો ॥ ગૌતમને૦ ॥ ૧૦ ॥ પછી બેઠા સુધર્મ સ્વામી પાટ, ચારૂઇ સંઘ ચરણ શેવતા ॥ જ્યારી પાળતા અખંડિત આણ, સેવા કરે દેવી ને દેવતા ॥ ગૌતમને૦ ॥ ૧૧ ॥ મુક્તે પહોંત્યા શ્રી મહાવીર, પ્રભુ સુખ પામ્યા છે શાશ્વતાં ॥ ઋષિ રાયચંદજી કહે એમ, મહારે અરીહંત વચનની આસ્તા ॥ ગૌતમને૦ ॥ ૧૨ ॥ ઈતિ. ॥

॥ ઢાળ ૪ થી ॥

શ્રી મહાવીર પહોત્યા નિર્વાણ, ગૌતમસ્વામીએ વાતજ જાણી ॥ ગુરાંજી થેં મને ગોડે ન રાખ્યો ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ મુક્તિ જાવણરો નામ ન દાખ્યો ॥ ગુરાંજી૦ ॥ ૨ ॥ હું સઘળા પહેલો હુવો થારો ચે-

લો, ઇણ અવસર આઘો કીમ મેલ્યો ॥ ગુરાં-
જી૦ ॥ ૩ ॥ પ્રભુ તુમ ચરણે મ્હારો
ચિત્ત લાગ્યો, પણ થેં મુને મેલ દિયો આ-
ગો ॥ ગુરાંજી૦ ॥ ૪ ॥ મુને દરશન આ-
પરો લાગતો પ્યારો, આપ પહોત્યા નિર્વાણ
મુને મેલ ન્યારો ॥ ગુરાંજી૦ ॥ ૫ ॥ આપે
તો મુજશું અંતર રાખ્યો, પણ મેં મ્હારા
મનરો દરદ ન દાખ્યો ॥ ગુરાંજી૦ ॥ ૬ ॥
હુ આડો માડીને ન ઝાલત પલ્લો ॥ પણ
સાહેબ કામ કીયો તુમે ભલ્લો ॥ ગુરાંજી૦
॥ ૭ ॥ હું તમને અંતરાય ન દેતો; મુ-
ક્તિમેં જગ્યા વહેંચી ન લેતો ॥ ગુરાંજી ॥
૮ ॥ હું સંકડાઇ ન કરતો કાંઇ, આપ સાથે
હું મોક્ષમે આઇ ॥ ગુરાંજી૦ ॥ ૯ ॥ અબ
હું પુછા કરશું કિણ આગે, પ્રભુ મ્હારો
મન એક થાશુંજ લાગે ॥ ગુરાંજી૦ ॥ ૧૦ ॥
મ્હારો સાંસો કહો કુણ ટાળે, આપ વિના

પાખંડીના મદ કુણ ગાળે ॥ ગુરાંજી૦ ॥૧૧॥ હું તો ચૌદે પૂરવ ને ચૌનાણી; પિણ મોહની કર્મે લપેટયો આણી ॥ ગુરાંજી૦ ॥ ૧૨ ॥ ઈસા ગૌતમસ્વામીયે કિયા વિલપાત, એ મોહની કર્મની અચરિજ વાત ॥ ગુરાંજી૦ ॥ ૧૩ ॥ હવે મોહની કર્મ દુર ટાળી, ગૌતમસ્વામીયે સુરતી સંભાળી ॥ વીતરાગ રાગ દ્વેષશું વીત્યા ॥ ૧૪ ॥ એ આંકણી ॥ મ્હારા ચિત્તમાં આઇ ગઈ ચિંતા ॥ વીતરાગ૦ ॥ ॥ ૧૫ ॥ તીણિ વેળા નિર્મળ ધ્યાનજ ધ્યાયો, કેવળજ્ઞાન ગૌતમસ્વામિયે પાયો ॥ વીતરાગ૦ ॥ ૧૬ ॥ બાર વરસ રહ્યા કેવળજ્ઞાની, વાત જાણું કાંઇ નવિ રહી છાની ॥ વીતરાગ૦ ॥ ૧૭ ॥ ગૌતમે પણ કિયો મુક્તિમેં વાસો, સંસારનો સર્વ દેખે તમાસો ॥ વીતરાગ૦ ॥ ૧૮ ॥ જેણિ રાતે મુક્તિ ગયા વર્દ્ધમાન, ઇંદ્રભૂતિને ઉપન્યું કેવળજ્ઞાન ॥

વીતરાગ૦ ॥ ૧૯ ॥ તીણુ દિનથી એ વાણી દીવાળી, મ્હોટો દિન એ મંગળ માળી ॥ વીતરાગ૦ ॥ ૨૦ ॥ રાત દિવાળીનો શિયળ થેં પાળો, વળિ રાત્રિભોજન કરવો ટાળો ॥ વીતરાગ૦ ॥ ૨૧ ॥ ઋષિ રાયચંદ કહે સુણો હો સુજ્ઞાની, દયારૂપ દીવાળી થેં લેજ્યો માની ॥ વીતરાગ૦ ॥ ૨૨ ॥

॥ કલસ ॥ શ્રી શાસન નાયક, મુક્તિ દાયક, દયા મારગ અજુવાળીયો ॥ શ્રી ગૌતમસ્વામી, મુક્તિ ગામિ, કિયો ચિત્ત વલ્લભ ચોઢાળીઓ ॥ ૨૩ ॥ સંવત અઢારે ગુણચાળીશે, નાગોર ચોમાસો નિર્મળ મને ॥ પૂજ્ય જેમલજી પ્રસાદે, સંપૂર્ણ કિયો દિવાળી દિને ॥ ૨૪ ॥ ઇતિ સમાપ્તમ્ ॥

(દોહા)

વંછિત પૂરે વિવિધ પરે, શ્રી જિનશાસન સાર ॥ નિશ્ચે શ્રી નવકાર નિત, જ-

પતાં જય જયકાર ॥ ૧ ॥ અડશઠ અક્ષર અધિક ફળ, નવપદ નવે નીધાન ॥ વીત-રાગ સ્વયં મુખ વદે, પંચ પરમેષ્ટી પ્રધાન ॥ ૨ ॥ એકજ અક્ષર એક ચિત્ત, સમર્યા સંપતિ થાય ॥ સંચિત સાગર સાતનાં, પાતિક દૂર પલાય ॥ ૩ ॥ સકળ મંત્ર શિર મુકુટ મણી, સદ્ગુરૂ ભાષિત સાર ॥ શોભવિયાં મન શુદ્ધશું, નિત જપીએ નવકાર ॥ ૪ ॥

(છંદ હાટકી.)

નવકાર થકી શ્રીપાળ નરેસર, પામ્યો રા-જ્ય પ્રસિદ્ધ ॥ સમશાન વિષે શિવ નામ કુમર-ને, સોવન પુરિસો સદ્ધ ॥ નવ લાખ જપંતા નરક નિવારે, પામે ભવનો પાર ॥ સો ભ-વીયાં ભક્તે, ચોખ્ખે ચિત્તે, નિત જપીએ નવકાર ॥ ૧ ॥ બાંધી વડશાખા શિંકે બે-સી, હેઠળ કુંડ હુતાશ ॥ તસ્કરને મંત્ર સમર્પ્યો શ્રાવકે, ઊડ્યો તે આકાશ ॥ વિ-

ધિ રીત જપ્યો વિષધર વિષ ટાળે, ઢાળે અમૃત ધાર ॥ સો૦ ॥ ૨ ॥ બીજોરાં કારણ રાય મહાબળ, વ્યંતર દુષ્ટ વિરોધ; જેણે નવકારે હત્યા ટાળી, પામ્યો જક્ષ પ્રતિબોધ ॥ નવલાખ જપંતા થાયે જિનવર, એશો છે અધિકાર ॥ સો૦ ॥ ૩ ॥ પલ્લિપતિ શીખ્યો મુનિવર પાસે, મહા મંત્ર મન શુદ્ધ ॥ પરભવ તે રાજસિંહ પૃથ્વીપતિ, પામ્યો પરીગળ ઋદ્ધ ॥ એ મંત્ર થકી અમરાપુર પહોત્યો, ચારૂદત્ત સુવિચાર ॥ સો૦ ॥ ૪ ॥ સન્યાસી કાશી તપ સાધંતો, પંચાગ્નિ પરજાળ ॥ દીઠો શ્રી પાસ કુમારે પન્નગ, અધ બળતો તે ટાળ ॥ સંભળાવ્યો શ્રી નવકાર સ્વયં સુખ, ઇંદ્રભુવન અવતાર ॥ સો૦ ॥ ૫ ॥ મન શુદ્ધે જપતાં મયણાસુંદરી, પામી પ્રિય સંયોગ ॥ ઇણ ધ્યાને કષ્ટ ટળ્યું ઉંબરનું, રક્તપિત્તનો રાગ ॥ નિશ્ચયશું જપતાં નવનિધિ થાએ,

ધર્મતણો આધાર ॥ સો૦ ॥ ૬ ॥ ઘટમાંહી કૃષ્ણ ભુજંગમ ઘાલ્યો, ઘરણી કરવા ઘાત ॥ પરમેષ્ટિ પ્રભાવે, હાર ફુલનો વસુધા માંહી વીખ્યાત ॥ કમળાવતિયે પીંગળ કીધો, પાપતણો પરીહાર ॥ સો૦ ॥ ૭ ॥ ગયણાગણ જાતિ રાખી ગ્રહીને, પાડી બાણ પ્રહાર ॥ પદ પંચ સુણતા પાંડુપતિ ઘર, તે થઈ કુંતા નાર ॥ એ મંત્ર અમુલક મહિમા મંદિર, ભવ દુઃખ ભંજણહાર ॥ સો૦ ॥ ૮ ॥ કંબળ ને સંબળ કાદવ કાઢયા, શકટ પાંચશે માન ॥ દીધે નવકાર ગયા દેવલોકે, વિલસે અમર વિમાન ॥ એ મંત્ર થકી સંપતિ વસુધા તળે, વિલશે જૈન વિહ ॥ સો૦ ॥ ૯ ॥ આગે ચોવીશી હુઇ અનંતી. હોશે વાર અનંત ॥ નવકાર તણી કોઇ દે ન જાણે, ઇમ ભાંખે અરિહંત ॥ પૂરવ દિશિ ચારે આદિ પ્રપંચે, સમ-

ર્યાં સંપતિ સાર ॥ સો૦ ॥ ૧૦ ॥ પરમેષ્ટિ સુર પદ તે પણ પામે, જે કૃતકર્મ કઠોર ॥ પુંડરગિરિ ઉપર પરતખ પેખ્યો, મણિધર ને એક મોર ॥ સદ્‌ગુરુને સનમુખ વિધિ સમરંતા, સફળ જન્મ સંસાર ॥ સો૦ ॥ ૧૧ ॥ શુળીકારો પણ તસ્કર કીધો, લોહુખરો પરસિદ્ધ ॥ તિહાં શેઠે નવકાર સુણાવ્યો, પામ્યો અમરની રૂદ્ધ ॥ શેઠને ઘર આવી વિઘ્ન નિવાર્યાં, સુરે કરી મનોહાર ॥ સો૦ ॥ ૧૨ ॥ પંચ પરમેષ્ટિ જ્ઞાનજ પંચહ, પંચ દાન ચારિત્ર ॥ પંચ સજઝાય મહાવ્રત પંચહ, પંચ સુમતિ સમકીત ॥ પંચ પ્રમાદહ વિષય તજો પંચ, પાળો પંચાચાર ॥ સો૦ ॥ ૧૩ ॥

(કળશ છપ્પય.)

નિત જપીએ નવકાર, સં સંપતિ સુખદાયક ॥ શુદ્ધ મંત્ર એ શાશ્વતો, ઇમ

જપે શ્રી જગનાયક ॥ શ્રી અરહિંત સુ-
સિદ્ધ, શુદ્ધ આચાર્ય ભણીજે ॥ શ્રી ઉવઝા-
ય સુસાધુ, પંચ પરમેષ્ટિ થુણિજે ॥ નવકાર
સાર સંસાર છે, કુશળ લાભ વાચક કહે ॥
એક ચિત્તે આરાધતાં, ત્રિવિધ રૂદ્ધિ વંછિત
લહે ॥ ૧૪ ॥ ઇતિ. ॥

શ્રી શાંતિનાથનો છંદ.

નગર હત્થિણાપુર અતિ રે ભલો, જિ-
હાં જનમ્યા તીર્થંકર ત્રિભુવન તિલો ॥ રાઇ
અરૂપ્યો જૈન ખરો, શ્રી શાંતિ જિનેશ્વર
શાંતિ કરો ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ સર્વાર્થ-
સિદ્ધ થકીરે ચવી, તવ દેશ નગરમાં શાં-
તિ હવી ॥ શાંતિજી નામ દિયો સખરો,
શ્રી શાંતિ૦ ॥ ૨ ॥ વિશ્વસેન પિતા અચિ-
રા રે માયા, જેણે ચોદ સુપન મહોટાં રે
પાયા ॥ જનમ્યા તીર્થંકર અમિય ઝરો, શ્રી

શાંતિ૦ ॥ ૩ ॥ છપ્પન કુમારિકા ઉલ્લાસ ઘણો, જેણે જન્મ મહોચ્છવ કર્યો કુમર તણો ॥ ચોશઠ ઈંદ્ર આવી કળશ ભરો, શ્રી શાંતિ૦ ॥ ૪ ॥ ભણાવી બહોતેર કળા, જેણે સહસ્ત્ર ચોસઠ પરણી મહીલા ॥ છ ખંડ સાધ્યા એણીય પરો, શ્રી શાંતિ૦ ॥ ૫ ॥ સહુસ પંચોતેર વરસ કહ્યાં, ચક્રવર્તિ પણે ઘર વાસ રહ્યાં ॥ પછે મિટાઇ દિયો સઘળો ઝગરો, શ્રી શાંતિ૦ ॥ ૬ ॥ એક સહુસ પુરૂષ સાથે શિક્ષા, શ્રી જિનવરજીએ લીધી દિક્ષા ॥ પછે સુર નર આવી પાય પડો, શ્રી શાંતિ૦ ॥ ૭ ॥ એક માસ લગે છદમસ્થ રહ્યા, શુદિ પોષ નોમે દિન કેવળ લહ્યા ॥ ભરણી નક્ષત્ર પ્રભાત ખરો, શ્રી શાંતિ૦ ॥ ૮ ॥ પ્રભુએ મોહજાળ સવિ કાપી, ચતુર્વિધ સંઘ તીરથ સ્થાપી ॥ ચોથો દૂસમ સૂસમ આરો, શ્રી શાંતિ૦ ॥

૯ ॥ બાશઠ સહસ મુનિરાજ થયા, વળી સહસ નવ્યાસી હુઈ આર્જિયાં ॥ પ્રભુ તારો ને વળી આપ તરો, શ્રી શાંતિ૦ ॥ ૧૦ ॥ દોય લાખ નેવુ સહસ શ્રાવક ગુણી, ત્રણ લાખ ત્યાશી સહસ શ્રાવિકા સુણી ॥ ઓર ચતુર્વિધ સંઘ ખરો, શ્રી શાંતિ૦ ॥ ૧૧ ॥ ચાર હજાર ઉહિનાણિ જતિ, વળી ત્રણસેં હુવા વિપુલમતિ ॥ નેવૂ ગણધરનો પાપ હરો, શ્રી શાંતિ૦ ॥ ૧૨ ॥ ચાર હજાર ત્રણસે રે કહ્યા, મુનિ કેવળ લહીને મુક્તિ ગયા ॥ છ હજાર મુનિ વૈક્રેય ધરો, શ્રી શાંતિ૦ ॥ ૧૩ ॥ ચોત્રીશે વાદી ભારી, વળી આઠસેં ચૌદ પૂરવધારી ॥ આઠ કરમશું જાઇ લડો, શ્રી શાંતિ૦ ॥ ૧૪ ॥ નવપદવી મોટી રે કહી, જેણે એકણુ ભવમાં છોએ લહી ॥ એસો ભરિયો પુણ્ય ઘડો, શ્રી શાંતિ૦ ॥ ૧૫ ॥ પા પા લાખ કુમર

સાધપણે, વળિ અધલાખ વરસ રાજ્ય-પણે ॥ એક લાખ વરસનો સર્વ ધરો, શ્રી શાંતિ૦ ॥ ૧૬ ॥ ચાળીશ ધનુષ ઉંચી રે દેહી, વળી હેમવરણી ઉપમારે કહી ॥ ઢીંઠે દિલ દરિયાવ ઠરો, શ્રી શાંતિ૦ ॥ ૧૭ ॥ જો નામ ધરાવો શ્રાવક યતિ, તો અનાચાર સેવો રે મતિ ॥ પરભવથી સેંતી કાંઈ ડ-રો, શ્રી શાંતિ૦ ॥ ૧૮ ॥ ત્રિવિધે ત્રિવિધે જીવ મતિ રે હણો, એ ઉપદેશ છે જિન-રાજ તણો ॥ માર્ગ બતાવ્યો શુદ્ધ ખરો, શ્રી શાંતિ૦ ॥ ૧૯ ॥ આ જીવ રાય ને રંક થયો, વળિ નરક નિગોદમાં બહુ રે રહ્યો ॥ રડવડિયો જેમ ગેડિ દડો, શ્રી શાંતિ૦ ॥ ૨૦ ॥ ચાર ગતિનાં રે દુઃખ કહ્યાં, જીવે અનંતિ અનંતિ વાર લહ્યાં ॥ પચી રહ્યો જેમ તેલ વડો, શ્રી શાંતિ૦ ॥ ૨૧ ॥ શ્રદ્ધા સહિત તુમે તાપ તપો, ભવ્ય જીવો સૌ

તુમે જાપ જપો ॥ માર્ગ મળ્યો છે નિપટ ખરો; શ્રી શાંતિ૦ ॥ ૨૨ ॥ સંથારો એક માસ તણો, સમેતશિખર સિદ્ધ ઠામ ભણો ॥ નવશે મુનિશું મુક્તિ વરો, શ્રી શાંતિ૦ ॥ ૨૩ ॥ મૃગ લંછન સેંતિ ધ્યાન રહ્યા, શ્રી શાંતિ જિનેશ્વર મુક્તિ ગયા ॥ પછે મેટ દિયો સવિ જન્મ મરો, શ્રી શાંતિ૦ ॥ ૨૪ ॥ તુમ નામ લિયા સવિ કાજ સરે, તુમ નામે મુક્તિ મહેલ મળે ॥ તુમ નામે શુભ ભંડાર ભરે, શ્રી શાંતિ૦ ॥ ૨૫ ॥ રૂષિ જેમલજીએ એહ વિનતિ કહી, પ્રભુ તોરા ગુણનો પાર નહી ॥ મુજ ભવ ભવનાં દુઃખ દૂર હરો, શ્રી શાંતિ૦ ॥ ૨૬ ॥

श्री चार शरणां प्रारंभ.

પ્રહ ઊઠીને સમરિયે, હો ભવિયણ મંગળિક શરણાં ચાર ॥ આપદા મટી સંપદા

હુવે, હો ભવિયણ દોલતનાં દાતાર ॥ હૃદયમાં રાખીએ, હો ભવિયણ મંગળિક શરણાં ચાર ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ અરિહંત સિદ્ધ સાધુ તણાં, હો૦ કેવળી ભાષિત ધર્મ ॥ એ શરણાં નિત ધ્યાવતાં હો૦ ત્રુટે આઠે કર્મ ॥ હૃ૦ ॥ હો૦ ॥ ૨ ॥ વાટે ઘાટે ચાલતાં, હો૦ રાત દિવસ મોઝાર ॥ ગામ નગર પુર વિચરતાં, હો૦ વિઘ્ન નિવારણહાર ॥ હૃ૦ ॥ હો૦ ॥ ૩ ॥ એ ચારે સુખકારિયાં હો૦ એ ચારે જગ સાર ॥ એ ચારે ઉત્તમ કહ્યાં હો૦ એ ચારે હિતકાર ॥ હૃ૦ ॥ હો૦ ॥ ૪ ॥ દાયણ સાયણ ભૂતડાં, હો૦ સિંહ ચિત્રા ને શુર ॥ વૈરી દુશ્મન ચોરટા, હો૦ રહે તે સઘળા દૂર ॥ હૃ૦ ॥ હો૦ ॥ ૫ ॥ રાખો શરણાંની આસ્તા, હો૦ નેડો નહિ આવે રોગ ॥ આણંદ વર્ત્તે ઇણ નામથી, હો૦ વહાલા તણો સંયોગ ॥ હૃ૦ ॥

॥ હો૦ ॥ ૬ ॥ સુખશાંતી વર્તે ઘણી, હો૦ જે ધ્યાવે નર નાર ॥ પરભવ જાતાં ઇણ જીવને, હો૦ એહ તણો આધાર ॥ હુ૦ ॥ હો૦ ॥ ૭ ॥ મન ચિંતિત મનોરથ ફળે, હો૦ વર્તે ક્રોડ કલ્યાણ ॥ શુદ્ધ મને ધ્યાવતાં, હો૦ નિશ્ચે પદ નિરવાણ ॥ હુ૦ ॥ હો૦ ॥ ૮ ॥ ઇણ સરિખો શરણો વહી, હો૦ ઇણ સરખો નહી નામ, ઇણ સરખો મિત્ર નહી, હો૦ ગામ નગર પુર ઠા-મ ॥ હુ૦ ॥ હો૦ ॥ ૯ ॥ દાન શિયળ તપ ભાવના હો૦ જગમે તત્વ સાર ॥ કરો આરાધો ભાવશું, હો૦ પામો મોક્ષદુવાર ॥ હુ૦ ॥ હો૦ ॥ ૧૦ ॥ જોડ કિધી છે જુગ્તિશું, હો૦ પાલી શેખાકાળ ॥ રૂષિ ચોથમલજી ઇમ ભણે, હો૦ સુણજો બાળ ગોપાળ ॥ હુ૦ ॥ હો૦ ॥ ૧૧ ॥ ઇતિ. ॥

श्री महावीर स्वामीनो छंद.

સેવો વીરને ચિત્તમાં નિત્ય ધારો, અરિ ક્રોધને મનથી દૂર વારો ॥ સંતોષવૃત્તિ ધરો ચિત્તમાંહિ, રાગ દ્વેષથી દૂર થાઓ ઉચ્છાહિં ॥ ૧ ॥ પડયા મોહના પાસમાં જે પ્રાણી, શુદ્ધ તત્વની વાત તેણે ન જાણી ॥ મનુ જન્મ પામી વૃથા કાં ગમો છો, જીનમાર્ગ છંડી ભૂલાં કાં ભમો છો ॥ ૨ ॥ અલોભી અમાની નિરાગી તજો છો, સલોભી સમાની સરાગી ભજો છો ॥ હરિ હરાદિ અન્યથી શું રમો છો, નદી ગંગ મુકી ગળીમાં પડો છો ॥ ૩ ॥ કેઇ દેવ હાથે અસિ ચક્રધારા, કેઇ દેવ ઘાલે ગળે રૂંઢમાળા ॥ કેઇ દેવ ઉત્સંગે રાખે છે વામા, કેઇ દેવ સાથે રમે વૃંદ રામા ॥ ૪ ॥ કેઇ દેવ જપે લેઇ જપમાળા, કેઇ માંસ ભક્ષી મહા વીકરાળા ॥ કેઇ યોગિણી ભોગિણી ભોગ રાગે, કેઇ રૂદ્રાણી છાગનો

હોમ માગે ॥ ૫ ॥ ઇશા દેવ દેવી તણી આશ રાખે, તદા મુક્તિનાં સુખને કેમ ચાખે ॥ જદા લોભના થોભનો પાર નાવ્યો, તદા મધનો ખીંહુઓ મન્ન ભાવ્યો ॥ ૬ ॥ જેહ દેવલાં આપણી આશ રાખે, તેહ પીંડને મન્ન શું લેય ચાખે ॥ દીનહીનની ભીડ તે કેમ ભાજે, ફુટયો ઢોલ હોએ કહો કેમ વાજે ॥ ૭ ॥ અરે મૂઢ ભ્રાતા ભજો મોક્ષ દાતા, અલોભી પ્રભુને ભજો વિશ્વખ્યાતા ॥ રત્ન ચીંતામણિ સારિખો એહ સાચો, કુલંકી કાચના પીંડ શું મત રાચો ॥૮॥ મંદબુદ્ધિ શું જેહ પ્રાણી કહે છે, સવિ ધર્મ એકત્વ ભુલો ભમે છે ॥ કિહાં સર્ષવા ને કિહાં મેરૂધીરં, કિહાં કાયરા ને કીહાં શુરવીરં ॥ ૯ ॥ કીહાં સ્વર્ણથાળં કિહાં કુંભખંડં, કિહાં કોદ્રવા ને કિહાં ખીરમંડં ॥ કિહાં ખીર સીંધુ કિહાં ક્ષારનીરં, કિહાં કામધેનુ કિહાં છાગખીરં ॥ ૧૦ ॥ કિહાં

સત્યવાચા કિહાં કુડ વાણી, કિહાં રંક નારી કિ-
હાં રાયરાણી ।। કિહાં નારકી ને કિહાં દેવ ભોગી
કિહાં ઇંદ્રદેહી કિહાં કુષ્ટ રોગી ।। ૧૧ ।।
કિહાં કર્મઘાતી કિહાં કર્મધારી, નમો વીર-
સ્વામી ભજો અન્ય વારી ।। જીસી સેજમાં
સ્વપ્નથી રાજ્ય પામી, રાચે મંદબુદ્ધિ ધરી
જેહ સ્વામી ।। ૧૨ ।। અસ્થીર સુખ સંસા-
રમાં મન્ન રાચે, તે જના મુઢમાં શ્રેષ્ટ શું
ઇષ્ટ છાજે ।। તજો મોહ માયા હરો દંભરો-
શી, સજો પુણ્ય પોશી ભજો તે અરોશી ।।
૧૩ ।। ગતી ચાર સંસાર અસાર પામી, આ-
વ્યો આશ ધારી પ્રભુ પાય સ્વામી ।। તુહીં
તુહીં તુહીં પ્રભુ પરમ રાગી, ભવફેરની
શંખલા મોહ ભાગી ।। ૧૪ ।। માનીયે વીરજી
અરજ છે એક મોરી, દીજે દાસકું સેવના
ચરણ તોરી ।। પુણ્ય ઉદય હુવો ગુરૂ આજ
મેરો, વિવેકે લહ્યો મેં પ્રભુ દર્શ તેરો ।।૧૫।।

શ્રી મહાવીરજિન ત્રિભંગો છંદ.

જિનશાસન સ્વામી, અંતરજામી, શિવ ગતિ ગામી, સુખકારી ॥ જગમેં જસવંતા શ્રી ભગવંતા, સુગુણ અનંતા ઉપગારી ॥ સિદ્ધારથ કુળ આયા જગત સુહાયા, શુભપળ જાયા, ગુણધારી ॥ ધન ત્રિશલા નંદન, કુળધ્વજ સ્યંદન, જિન ચરણનકી બલિહારી ॥ ૧ ॥ આસન કંપાયા સુરપતિ આયા, શીશ નમાયા, શુભ ભાવે ॥ વૈક્રિયકી પાસે, મેલી ઉલાસે, લે જીન તાસેં, ગિરિ આવે ॥ તિહાં પ્રભુજીનો મહોચ્છવ કીનો, ફિર મુક દીનો, જ્યાં મહત્તારી ॥ ધન ત્રિશલા૦ ॥ ૨ ॥ યુગ વંદણા કરકે, નિદ્રા હરકે, સ્તવન ઉચરકે, ઘર જાવે ॥ ભઇ રવિ ઉગાઇ, ભઘવ તાંઈ, દાસી વધાઇ દરસાવે ॥ નૃપ મહોચ્છવ કીનો, દાનજ દીનો, હર્ષિત હૈયો નીહારી ॥ ધન૦ ॥ ૩ ॥ યૌવન વય માં-

હી નારી વ્યાહો, અવસર પાહી જોગ ગ્રહે ॥ તપસ્યા તન તાવે, સમ દમ ભાવે, ધ્યાન સુધ્યાવે; કષ્ટ સહે ॥ પ્રભુ ક્ષમા સાગર જ્ઞાન ઉજાગર, ગુણ રત્નાકર, અઘ વારી ॥ ધન૦ ॥ ૪ ॥ શુદ્ધ સંયમ પાળે, દુષણ ટાળે ॥ શિવમગ ચાલે, જગ ત્રાતા ॥ ક્રોધ માન ને માયા, લોભ હઠાયા, મોહ ભગાયા, અરિ ઘાતા ॥ શુકળ મન ધ્યાયા, કર્મ ખપાયા ॥ કેવળ પાયા, જિણવારી ॥ ધન૦ ॥ ૫ ॥ સુણિ નાથ બડાઇ, મન અકડાઇ, આયા ચલાઇ, પ્રભુ પાસે ॥ વિસ્મય અતિ પાયા, ચિત્ત લજાયા, ગર્વ ગમાયા, વીમાસે ॥ પ્રભુ ભર્મ મિટાયા, જિન મગ આયા સંજમ ઠાયા, તિણ સારી ॥ ધન૦ ॥ ૬ ॥ પરથમ ઇંદ્રભૂતિ, પૂરવધર શ્રુતિ, ત્રિપદી સંયુતિ, ફરમાયા ॥ ગણધર પદ લીના, પરમ પ્રવિના, સમ દમ ભીના, તન તાયા

॥ ચુમ્માળીશે લારા, ગણધર ઇગ્યારા, ભયે અણગારા, વ્રતધારી ॥ ધન૦ ॥ ૭ ॥ ચાર તીરથ થાપ્યાં, પાપ ઉથાપ્યાં, સુવ્રત આપ્યાં, નર નારી ॥ કેઇ સ્વર્ગ સીધાયા, કેઈ શિવ પાયા, શ્રી જિનરાયા, હિતકારી ॥ શૈલેશી ભાવે, પ્રભુ શિવ પાવે, જગમે નાવે, અવિકારી ॥ ધન૦ ॥ ૮ ॥ પ્રભુ અલખ નિરંજન, ભવદુઃખ ભંજન, ભવિજન રંજન કિરપાળા ॥ જે શુદ્ધ મન ધ્યાવે, દુઃખ પુલાવે સુખ ઉપાવે, પ્રતિપાળા ॥ કહે રૂષિ તિલોકા, નીરત ધોકા; દેજો શિવ થોકા, ભવ પારી ॥ ધન૦ ॥ ૯ ॥ ઇતી. ॥

श्री वैराग्य उपदेशक दोहा.

દયા સુખની વેલડી, દયા સુખની ખાણુ ॥ અનંત જીવ મુકતે ગયા, દયા તણુા ફળ

જાણ ॥ ૧ ॥ હીંસા દુખની વેલડી, હીંસા દુઃખની ખાણ ॥ અનંત જીવ નરકે ગયા, હીંસા તણા ફળ જાણ ॥ ૨ ॥ ચેતોરે ભવ પ્રાણીયા, એ સંસાર અસાર ॥ સ્થીરતા કોઇ દીસે નહીં, ધન જોબન પરીવાર ॥ ૩ ॥ ધર્મ કરો તમે પ્રાણીઆ, ધર્મ થકી સુખ હોય ॥ ધર્મ કરંતા જીવને, દુઃખીયા ન દીઠા કોય ॥ ૪ ॥ જીવ દયા પાળી સહી, પાળી છે છ કાય ॥ વસ્તા ઘરનો પ્રાહુણો, મીઠાં ભોજન ખાય ॥ ૫ ॥ જીવ દયા પાળી નહીં, પાળી નહીં છકાય ॥ સુના ઘરનો પ્રાહુણો, જેમ આવ્યો તેમ જાય ॥ ૬ ॥ રત્ન પડયું છે બજારમાં, રહ્યો ગરદ લપટાય ॥ મુરખ જાણે કાંકરો, ચતુરે લીયો ઉઠાય ॥ ૭ ॥ ચૌટા કેરે બજારમેં, લાંબા પાન ખજુર ॥ ચડે તો ચાખે પ્રેમરસ, પડે તો ચકના ચુર ॥ ૮ ॥ એ શીખામણ સાચી કહી, સર્વને હીતકાર ॥

કાંઈક દયા કરૂણા રાખજો, તમે સાંભળ્યાનો પરીમાણ ॥ ૯ ॥ ખરો મારગ વીતરાગનો સુક્ષ્મ જેના ભેદ ॥ શ્રદ્ધા હોય તે સરદજો, મનમાં રાખી ઉમેદ ॥ ૧૦ ॥ ડગાવ્યા ડગજો મતી નિશ્ચળ રાખજો મન ॥ હીંસાથી રહેજો વેગળા, કહેવાશો ધન ધન ॥ ૧૧ ॥ ઢીલ ન કીજે ધર્મની, તપ જપ લીજે લુંટ ॥ જેસી શીસી કાચકી, જાય પલકમેં ફુટ ॥ ૧૨ ॥ દુક્ષ્મ આરો પંચમો, નિશ્ચળ રાખજો મન ॥ થોડામાં નફો ઘણો, જેમ કુંડા માંહી રતન ॥ ૧૩ ॥ સાધુ ચંદન બાવના, શીતળ જાકો અંગ ॥ લેહેર ઉતારે ભુજંગકી, દે દે જ્ઞાનકો રંગ ॥ ૧૪ ॥ સાધુ બડે પરમાર્થી, મોટો જીન કો મન ॥ ભર ભર મુઠી દેત હે, ધર્મ રૂપીયો ધન ॥ ૧૫ ॥ હળુ કરમી જીવને રૂચે એ ઉપદેશ ॥ ખરો મારગ વીતરાગનો, જેમાં કુડ નહી લવલેશ ॥ ૧૬ ॥

મોક્ષાર્થીને વંદના.

(રાગ બિભાસ.)

જુઓરે જુઓરે જૈનો! કેવા વ્રતધારી?
કેવા વ્રતધારી, તેને વંદના અમારી.— જુઓરે૦ એ ટેક
જુઓ જુઓ જંબુસ્વામિ, બાળાવયે બોધ પામી,
તજ્યું રાજ્યરૂદ્ધિ જેણે, તજી આઠ નારી;
તજી આઠ નારી, તેને વંદના અમારી. જુઓરે૦ ૧
ગજસુકમાળમુનિ, ધગે શિરપર ધુનિ,
અડગ રહ્યા તે ધ્યાને, ડગ્યા ન લગારી;
ડગ્યા ન લગારી, તેને વંદના અમારી. જુઓરે૦ ૨
કોશ્યાના મંદીર મધ્ય, રહ્યા મુનિ સ્થુળિભદ્ર,
વેશ્યા સંગ વાસો તોયે, થયા ન વિકારી;
થયા ન વિકારી, તેને વંદના અમારી. જુઓરે૦ ૩
સતી તો રાજુલ જેવી, જગમાં ન જોડી એવી;
પતિવ્રત માટે કન્યા, રહી એ કુંવારી;
રહી એ કુંવારી, તેને વંદના અમારી. જુઓરે૦ ૪
જનકસુતા જે સીતા, વરસ તો બારે વીત્યાં;

ઘણું દુઃખ વેઠયું તોયે, ડગ્યાં ન લગારી;
ડગ્યાં ન લગારી, તેને વંદના અમારી. જુઓરે૦ ૫
સતી કળાવંતી નામે, થયાં શંખપુર ગામે,
કર નિજ કાપ્યા તોયે, રહ્યાં ટેક ધારી;
રહ્યા ટેક ધારી, તેને વંદના અમારી. જુઓરે૦ ૬
દુઃખડાં તો દીધાં દેવે, સહ્યાં એતો કામદેવે,
ઘણું દુઃખ વેઠયું તોયે, ડગ્યા ન લગારી;
ડગ્યા ન લગારી, તેને વંદના અમારી. જુઓરે૦ ૭
ધન્ય ધન્ય તે નરનારી, એવા દ્રઢ ટેક ધારી,
જીવિત સુધાર્યું જેણે, પામ્યા ભવ પારી;
પામ્યા ભવ પારી, તેને વંદના અમારી. જુઓરે૦ ૮

બાર ભાવના (આત્મગોષ્ટી).

(૧) આ મારૂં શરીર વૈભવ, લક્ષ્મી તેમજ મારો કુટુંબ-પરિવાર એ સર્વ **વિનાશી** છે, હું પોતે અ-વિનાશી છું. **વિનાશી**ના મોહમાં શા માટે હું મુંઝાઇ રહું છું ?

(૨) મરણ સમયે મારો વૈભવ, લક્ષ્મી કે કુટુંબ-પરિવાર મને બચાવશે નહિ, તેમજ સથવારો પણ

કરશે નહિ. શરણ એવા મને, માત્ર **ધર્મનું જ શરણું** છે.

(૩) મેં (મારા આત્માએ) સંસાર-સમુદ્રમાં ભમતાં ઘણા **ભવ કર્યા** છે. હવે હું તે બેડાથી **ક્યારે મુક્ત થઇશ?**

(૪) આ મારો આત્મા **એકલો** છે; તે **એકલો** આવ્યો છે, એકલો જશે અને કરેલાં સારાં ખોટાં ફળ **એકલોજ ભોગવશે.**

(૫) હું કોઇનો નથી; કોઇ **મારૂં** નથી.

(૬) શરીર **અપવિત્ર** છે; મળમૂત્રની ખાણ છે; રોગ—જરાનું નિવાસ ધામછે, (હું તેથી **ન્યારો** છું).

(૭) મિથ્યાત્વ, **અવ્રત,** પ્રમાદ, **અશુભયોગ** અને કષાય એ પાચ, **પાપ**ને દાખલ થવાનાં **ગરનાળાં** અથવા **આશ્રવ** છે.

(૮) **સમકિત, વ્રતપચ્ચખાણ, અપ્રમાદ, શુભ**યોગ અને **અકષાય** એ પાચ, આવતા કર્મને રોકનારાં બારણાં અગર **સંવર** છે.

(૯) **અનશન, ઉનોદરી, વૃત્તિસંક્ષેપ, રસપરિ-**

ત્યાગ, કાયકલેષ, ઇન્દ્રિય પડિસંલીનતા, **પ્રાયશ્ચિત**, વિનય, વૈયાવચ્ચ, **શાસ્ત્રપઠન**, **ધ્યાન** અને કાઉસ્સગ્ગ એ બાર, પૂર્વે દાખલ થઇ ગયેલાં પાપોને બાળનારા અગ્નિ સમાન **નિર્જરા**–છે.

(૧૦) હું હાલ અમુક ઘરમા છું એટલે કુવામાંના દેડકા માફક અહંપદમાં રહ્યો છું, પરંતુ **ચૌદ રાજલોક** આગળ હું અને મારૂં હાલનું રહેઠાણ કોણુ માત્ર છે! ઉભા મનુષ્યના આકારે આવી રહેલા ચૌદ રાજલોકમાં-નીચે **ભુવનપતિ**, **વ્યંતર** અને સાત **નર્ક** છે; ત્રીચ્છે **અઢીદ્વીપ** આવી રહ્યા છે: ઉંચે બાર **દેવલોક**, નવ **ગ્રૈવેયક**, પાંચ **અનુતર** વિમાન અને તે ઉપર અનંત સુખમય પવિત્ર સિદ્ધગતિની પડોશી **સિદ્ધશિલા** છે.

(૧૧) ભવભ્રમણ કરતાં કરતાં સમ્યક **જ્ઞાનની** પ્રસાદી મળવી એ ઘણી **દુર્લભ** છે.

(૧૨) ધર્મના ઉપદેશક તથા શુદ્ધશાસ્ત્રના બોધક એવા ગુરૂ અને શ્રવણુ મળવું અતિ દુર્લભ છે.

भाग ૧ जो.

॥ श्री पुच्छिस्सुणं.

(प्रस्तावीक गाथाओ सहित.)

(કાવ્યમ્)

પુચ્છિસ્સુણં સમણા માહણાય, આગારિ-
ણોયા પરતિથ્થિયાય ॥ સે કેઇણેગંત–હિયધમ્મ-
માહુ, અણેલિસં સાહુસમિખ્ખયાએ ॥ ૧ ॥
કહંચ નાણં કહં દંસણં સે, સીલં કહં નાય-
સુયસ્સ આસી ॥ જાણાસિણં ભીખ્ખુ જહા-
તહેણં અહાસુતં બૂહ જહાણિસંતં ॥ ૨ ॥
ખેયન્ને સે કુસલે મહેસી, અણંતનાણી ય અ-
ણંતદંસી ॥ જસંસિસણો ચખ્ખુપહેઠિયસ્સ, જા-
ણાહિ ધમ્મં ચ ધિઈં ચ પેહી ॥ ૩ ॥ ઉઢ્ઢં
અહેયં તિરિયં દિસાસુ, તસાય જે થાવર જેય

પાણા ॥ સે ભિણુચ્ચણિચ્ચેહિં સમિખ પન્ને, દીવેવ ધમ્મં સમિયં ઉદાહુ ॥ ૪॥ સે સવ્વ-દંસી અભિભુયનાણી, નિરામગંધે, ધિઇમં ઠિયપ્પા ॥ અનુત્તરે સવ્વ જગંસિ વિજ્જં, ગંથા અતીતે અભયે અણાઉ ॥ ૫ ॥ સે ભુઇપન્ને અણિએઅચારી, ઉહંતરે ધીરે અણંતચખ્ખુ ॥ અણુત્તરે તપ્પઈ સૂરિએવા, વઇરોયણિંદેવ તમંપભાસે ॥ ૬ ॥ અણુત્તરં ધમ્મમિણં જિણાણં, નેયા મુણિ કાસવ આસુપન્ને ॥ ઇંદેવ દેવાણ મહાણુભાવે, સહસ્સણેતા દિવિણં વિસિઠે ॥ ૭ ॥ સે પન્નયા અખય સાગરેવા, મહોદહિવાવિ અણંતપારે ॥ અણાઇલેયા અકસાઈ ભિખૂ, સકકેવ દેવાહિવઇજ્જુઇમ ॥ ૮ ॥ સે વીરિએણં પડિપુન્ન વિરિએ, સુદંસણે વા ણગ સવ્વ સેઠે ॥ સુરાલએવાસિ મુદાગરે સે, વિરાયએણેગગુણોવવેએ ॥ ૯ ॥ સયંસહસ્સાણઉ જોયણાણં, તિકંડસે પંડગ વેજયંતે ॥ સે

જોયણે ણવણવઇસહસ્સે, ઉધ્ધુસ્સિતોહેઠ સહ-સ્સમેગં ॥ ૧૦ ॥ પુઠેણભે ચિઠઇ ભૂમિવઠિએ, જં સૂરિયા અણુપરિવટ્ટયંતિ ॥ સેહેમવન્ને બહુ નંદણે ય, જંસી રઇં વેદયંતિ મહિંદા ॥ ૧૧ ॥ સે પવ્વએ સદ્દ મહપ્પગાસે, વિરા-યઇ કંચણ મઠવન્ને ॥ અણુત્તરે ગિરિસુ ય પવ્વદુગ્ગે, ગિરિવરે સે જલિએવ ભોમે ॥૧૨॥ મહીએ મઝમિ ઠિએણગિંદે, પન્નાયતે સૂરિય સુદ્ધલેસે ॥ એવં સિરિએઉ સ ભૂરિવન્ને, મ-ણોરમે જોયઇ અચ્ચિમાલી ॥ ૧૩ ॥ સુદંસ-ણંસ્સેવ જસો ગિરિસ્સ, પવુચ્ચઇ મહતો પવ્વ-યસ્સ ॥ એતોવમે સમણે નાયપુત્તે, જાઇ જસો દંસણ નાણ સીલે ॥ ૧૪ ॥ ગિરિવરેવા નિ-સહાયયાણં, રૂયએવ સેઠે વલયાયતાણં, તઉ-વમે સે જગભૂઇપન્ને, મુણીણ મઝેતમુદાહુ પન્ને ॥ ૧૫ ॥ અણુત્તરં ધમ્મ—મુઇરઇત્તા, અણુત્તર ઝાણવરં ઝિયાઇં ॥ સુસુક્કસુક્કં અપ-

ગડસુક્કં, સંખંદુવેગંતવદાતસુક્કં ॥ ૧૬ ॥ અ-
ણુત્તરગ્ગં પરમં મહેસી, અસેસકમ્મં સ વિ-
સોહઈત્તા ॥ સિદ્ધિંગઇ સાઇમણંત પત્તે, ના-
ણેણ સીલેણ ય દંસણેણં ॥ ૧૭ ॥ રૂખેસુ
ણાએ જહ સામલીયા, જસ્સિં રઈ વેદયંતિ
સુવન્ના ॥ વ ણેસુવા નંદણ–માહુ સેઠં, ના-
ણેણ સીલેણ ય ભૂઈપન્ને ॥ ૧૮ ॥ થણિયંવ
સદ્દાણ અણુત્તરેઉ, ચંદોવ તારાણ મહાણુભાવે,
ગંધેસુવા ચંદણ–માહુ સેઠં, એવં મુણીણં
અપડિન્ન–માહુ ॥ ૧૯ ॥ જહા સયંભુ ઉદહી-
ણ સેઠે, નાગેસુવા ધરણિંદ–માહુ સેઠે ॥ ખઉ-
દએવા રસવેજયંતે, તવોવહાણે મુણિ વેજયંતે
॥ ૨૦ ॥ હત્થિસુ એરાવણ–માહુ ણાએ, સીહો
મિયાણં સલિલાણ ગંગા ॥ પખિસુવા ગુરૂલે
વેણુદેવે, નિવ્વાણવાદીણિહ ણાયપુત્તે ॥ ૨૧ ॥
જોહેસુ ણાએ જહ વીસસેણે, પુપ્ફેસુવા જહ
અરવિંદ–માહુ ॥ ખત્તીણ સેઠે જહ દંત વક્કે,

ઇસીણ—સેઠે તહ વદ્ધમાણે ॥ ૨૨ ॥ દાણાણ સેઠં અભયપ્પયાણં, સચ્ચેસુવા અણવજ્જં વયંતિ ॥ તવે સુવા ઉત્તમ બંભચેરં, લોગુત્તમે સમણે નાયપુત્તે ॥ ૨૩ ॥ ઠિઇણ સેઠા લવસત્ત-માવા, સભા સુહમ્માવ સભાણ સેઠા ॥ ણિવ્વાણ સેઠા જહ સવ્વધમ્મા, ણ ણાયપુત્તા પરમથ્થિ નાણી ॥ ૨૪ ॥ પુઢોવમે ધ્રુણઇ વિગયગેહિ, ન સન્નિહિં કુવ્વઇ આસુપન્ને ॥ તરિતુ સમુદ્દં ચ મહાભવોઘં, અભયંકરે વીર અણંતચખુ ॥ ૨૫ ॥ કોહં ચ માણંચ તહેવ માયં, લોભં ચઉથ્થ અઝથ્થદોસા ॥ એઆણિ વંતા અર-હામહેસી, ણ કુવ્વઈ પાવ ણ કારવેઈ ॥૨૬॥ કિરિયાકિરિયં વિણઈયાણવાયં, અન્નાણિયાણં પડિયચ્ચ ઠાણં ॥ સે સવ્વવાયં ઇતિવેદઇતા, ઉવઠિએ ધમ્મ સદીહરાયં ॥ ૨૭ ॥ સે વારિયા ઇથ્થિ સરાઇભત્તં, ઉવહાણવં દુખખયઠયાએ ॥ લોગં વિદિત્તા આરં પારંચ, સવ્વં પભૂ વા-

રિય સવ્વવારં ॥ ॥ ૨૮॥ સોચ્ચા ય ધમ્મં અરિહંતભાસિયં, સમાહિયં અઠપઉવિસુદ્ધં ॥ તં સદ્દહંતા ય જણા અણાઉ, ઇંદેવ દેવાહિઆગમિસ્સંતિ ત્તિબેમિ ॥ ૨૯ ॥ ઇતિ.

॥ श्री प्रस्ताविक गाथाओ.

(કાવ્યમ્)

પંચ મહવ્વય સુવ્વય મૂલં, સમણ મણાઇલ સાહુ સુચિણ્ણં ॥ વેર વિરામણ પજ્જવસાણં ॥ સવ્વ સમુદ્દ મહોદહિ તિત્થં ॥ ૧ ॥ તિત્થકરેહિં સુદેસિય મગ્ગં, નરગ તિરિય વિવજ્જિય મગ્ગં ॥ સવ્વ પવિત્ત સુનિમ્મિય સારં, સિદ્ધિ વિમાણ અવંગુય દારં ॥ ૨ ॥ દેવ નરિંદ નમંસિય પૂઇયં, સવ્વ જગુત્તમ મંગલ મગ્ગં ॥ દુદ્ધરિસં ગુણ નાયક-મેકં, મોખપહસ્સ-વડંસગ ભુયં ॥ ૩ ॥

(અનુષ્ટુપવૃત્તમ્)

ધમ્મા રામેચરેભિખુ, ધિઇમં ધમ્મ સારહી; ધમ્મા રામે રએ દંતે, બંભચેર સમાહિએ ॥ ૪ ॥

દેવ દાણુવ ગંધવા, જખ રખસ કિન્નરા ॥ બંભયારિં નમંસંતિ, દુક્કરં જે કરિંતિ તે ॥ ૫ ॥ એસ ધમ્મે ધુવે ણિયએ, સાસએ જિણદેસિએ ॥ સિઝા સિઝંતિ ચાણેણં, સિઝિસ્સંતિ તહાવરે ત્તિ બેમિ ॥ ૬ ॥

(આર્યાવૃત્તમ્)

અરિહંત સિદ્ધ પવયણ, ગુરૂ થેર બહુસ્સુએ તવસ્સીસુ ॥ વચ્છલ્લયા ય તેસિં, અભિખ્ખ નાણોવઓગે ય ॥ ૭ ॥ દંસણ વિણય આવ–સ્સએ ય, સીલવ્વયે નિરઇયારે ॥ ખણલવ તવ ચ્ચિયાએ, વેયાવચ્ચે સમાહીએ ॥ ૮ ॥ અપુવ્વ નાણગ્ગહણે, સુયભત્તી પવયણે પભાવણયા ॥ એએહિં કારણેહિં, તિત્થ-

ચરત્તં લહુઇ જીવો ॥ ૯ ॥ જિણવયણે અ-
ણુરત્તા, જિણવયણું જે કરંતિ ભાવેણું, અમલા
અસંકિલિઠ્ઠા, તે હુંતિ પરિત્તસંસારી ॥ ૧૦ ॥
એવં ખુ નાણિણો સારં, જં ન હિંસઈ કિં-
ચણું ॥ અહિંસા સમયં ચેવ, એતાવત્તં વિ-
યણિયા ॥ ૧૧ ॥ જાઈ ય વુઢ્ઢિં ચ ઇજ્જ
પાસં, ભૂતેહિં જાણે પડિલેહ સાયં ॥ તમ્હા-
તિવિજ્જો પરમંતિણુચ્ચા, સમ્મત્ત દંસી ણ
કરેઇ પાવં ॥ ૧૨ ॥ સારં દંસણ નાણં,
સારં તવ નિયમ સંજમં સીલં ॥ સારં જિ-
ણવર ધમ્મં, સાર સંલેહણા મરણં ॥ ૧૩ ॥
મજ્જં વિસય કસાયા, નિદ્દા વિકહા ય પં-
ચમી ભણિયા ॥ એ એ પંચ પમાયા, જીવં
પાડંતિ સંસારે ॥ ૧૪ ॥

(અનુષ્ટુપવૃત્તમ.)

લંભંતિ વિમલા ભોએ, લભંતિ સુરસ-
પયા ॥ લભંતિ પુત્ત મિત્તં ચ, એગો ધમ્મો

ન લભઇ ॥ ૧૫ ॥ એગો–હું નત્થિ મે કોઈ, નાહુ–મન્નસ્સ કસ્સઇ ॥ એવં અદીણું મણુસો, અપ્પાણુ–મણુસાસઇ ॥ ૧૬ ॥

॥ श्री दशवैकालिक सूत्र मूळपाठ.

(અનુષ્ટુપવૃત્તમ.)

ધમ્મો મંગલ–મુક્કિઠ્ઠં, અહિંસા સંજમો તવો ॥ દેવા વિ તં નમસંતિ, જસ્સ ધમ્મે સયા મણો ॥ ૧ ॥ જહા દુમસ્સ પુપ્ફેસુ, ભમરો આવિયઈ રસં ॥ ન ય પુપ્ફં કિલામેઈ; સો ય પીણેઇ અપ્પયં ॥ ૨ ॥ એમે એ સમણા મુત્તા, જે લોએ સંતિ સાહુણો ॥ વિહંગમાવ પુપ્ફેસુ, દાણભત્તેસણે રયા ॥ ૩ ॥ વયં ચ વિત્તિં લભામો, ન ય કોઈ ઉવહમ્મઈ

॥ અહાગડેસુ રીયંતે, પુપ્ફેસુ ભમરા જહા ॥ ૪ ॥ મહુકાર સમા બુદ્ધા, જે ભવંતિ અણિસ્સિયા; નાણાપિંડ રયા દંતા, તેણ વુચ્ચંતિસાહુણો તિ બેમિ ॥ ૫ ॥ ઇતિ દુમ્મપુપ્ફિય નામં પઢમં અઝયણં સમ્મત્તં ॥ ૧ ॥

કહન્નુ કુજ્જા સામન્નં, જો કામે ન નિવારએ ॥ પએપએ વિસીયંતો, સંકપ્પસ્સં વસંગઓ ॥ ૧ ॥ વત્થ ગંધ–મલંકારં, ઇત્થિઓ સયણાણિ ય ॥ અચ્છંદા જે ન ભુંજંતિ, ન સે ચાઇ ત્તિ વુચ્ચઇ ॥ ૨ ॥ જે ય કંતે પ્પિએ ભોએ, લદ્ધે વિપ્પિટ્ઠિ કુવ્વઇ ॥ સાહીણે ચયઈ ભોએ, સે હુ ચાઇ ત્તિ વુચ્ચઈ ॥ ૩ ॥

(કાવ્યમ્.)

સમાઈ પેહાઈ પરિવ્વયંતો, સિયા મણો નિસ્સરઈ બહિદ્ધા ॥ ન સા મહં નોવિ અહંપિ તીસે, ઇચ્ચેવ તાઓ વિણિએજ્જ રાગં ॥ ૪ ॥ આયા વયા હી ચય સોયમલ્લં, કામે

કમાહી કમિયં ખુદુખ્ખં ॥ છિંદાહિ દોસં વિણિએજ્જ રાગં, એવં સુહી હોહિસિ સંપરાએ ॥ ૫ ॥

(અનુષ્ટુપવૃત્તમ્.]

પખ્ખંદે જલિયં જોઇં, ધૂમકેઉં દુરાસયં ॥ નેચ્છંતિ વંતયં ભુત્તં, કુલે જાયા અગંધણે ॥ ૬ ॥ ધિરથ્થુ તેજસોકામી; જો તં જીવિય કારણા, વતં ઇચ્છસિ આવેઉં, સેયં તે મરણં ભવે ॥ ૭ ॥ અહં ચ ભોગરાયસ્સ, તં ચ સિ અંધગવન્હિણો ॥ મા કુલે ગંધણા હોમો, સંજમં નિહુઉચરં ॥ ૮ ॥ જઇ તં કાહિસિ ભાવં, જા જા દિચ્છસિ નારિઓ ॥ વાયા વિદ્ધોવ હડો, અઠિઅપ્પા ભવિસ્સસિ ॥ ૯ ॥ તીસે સો વયણં સોચ્ચા, સંજયાએ સુભાસિયં ॥ અંકુસેણ જહા નાગો, ધમ્મે સં પડિવાઇઓ ॥ ૧૦ ॥ એવં કરંતિ સંબુદ્ધા; પંડિયા પવિયખણા ॥ વિણિયટ્ટંતિ ભોગેસુ જહા

સે પુરેસોત્તમો ત્તિ બેમિ ॥ ૧૧ ॥ ઇતિ સામન્ન પુવ્વીય નામં બીયંઝયણં સમ્મત્તં ॥ ૨ ॥

સંજમે સુઠ્ઠિઅપ્પાણું, વિપ્પ મુક્કાણુ તાઈણું ॥ તેસિ-મેય-મણાઇન્નં, નિગ્ગંથાણું મહેસિણં ॥ ૧ ॥ ઉદ્દેસિયં કીયગડં, નિયાગં અભિહડાણિ ય ॥ રાઇભત્તે સિણાણે ય, ગંધ મલ્લે ય વીયણે ॥ ૨ ॥ સંનિહી ગિહિમત્તે ય, રાયપિંડે કિ-મિચ્છએ ॥ સંબાહણ દંત પહોયણા ય, સંપુચ્છણ દેહ પલોયણા ય ॥૩॥ અઠ્ઠાવએ ય નાલિએ, છત્તસ્સ ય ધારણઠ્ઠાએ ॥ તિગિચ્છં પાહણા પાએ, સમારંભં ચ જોઇણો સિજ્જાયર પિંડં ચ, આસંદી પલિયંકએ ॥ ગિહંતર નિસિજ્જાએ, ગાયસ્સુવટ્ટણાણિ ય ॥ ॥ ગિહિણો વેયાવડિયં, જાઇઆજીવવત્તિયા ॥ તત્તા-નિવ્વુડ ભોઇત્તં, આઉરસ્સરણાણિ ય ॥૬॥ મૂલએ સિંગબેરે ય, ઉચ્છુ ખંડે અનિવ્વુડે ॥ કંદે મૂલે ય સચ્ચિત્તે, ફલે બીએ ય આમએ

॥ ૭ ॥ સોવચ્ચલે સિંધવેલોણે, રોમાલોણે ય આમએ ॥ સામુદ્દે પંસુખારે ય, કાલાલોણે ય આમએ ॥ ૮ ॥ ધૂવણિત્તિ વમણે ય, વત્થિકમ્મ વિરેયણે ॥ અંજણે દંતવણે ય, ગાયાભંગ વિભૂસણે ॥ ૯ ॥ સવ્વ–મેય–મણાઇન્નં, નિગ્ગંથાણં મહેસિણં ॥ સંજમંમિ ય જુત્તાણં, લહુભુય વિહારિણં ॥ ૧૦ ॥ પંચાસવ પરિન્નાયા, તિગુત્તા છસુ સંજયા ॥ પંચ નિગ્ગહણા ધીરા, નિગ્ગંથા ઉજ્જુદંસિણો ॥ ૧૧ ॥ આયાવયંતિ ગિમ્હેસુ, હેમંતેસુ અવાઉડા ॥ વાસાસુ પડિસંલીણા, સંજયા સુસમાહિયા ॥૧૨॥ પરીસહ રિઉ દંતા, ધુયમોહા જિઇંદિયા ॥ સવ્વ દુખ્ખ પહીણટ્ઠા, પક્કમંતિ મહેસિણો ॥ ૧૩ ॥ દુક્કરાઇં કરિત્તાણં, દુસ્સહાઇં સહિત્તુ ય ॥ કે ઇત્થ દેવલોએસુ, કેઇ સિજ્જંતિ નીરયા ॥૧૪॥ ખવિત્તા પુવ્વ કમ્માઈં, સંજમેણ તવેણ ય ॥ સિદ્ધિમગ્ગ–મણુપત્તા, તાઇણો પરિનિવ્વુડે ત્તિ

એમિ ॥ ૧૫ ॥ ઇતિ ખુડ્ડગતિઆયાર કહા નામં તઈયં અઝયણં સમ્મત્તં. ॥ ૩ ॥

॥ उत्तराध्ययन सूत्रनुं त्रीजुं अध्ययन॥

ચત્તારિ પરમંગાણિ, દુલ્લહાણીહ જંતુણો ॥ માણુસત્તં સુઈ સદ્ધા, સંજમંમિ ય વીરિઅં ॥ ૧ ॥ સમાવન્નાણ સંસારે, નાણા ગોત્તાસુ જાઈસુ ॥ કમ્મા નાણાવિહા કટ્ટુ, પુઢો વિસ્સંભયા પયા ॥ ૨ ॥ એગયા દેવલોએસુ, નરએસુવિ એગયા ॥ એગયા આસુરંકાયં, અહાકમ્મેહિં ગચ્છઈ ॥ ૩ ॥ એગયા ખત્તિયો હોઈ, તઓ ચંડાલ બુક્કસો ॥ તઓ કીડ પયંગો ય, તઓ કુંથુ પિપીલિયા ॥ ૪ ॥ એવ-માવટ્ટ જોણીસુ, પાણિણો કમ્મ કિબ્વિસા ॥ ન નિવિજ્જંતિ સંસારે, સવ્વઠેસુવ

ખત્તિયા ॥ ૫ ॥ કમ્મસંગેહિં સંમૂઢા, દુઃખિયા બહુ વેયણા ॥ અમાણુસાસુ જોણીસુ, વણિહમ્મંતિ પાણિણો ॥ ૬ ॥ કમ્માણં તુ પહાણાએ, આણુપુવ્વીં કયાઈઓ ॥ જીવા સોહિ–મણુપત્તા, આયયંતિ મણુસ્સયં ॥ ૭ ॥ માણુસ્સં વિગ્ગહં લધ્ધું, સુઇ ધમ્મસ્સ દુલ્લહા ॥ જં સોચ્ચા પડિવજ્જંતિ, તવં ખંતિ–મહિંસયં ॥ ૮ ॥ આહચ્ચ સવણં લધ્ધું, સદ્ધા પરમ દુલ્લહા ॥ સોચ્ચા નેયાઉયં મગ્ગં, બહવે પરિભસ્સઇ ॥ ૯ ॥ સુઇ ચ લધ્ધું સદ્ધં ચ, વીરિયં પુણ દુલ્લહં ॥ બહવે રોય માણાવિ, નોયણં પડિવજ્જએ ॥ ૧૦ ॥ માણુસત્તંમિ આયાઓ, જો ધમ્મં સોચ્ચ સદ્દહે ॥ તવસ્સી વીરિયં લધ્ધું, સંવુડે નિધ્ધુણે રયં ॥ ૧૧ ॥ સોહી ઊજ્જુયભૂયસ્સ, ધમ્મો સુદ્ધસ્સ ચિઠ્ઠઇ ॥ નિવ્વાણં પરમં જાઇ, ઘયં સિત્તેવ પાવએ ॥ ૧૨ ॥

વિગિંચ કમ્મુણો હેઊં, જસં સંચિણુ ખં-
તિએ ॥ પાઢવં સરીરં હિચ્ચા, ઉદ્ધં પક્કમઇ
દિસં ॥ ૧૩ ॥ વિસાલસેહિં સીલેહિં, જખા
ઉત્તર ઉત્તરા ॥ મહાસુક્કાવ દિપ્પંતા, મ-
ન્નંતા અપુણુચ્ચવં ॥ ૧૪ ॥ અપ્પિયા દેવ
કામાણું, કામરૂવ વિઉવ્વિણો ॥ ઉદ્ધં કપ્પેસુ
ચિઠ્ઠંતિ, પુવ્વા વાસ સયા બહુ ॥ ૧૫ ॥
તથ્થ ઠિચ્ચા જહા ઠાણું, જખ્ખા આઉખ્ખ-
એ ચુયા ॥ ઉવેંતિ માણુસં જોણિં, સે દસાં-
ગેભિજાયઇ ॥ ॥ ૧૬ ॥ ખેત્તં વથ્થુ હિરન્નં
ચ, પસવો દાસ પોરૂસં ॥ ચત્તારિ કામ
ખંધાણિ, તથ્થ સે ઉવવજ્જઇ ॥ ૧૭ ॥ મિ-
ત્તવં નાઈવં હોઇ, ઉચ્ચાગોએ ય વન્નવં ॥
અપ્પાયંકે મહાપન્ને, અભિજાયે જસો બલે ॥
૧૮ ॥ ભુચ્ચા માણુસ્સએ ભોએ, અપ્પડિરૂવે
અહાઉયં ॥ પુવ્વં વિસુદ્ધ સદ્ધમ્મે, કેવલં
બોહિ બુઝિયા ॥ ૧૯ ॥ ચઉરંગં દુલ્લહં

નચ્ચા, સંજમં પડિવજ્જિયા ॥ તવસા ધુણ કમ્મંસે, સિદ્ધે હવઇ સાસએત્તિ બેમિ ॥૨૦॥

॥ ઇતિ ત્રીજું અધ્યયન સમાપ્તં ॥

॥ चोथुं अध्ययन ॥

(કાવ્યમ્)

અસંખયં જીવિય મા પમાયએ, જરોવણીયસ્સહુ નત્થિ તાણં ॥ એવં વિયાણાહિ જણે પમત્તે, કિં નુ વિહિંસા અજયા ગહિતિ ॥ ૧ ॥ જે પાવકમ્મેહિં ધણં મણૂસા, સમાયયંતી અમયં ગહા ય ॥ પહાય તે પાસ પયટ્ઠિએ નરે, વેરાણુબંદ્ધા નરયં ઉવિંતિ ॥૨॥ તેણે જહા સંધિમુહે ગહીએ, સ કમ્મુણા કિચ્ચઇ પાવકારી ॥ એવં પયા પેચ્ચ ઇહં ચ લોએ, કડાણ કમ્માણ ન મોખ્ખ અત્થિ ॥૩॥ સંસાર-માવન્ન પરસ્સ અટ્ઠા, સાહારણં જં ચ કરેઇ કમ્મં ॥ કમ્મસ્સ તે તસ્સઉ વેય કાલે,

न अंधवा अंधवयं उविंति ॥ ४ ॥ विત્તેણ
તાણું ન લભે પમત્તે, ઈમંમિ લોએ અદુવા
પરત્થા ॥ દીવપ્પણુઠેવ અણુંતમોહે, નેયાઉયં
દઠુ–મદઠું–મેવ ॥૫॥ સુત્તે સુયાવિ પડિબુદ્ધજીવી,
ન વીસસે પંડિય આસુપન્ને ॥ ઘોરા મુહુત્તા અ-
બલં સરીરં, ભારંડપખ્ખીવ ચરે પ્પમત્તો ॥૬॥
ચરે પયાઈ પરિસંકમાણો, જં કિંચિ પાસં ઇહ
મન્નમાણો ॥ લાભંતરે જીવિય બૂહઇત્તા, પચ્છા
પરિન્નાય મલાવંધસી ॥ ૭ ॥ છંદં નિરોહેણ
ઉવેઇ મોખ્ખં, આસે જહા સિખિય વમ્મ-
ધારી ॥ પુવ્વાઇં વાસાઇં ચરે પ્પમત્તો, તમ્હા
મુણી ખિપ્પ–મુવેઈ મોખ્ખં ॥ ૮ ॥ સ પુવ્વ
મેવં ન લભેજ્જ પચ્છા, એસોવમા સાસયવા-
ઇયાણું ॥ વિસીયઈ સિઢિલે આઉયંમિ, કા-
લોવણીએ સરિરસ્સ ભેએ ॥ ૯ ॥ ખિપ્પં ન
સક્કેઇ વિવેગ–મેઉં, તમ્હા સમુઠ્ઠાય પહાય
કામે, સમ્મિ ચ લોગં સમયા મહેસી, અપ્પાણુ

રખીવ ચરે પમત્તો ॥ ૧૦ ॥ મુહું મુહું મોહ-
ગુણે જયંતં, અણેગરૂવા સમણં ચરંતં ॥
ફાસા ફસંતિ અસમંજસં ચ, ન તેસુ ભિખ્ખુ
મણસા પઉસે ॥ ૧૧ ॥ મંદાય ફાસા વહુ
લોહણિજ્જા, તહપ્પગારેસુ મણં ન કુજ્જા ॥
રખ્ખેજ્જ કોહં વિણએજ્જ માણં, માયં ન
સેવેજ્જ પહેજ્જ લોહં ॥ ૧૨ ॥ જે સંખ
યા તુચ્છ પરપ્પવાઈ, તે પેજ્જ દોસાણુગયા
પરઝા ॥ એ એ-અહમ્મોત્તિ દુગંછમાણા, કંખે
ગુણે જાવ સરિરસ્સ ભેઉ ત્તિબેમિ ॥ ૧૩ ॥

ઈતિ ચોથું અધ્યયન સમાપ્તં.

श्री भक्तामर स्तोत्र-संस्कृत.

(વસંતતિલકાવૃત્તમ્)

ભક્તામરપ્રણતમૌલિ મણિપ્રભાણા મુદ્યોત-
કંદલિતપાપ તમોવિતાનમ્ ॥ સમ્યક પ્રણ-

મ્યજિનપાદયુગં યુગાદાવાલંબનં ભવજલે પ-
તતાં જનાનામ્ ॥ ૧ ॥ યઃસંસ્તુતઃ સકલવા-
ઙ્મયતત્વબોધા દુદ્ભુતબુદ્ધિપટુભિઃ સુરલોકના-
થૈઃ ॥ સ્તોત્રૈર્જગત્રિતયચિત્તહરૈરૂદારૈઃ સ્તોષ્યે
કિલાહમપિતં પ્રથમં જિનેંદ્રમ્ ॥ ૨ ॥ બુ-
દ્ધયા વિનાપિ વિબુધાર્ચિત પાદપીઠ સ્તોતું
સમુદ્યત મતિર્વિગતત્રપોહમ્ ॥ બાલં વિહાય
જલસંસ્થિતમિંદુ બિંબ મન્યઃ ક ઇચ્છતિ જનઃ
સહસા ગ્રહીતુમ્ ॥ ૩ ॥ વક્તું ગુણાન્ ગુણ-
સમુદ્ર શશાંકકાંતાન્ કસ્તે ક્ષમઃ સુરગુરૂપ્રતિ-
મોપિ બુદ્ધયા ॥ કલ્પાંતકાલપવનોદ્ધતનક્રચક્રં
કો વા તરીતુમલમંબુનિધિં ભુજાભ્યામ્ ॥ ૪ ॥
સોહં તથાપિ તવ ભક્તિવશાન્મુનીશ કર્તું
સ્તવં વિગતશક્તિરપિ પ્રવૃત્તઃ ॥ પ્રીત્યાત્મવી-
ર્યમવિચાર્ય મૃગીમૃગેંદ્રમ્ નાભ્યેતિ કિં
નિજશિશોઃ પરિપાલનાર્થમ્ ॥ ૫ ॥ અલ્પ-
શ્રુતં શ્રુતવતાં પરિહાસધામ ત્વદ્ભક્તિરેવ મુખ-

રીકુરૂતે બલાન્મામ્ ॥ યત્કોકિલઃ કિલ મધૌ મધુરં વિરૌતિ તચ્ચારૂચામ્રકલિકાનિકરૈકહેતુ ॥૬॥ ત્વત્સંસ્તવેન ભવસંતતિસન્નિબદ્ધં પાપં ક્ષણાત્ક્ષયમુપૈતિ શરીરભાજામ્ ॥ આક્રાંતલોકમલિનીલમશેષમાશુ સૂર્યાંશુભિન્નમિવ શાર્વરમંધકારમ્ ॥ ૭ ॥ મત્વેતિનાથ તવ સંસ્તનં મયેદમારભ્યતે તનુધિયાપિ તવ પ્રભાવાત્ ॥ ચેતોહરિષ્યતિ સતાં નલિનીદલેષુ મુક્તાફલદ્યુતિમુપૈતિ નનૂદબિંદુઃ ॥ ૮ ॥ આસ્તાં તવ સ્તવનમસ્તસમસ્તદોષં ત્વત્સંકથાપિ જગતાં દુરિતાનિ હંતિ ॥ દૂરે સહસ્રકિરણઃ કુરૂતે પ્રભૈવ પદ્માકરેષુ જલજાનિ વિકાશભાંજિ ॥ ૯ ॥ નાત્યદ્ભુતં ભુવનભુષણ ભૂતનાથ ભુતૈર્ગુણૈર્ભુવિ ભવંતમભિષ્ટુવંતઃ ॥ તુલ્યા ભવંતિ ભવતો નનુ તેન કિં વા, ભુત્યાશ્રિતં ય ઈહ નાત્મસમં કરોતિ ॥ ૧૦ ॥ દૃષ્ટ્વા ભવંતમનિમેષવિલોકનીયં નાન્યત્ર તોષમુપયાતિ જનસ્ય

ચક્ષુઃ ॥ પીત્વાપયઃ શશિકરદ્યુતિદુગ્ધસિંધોઃ ક્ષારં જલં જલનિધેરસિતું ક ઇચ્છેત્ ॥૧૧॥ યૈઃ શાંતરાગરૂચિભિઃ પરમાણુભિસ્ત્વં નિર્માપિતસ્ત્રિભૂવનૈકલલામભૂત ॥ તાવંત એવ ખલુ તેઽપ્યણવઃ પૃથિવ્યાં યત્તે સમાનમપરં ન હિ રૂપમસ્તિ ॥ ૧૨ ॥ વક્ત્રં ક્વ તે સુરનરોરગનેત્રહારિ નિઃશેષનિર્જિતજગત્રિતયોપમાનમ્ ॥ બિંબ કલંકમલિનં કુવ નિશાકરસ્ય યદ્વાસરે ભવતિ પાંડુપલાશકલ્પમ્ ॥ ૧૩ ॥ સંપૂર્ણમંડલશશાંકકલાકલાપ શુભ્રા ગુણા સ્ત્રિસુવનં તવ લંઘયન્તિ ॥ યે સંશ્રિતાસ્ત્રિજગદીશ્વર નાથમેકં કસ્તાન્નિવારયતિ સંચરતો યથેષ્ટમ્ ॥૧૪॥ ચિત્રં કિમત્ર યદિ તે ત્રિદશાંગનાભિર્નીતં મનાગપિ મનો ન વિકારમાર્ગમ્ ॥ કલ્પાંતકાલમરૂતા ચલિતાચલેન કિં મંદરાદ્રિશિખરં ચલિતં કદાચિત્ ॥ ૧૫ ॥ નિર્ધૂમવર્તિરપવર્જિતતૈલપૂરઃ કૃત્સનં જગત્ત્રમિદં પ્રકટીકરોષિ ॥ ગમ્યો

ન જાતુ મરૂતાં ચલિતાચલાનાં દીપોપરસ્ત્વ મસિ નાથ જગત્પ્રકાશઃ ॥ ૧૬ ॥ નાસ્તં કદાચિદુપયાસિ ન રાહુગમ્યઃ સ્પષ્ટીકરોષિ સહસા યુગપજ્જગન્તિ ॥ નાંભોધરોદરનિરૂદ્ધમહાપ્રભાવઃ સૂર્યાતિશાયિ મહિમાસિ મુનીંદ્ર લોકે ॥ ૧૭ ॥ નિત્યોદયં દલિતમોહમહાંધકારં ગમ્ય ન રાહુવદનસ્ય ન વારિદાનામ્ ॥ વિભ્રાજતે તવ મુખાબ્જમનલ્પકાન્તિ વિદ્યોતયજ્જગદપૂર્વં શશાંકબિંબમ્ ॥ ૧૮ ॥ કિં શર્વરીષુ શશિનાન્હિ વિવસ્વતાવા યુષ્મન્મુખેંદુલિતેષુતમસ્સુ નાથ ॥ નિષ્પન્નશાલિ વનશાલિનિ જીવલોકે કાર્યં કિયજ્જલધરૈર્જલભારનમ્રૈઃ ॥ ૧૯ ॥ જ્ઞાનં યથા ત્વયિવિભાતિ કૃતાવકાશં નૈવં તથા હરિહરાદિષુ નાયકેષુ ॥ તેજઃ સ્ફુરન્મણિષુ યાતિ યથા મહત્વં નૈવં તુ કાચશકલે કિરણાકુલેપિ ॥૨૦॥ મન્યે વરં હરિહરાદય એવ દષ્ટા દષ્ટેષુ યેષુ હૃદયં ત્વયિ તોષમેતિ ॥ કિં વીક્ષિતેન ભવતા

ભુવિ યેન નાન્યઃ કશ્ચિન્મનો હરતિ નાથ ભવાં-
તરેપિ ॥ ૨૧ ॥ સ્ત્રીણાં શતાનિ શતશો જન-
યન્તિ પુત્રાન્ નાન્યા સુતં ત્વદુપમં જનની
પ્રસૂતા ॥ સર્વા દિશો દધતિ ભાનિ સહસ્રરશ્મિં
પ્રાચ્યેવ દિગ્જનયતિ સ્ફુરદંશુજાલમ્ ॥ ૨૨ ॥
ત્વામામનંતિ મુનયઃ પરમં પુમાંસ માદિત્ય
વર્ણમમલં તમસઃ પુરસ્તાત્ ॥ ત્વામેવ
સમ્ય ગુપલભ્ય જયંતિ મૃત્યું નાન્યઃ
શિવઃ શિવપદસ્ય મુનીંદ્ર પંથાઃ ॥ ૨૩ ॥
ત્વામવ્યયં વિભુમચિંત્યમસંખ્યમાદ્યં બ્રહ્માણ-
મીશ્વર મનંતમનંગકેતુમ્ ॥ યોગીશ્વરં વિદિત
યોગમનેકમેકં જ્ઞાનં સ્વરૂપમમલં પ્રવદંતિ સંતઃ
॥ ૨૪ ॥ બુદ્ધસ્ત્વમેવ વિબુધાર્ચિત બુદ્ધિબો-
ધાત્ ત્વં શંકરોસિ ભુવનત્રય શંકરત્વાત્ ॥
ધાતાસિ ધીર શિવમાર્ગ વિધેર્વિધાનાત્ વ્યક્તં
ત્વમેવ ભગવન્ પુરૂષોત્તમોસિ ॥૨૫॥ તુભ્યં ન-
મસ્ત્રિભુવનાર્તિહરાય નાથ, તુભ્યં નમઃ ક્ષિતિ-

તલ્લામલ્લ ભૂષણાય ॥ તુભ્યં નમસ્ત્રિજગત: પર-
મેશ્વરાય તુભ્યં નમો જિન ભવોદધિશોષણાય
॥ ૨૬ ॥ કો વિસ્મયોત્ર યદિ નામ ગુણૈરશે-
ષૈ સ્ત્વં સંશ્રિતો નિરવકાશ તયા મુનીશ ॥ દોષૈ-
રુપાત્ત વિવિધાશ્રય જાતગર્વૈ: સ્વપ્નાંતરેપિ ન
કદાચિદપીક્ષિતોસિ ॥ ૨૭ ॥ ઉચ્ચૈર શોક તરુ-
સંશ્રિતમુન્મયૂખ માભાતિ રુપમમલં ભવતો
નિતાંતમ્ ॥ સ્પષ્ટોલ્લસત્ કિરણમસ્તતમોવિતાનં
બિંબં ખેરીવપયોધર પાર્શ્વવર્તિ ॥ ૨૮ ॥
સિંહાસને મણિમયૂખ શિખાવિચિત્રે વિભ્રાજતે
તવ વપુ: કનકાવદાતમ્ ॥ બિંબં વિયદ્વિલસ-
દંશુલતાવિતાનં તુંગોદયાદ્રિશિરસીવ સહસ્રરશ્મે:
॥ ૨૯ ॥ કુંદાવદાત ચલચામર ચારુશોભં વિ-
ભ્રાજતે તવ વપુ: કલધૌતકાંતમ્ ॥ ઉદ્યચ્છશાંક
શુચિનિર્ઝર વારિધાર મુચ્ચૈસ્તટં સુરગિરેરિવ
શાંતકૌભમ્ ॥ ૩૦ ॥ છત્ર ત્રયં તવ વિભાતિ
શશાંકકાંત મુચ્ચૈ: સ્થિતં સ્થગિતભાનુકરપ્રતાપમ્

મુક્તાફલ પ્રકરજાલવિવૃદ્ધ શોભં પ્રખ્યાપયત્ ત્રિ-
જગત: પરમેશ્વરત્વમ્ ॥ ૩૧ ॥ ગંભીરતારર-
વપૂરિતદિગ્વિભાગ સ્ત્રૈલોક્યલોકશુભસંગમભુતિ-
દક્ષ: ॥ સદ્ધર્મરાજજયઘોષણઘોષક: સન્ ખે દું-
દુભિર્ધ્વનતિ તે યશસ: પ્રવાદી ॥ ૩૨ ॥ મં-
દારસુંદર નમેરુસુપારિજાત સંતાનકાદિકુસુમો-
ત્કરવૃષ્ટિરુદ્ધા ॥ ગંધોદબિંદુશુભમંદમરુત્પ્રપાતા
દિવ્યા દિવ: પતતિ તે વચસાં તતિર્વા ॥ ૩૩ ॥
શુભત્પ્રભાવલયભુરિવિભા વિભોસ્તે લોકત્રયદ્યુ-
તિમતાં દ્યુતિમાક્ષિપન્તી ॥ પ્રોદ્યતદિવાકરનિરં-
તરભુરિસંખ્યા દીપ્ત્યાજયંત્યપિ નિશામપિ સો-
મસૌમ્યામ્ ॥ ૩૪ ॥ સ્વર્ગાપવર્ગ ગમમાર્ગવિ-
માર્ગણેષ્ટ સદ્ધર્મતત્વકથનૈ કપટુસ્ત્રિલોક્યામ્ ॥
દિવ્યધ્વનિર્ભવતિ તે વિશદાર્થસર્વ ભાષાસ્વ-
ભાવપરિણામગુણૈ: પ્રયોજ્ય: ॥ ૩૫ ॥ ઉન્નિ-
દ્રહેમનવપંકજપુંજકાંતી પર્યુલ્લસન્નખમયૂખશિ-
ખાભિરામૌ ॥ પાદૌ પદાનિ તવ યત્ર જિનેંદ્ર ધત્ત:

પદ્માનિ તત્ર વિબુધાઃ પરિકલ્પયન્તિ ॥
॥ ૩૬ ॥ ઇત્થં યથા તવ વિભુતિરભુજ્જિનેંદ્ર
ધર્મોપદેશ ન વિધૌ ન તથા પરસ્ય ॥ યાદૃક્
પ્રભા દિનકૃતઃ પ્રહતાંધકારા તાદૃક્ કુતો ગ્રહ-
ગણસ્ય વિકાસિનોપિ ॥ ૩૭ ॥ [१]ચ્યોતન્મદા-
વિલવિલોલકપોલમુલ મત્તભ્રમદ્ભ્રમરનાદવિવૃદ્ધ-
કોપમ્ ॥ ઐરાવતાભમિભમુદ્ધતમા પતંતં દૃષ્ટ્વા
ભયં ભવતિ નો ભવદાશ્રિતાનામ્ ॥ ૩૮ ॥
ભિન્નેભકુંભગલદુજ્વલશોણિતાક્ત મુક્તાફલપ્રકર
ભુષિત ભુમિભાગઃ ॥ બદ્ધક્રમઃ ક્રમગતં હરિ-
ણાધિપોપિ નાક્રામતિ ક્રમયુગાચલ સંશ્રિતં તે
॥ ૩૯ ॥ કલ્પાંતકાલ પવનોદ્ધ તવન્હિકલ્પં દા-
વાનલં જ્વલિતમુજ્વલમુત્સ્ફુલિંગમ્ ॥ વિશ્વં
જિઘત્સુમિવ સંમુખમાપતંતં ત્વન્નામકીર્તન-
જલં શમયત્યશેષમ્ ॥ ૪૦ ॥ રક્તેક્ષણં સમ-
દકોકિલકંઠનીલં ક્રોધોદ્ધતં ફણિનમુત્ફણમાપતં-
તમ્ ॥ આક્રામતિ ક્રમયુગેન નિરસ્તશંક

સ્ત્વન્નામનાગદમની હૃદિ યસ્ય પુંસઃ ॥ ૪૧ ॥
વલ્ગત્તુરંગ ગજગર્જિત ભીમનાદ માજૌ બલં બ-
લવતામપિ ભુપતીનામ્ ॥ ઉદ્યદ્દિવાકર મયુખ-
શિખાપવિદ્ધં ત્વત્કીર્તનાત્તમ ઇવાશુ ભિદામુ-
પૈતિ ॥ ૪૨ ॥ કુતાગ્રભિન્ન ગજશોણિત વારિ-
વાહ વેગાવતાર તરણાતુરયોધભીમે ॥ યુદ્ધેજયં
વિજિતદુર્જયજેયપક્ષા સ્ત્વત્પાદપંકજવનાશ્રયિણો
લભંતે ॥ ૪૩ ॥ અંભો નિધૌ ક્ષુભિત ભીષણ-
નક્રચક્ર પાઠીનપીઠ ભયદોલ્વણવાડવાગ્નૌ ॥ રંગ-
ત્તરંગશિખરસ્થિતયાનપાત્રા સ્ત્રાસં વિહાય ભવતઃ
સ્મરણાદ્વ્રજન્તિ ॥ ૪૪ ॥ ઉદ્ભુતભીષણ જ-
લોદર ભારભુગ્નાઃ શોચ્યાંદશામુપગતાશ્ચ્યુત જી-
વિતાશાઃ ॥ ત્વત્પાદપંકજરજોમૃત દિગ્ધદેહા
મર્ત્યા ભવંતિ મકરધ્વજ તુલ્યરૂપાઃ ॥ ૪૫ ॥
આપાદકંઠમુરૂશૃંખલવેષ્ટિતાંગા ગાઢં બૃહન્નિગડ-
કોટિનિઘૃષ્ટજઘાઃ ॥ ત્વન્નામમંત્રમનિશં મનુજાઃ
સ્મરંતઃ સદ્ય સ્વયં વિગત બંધભયા ભવંતિ

॥ ૪૬ ॥ મત્તદ્વિપેંદ્રમૃગરાજ દવાનલાહિ સં-ગ્રામ વારિધિ મહોદર બંધનોત્થમ્ ॥ તસ્યાશુ નાશ મુપયાતિ ભયં ભિયેવ યસ્તાવકં સ્તવ-મિમં મતિમાનધીતે ॥ ૪૭ ॥ સ્તોત્ર સ્રજં તવ જિનેંદ્ર ગુણૈર્નિબદ્ધાં ભકત્યા મયા રૂચિર વર્ણવિચિત્રપુષ્પામ્ ॥ ધત્તે જનો ય ઈહ કંઠ-ગતામજસ્રં તં માનતુંગમવશા સમુપૈતિલક્ષ્મી: ॥ ૪૮ ॥ ઇતિ શ્રી ભક્તામર સ્તોત્ર સમાપ્તં ॥

श्री चिंतामणी पार्श्वनाथ स्तोत्र.

(શાર્દૂલ છંદ.)

કિં કર્પુરમયં સુધારસમયં કિં ચંદ્રરોચિ-ર્મયં । કિં લાવણ્યમયં મહામણિમયં કારૂણ્ય-કેલિમયં ॥ વિશ્વાનંદમયં મહોદયમયં શો-ભામયં ચિન્મયમ્ શુકલધ્યાનમયં વપુર્જિન-પતેર્ભુયાદ્ભવાલંબનમ્ ॥ ૧ ॥ પાતાલંકલયન

ધરાંધવલયન્નાકાશમાપૂરયન્ ॥ દિકચક્રં ક્રમયન્ સુરાસુરનર શ્રેણી ચ વિસ્માપયન્ ॥ બ્રહ્માંડ સુખયન્ જલાનિ જલધેઃ ફેનોત્થલાલોલયન્, શ્રી ચિંતામણિ પાર્શ્વસંભવયશો હંસશ્ચિરંરાજતે ॥ ૨ ॥ પૂણ્યાનાં વિપણિસ્તમોદિનમણિઃ કામેભકુંભે શૃણિઃ મોક્ષે નિસ્સરણિઃ સૂરેંદ્રકરિણિ જ્યોતિઃ પ્રકાશારણિઃ ॥ દાને દેવમણિર્નતોત્તમજનશ્રેણીઃ કૃપાસારણી ॥ વિશ્વાનંદ સુધા ઘૃણિઃ ભયભિદે શ્રીપાર્શ્વચિંતામણિઃ ॥ ૩ ॥ શ્રી ચિંતામણિ પાર્શ્વ વિશ્વજનતા સંજીવનસ્ત્વં મયા, દૃષ્ટઃ સ્તાત તતઃ શ્રિયઃ સમભવન્નાશક્રમા ચક્રિણમ્ મુક્તિઃ ક્રીડતિ હસ્તયોર્બહુ વિધં સિદ્ધં મનોવાંચ્છિતં ॥ દુર્દૈવંદુરિતં ચ દુર્દિનભયં કષ્ટં પ્રનષ્ટં મમ ॥૪॥ યસ્ય પ્રૌઢતમ પ્રતાપ તપનઃ પ્રોદ્દામધામા જગ । જંઘાલઃ કલિકાલ કેલિ દલનો મોહાન્ધ વિધ્વંસકઃ નિત્યોદ્યોતપદં સમસ્ત કમલા

કેલિગ્રહં રાજતે । સ શ્રી પાર્શ્વજિનો જનં-
હિત કૃતશ્ચિંતામણિ પાતુ મામ્ ॥૫॥ વિશ્વવ્યાપિ
તમોહિનસ્તિ તરણિંઆલોપિ કલ્પાંકુરો દારિદ્રાણિ
ગજાવલીં હરિ શિશુઃ કાષ્ઠાનિ વન્હેઃ કણઃ
પીયૂષસ્યલવોપિ રોગનિવહં યદ્દત્તથા તે વિભો
મૂર્તિઃ સ્ફુર્તિમતી સતી ત્રી જગતાં કષ્ટાનિ
હંતું ક્ષમા ॥ ૬ ॥ શ્રી ચિંતામણિ મંત્ર મોંકૃ-
તિયુતં હ્રીંકાર સારાશ્રિતં । શ્રી મર્હંનમિઉણ
પાશ કલિતં ત્રૈલોકય વશ્યા વહં ॥ દ્વેધા ભુત
વિષાપહં વિષહરંશ્રેયઃ પ્રભાવાશ્રયં । સોલ્લાસં
વસહાંકિતં જિન ફુલ્લિંગા નંદનં દેહિનાં ॥૭॥
હ્રીં શ્રી કારવરં નમોક્ષરપરં ધ્યાયન્તિ યે યો-
ગીનો । હૃત્પદ્મે વિનિવેશ્ય પાર્શ્વમધિપંચીંતા-
મણિ સંજ્ઞકં ॥ ભાલે વામભુજેચ નાભિકરયો-
ર્ભુયોભુજે દક્ષિણે, પશ્ચાદષ્ટ દલેષુ તે શિવપદં
દ્વીત્રૈર્ભવૈર્યાન્ત્યહો ॥ ૮ ॥

(સ્રગ્ધરા છંદ.)

નોરોગા નૈત્રશોકા ન કલહ કલના નારિ મારિ પ્રચારા । નૈ વ્યાધિર્ના સમાધિર્ન ચ દર દુરિતે દુષ્ટ દારિદ્રતાનો ॥ નોશાકિન્યોગ્રહા નો નહરિ-કરિગણાવ્યાલ વૈતાલ જાલા, જાયન્તે પાર્શ્વ-ચંતામણિમતિવસતાંપ્રાણિનાં ભક્તિભાજાં ॥૯॥

(શાર્દૂલ છંદ.)

ગીર્વાણ દ્રુમધેનુ કુંભમણિ યસ્તસ્યાંગણે રંગીણો । દેવા દાનવ માનવાઃ સવિનયં તસ્મૈહિતં ધ્યાયિનઃ ॥ લક્ષ્મી સ્તસ્ય વશાવશે વગુણિનાં બ્રહ્માંડ સંસ્થાયિની । શ્રી ચિંતામણિ પાર્શ્વનાથ મનિશં સંસ્તૌતિયો ધ્યાયતે ॥૧૦॥

(માલીની છંદ.)

ઇતિ જિનપતિ પાર્શ્વઃ પાર્શ્વ પાર્શ્વાખ્ય યક્ષઃ । પ્રદલિત દુરિતૌઘઃ પ્રીણિતપ્રાણિ સાર્થઃ ॥ ત્રિભુવન જન વાંચ્છા દાન ચિંતા-મણિકઃ । શિવપદ તરૂ બીજં બોધિબીજં દદાતુ ॥ ૧૧ ॥

શ્રી શનિશ્ચરનો છંદ.

(ચોપાઇ.)

સરસ્વતી સંપત્ત દ્યો મુજ સદા, અલીય વીઘન નાવી આવે કદા; નગરી ઉજેણી વીક્રમ રાય સભા પુરીને બેઠો ઠાંય ॥ ૧ ॥ જોતીક પાસ સભા માંહે જાણ, નવે ગ્રહનાં કરે વખાણ । એક કહે શનીશ્ચર છે ક્રુર, દેખાડે અતી પ્રાણી રૂર ॥ ૨ ॥ નીજ દ્રષ્ટે શની પોતે પાંગળો, પીતા સારથી તમે સાંભળો । રાજા વીક્રમ બોલ્યો ઇશું, એણે રાંક બાપડે ચાલે કીશું ॥ ૩ ॥ એણે અવસર શનીશ્ચર છે જથ, અવધી જ્ઞાને જોવે તથ । જોતાં વિક્રમ મુજ અવગણે, વેગે આવી રાય પ્રત્યે એમ ભણે ॥ ૪ ॥ સાંભળ રાજા મારૂં કામ, હું રૂઠયો તુજ ટાળું ઠામ । બીતો વીક્રમ બોલે વાણ, ખમજો જે બોલ્યું અજાણ ॥ ૫ ॥ પુંજી પ્રણમી શનીશ્વર પાય, સંતોષ્યો નીજ થાનક

જાય । પણ શંકા મનમાંહિ પેઠ, કે તે કાલે શનીશ્વર બેઠ ॥ ૬ ॥ નીશદીન બીતો જેને નામ, તે લાગ્યો મુજ શનીશ્વર શામ । તેડી મંત્રીને આપે રાજ, મેં જાઉ પરદેશ આજ ॥ ૭ ॥ સોંપી રાજ ગયો પરદેશ, ચંપા નગરી કરે પરવેશ । શ્રી પતિને હાટે જઇ બેઠ, તવ તસ નયણે અમીમ બેઠ ॥ ૮ ॥ શેઠ હાટે વસ્તુ અનેક, થોડી વેળામાં વેચી છેક; ભાગ્યવંત નર જાણ્યો જામ, જમવાને ઘેર લાવો તામ ॥ ૯ ॥ ભોજન ભક્તિ ભલી પેરે સાચવે, સુખ સેજ્યા સેવા પાઠવે ॥ પાસે ભીંત છોહી તે ઠામ, સારહંસ મોર ચિત્રામણ ॥ ૧૦ ॥ જુવે રાજા કૌતુક ધરી, ન્હાય તવ શ્રી પતી કુંવરી ॥ હાર ટોડલે મુ-કયો જામ, તેણે અવસરે શનીશ્ચર જુવે તામ ॥ ૧૧ ॥ મુજ ઉવેખી વીક્રમરાય, ચંપા નગરી બેઠો ઠાંય । સુખ સેજયા સુતો સુરંગ

ધરી, તો પ્રાક્રમ દેખાડું કરી ।। ૧૨ ।।
શની સંક્રમ્યો હંસ મોઝાર, ગણી હાર ને
બેઠો ઠાર ।। તે દેખીને બ્હીન્યો રાય, કલંક
ભણી તે નાઠો જાય ।। ૧૩ ।। ચોર ભણી તે
છેદ્યા હાથ, ચૌટે પડયો તવ નર નાથ ।।
ઘાંચી એક દીઠો જીશે, તાણી હાથ ને આ-
ણ્યો તીશે ।। ૧૪ ।। કાષ્ટતણા દો કર જોડવે,
બેઠો વળી ઘાંણી ફેરવે ।। ખાય ખોળ તેલ
રોટલા, રાગ છત્રીસે કરે અતિ ભલા ।। ૧૫ ।।
દુઃખ વીસર્યો નીજ ઘરતણો, સરળ સાદે
ગાવે ઘણો ।। નરપતિ પુત્રી મંદીર પાસ,
સુણી સાદ જોવા થઇ આશ ।। ૧૬ ।। તવ
તીહાં તે દાસીને કહે, ઘાંચી ઘરે પુરૂષ જે
રહે ।। વેગે તેહને તેડી લાવ, ઘાંચી ઘરે તવ જાવે
ધાવ ।। ૧૭ ।। તવ તે પુરૂષ લાવે શા પાસ,
તવ ઉતરે ! શનીશ્વર તાસ ।। અદ્દભુત રૂપ
દેખી અતિ ઘણાં, વચન કહે તે વરવાતણાં ।।

૧૮ ॥ વિક્રમ કહે કર મારેં નથી, નવી પર-
ણાયે તેહથી ॥ આગે વર ચંડીયે દીયો, સો
વર માગીને મે લીયો ॥ ૧૯ ॥ છાનો પરણ્યો
વીક્રમરાય, કે તે કાલે જાણે માય ॥ પ્રગટ
પરણાવે તવ પુત્રીકા, શ્રી પતીને દ્દષ્ટ પડયો
તિહાં થકા ॥ ૨૦ ॥ નરપતીના તિહાં પ્રણમી
પાય, શ્રીપતી નિજ ઘર લેઈ જાય ॥ અશન
પાન કરી રાજા સુવે, શેઠ સહીત નૃપ વીચીત્ર
જુવે ॥ ૨૧ ॥ બોલ્યાં વરસ તીહાં સાડા
સાત, અવલોકે શનીશ્વર પતી વાત ॥ શની
હંસ મધ્યે સંક્રમી, હાર ગોડલે મુકયો વમી
॥ ૨૨ ॥ અઢી સંવછર મસ્તકે રહે, અઢી
નાભે જ્યોતિષ કહે ॥ અઢી સંવછર ચરણે
વાસ, હુવો શનીશ્વર તીજો તાસ ॥ ૨૩ ॥
જનમ થકી દ્વિતીય ચોથો આઠમો, દ્વાદશમો
શનીશ્વર વમ્યો; એ કથા સાંભળશે જેહ, સર્વ
રાશી ફળ પામશે તેહ ॥ ૨૪ ॥ તતક્ષણ

શનીશ્ચર પ્રગટ્યો ત્યાંય, વર માગો તમો વિક્રમરાય ॥ જો તું મુજને તુઠયો અહીં, જેહ કથા કહેશે તારી સહી ॥ ૨૫ ॥ તેહને તું પીડે નહિ કદા, એ વર આપો શનીશ્ચર સદા ॥ વર દેઈ શનીશ્ચર થાનકે ગયો, હરખ્યો રાય ઉજ્જેણી ભયો ॥ ૨૬ ॥ ચાલ્યો ચતુરંગિણી સૈન્યાએ કરી, આવ્યા જીહાં ઉજ્જેણીપુરી ॥ નીજ ભુવને વિક્રમ આવીયો, અખીલ લોકે વધાવી લીયો ॥ ૨૭ ॥ સિદ્ધસેન ગુરૂ વચને કરી, લહ્યો ધરમ સમકીત આદરી ॥ મહાકાલ તીરથ ઓધરી, પરદુઃખ ટાલણ દાનેશરી ॥ ૨૮ ॥ સુખે સમાધે પાળે રાજ, લહી સમકીત નર સારે કાજ ॥ નીરીયાવળી ઉપાંગે લહ્યો, એકા અવતારી શનીશ્ચર કહ્યો ॥ ૨૯ ॥ એ કથા છે શનીશ્ચર તણી, પીડા ન કરે ચોપાઈ ભણે ॥ સુખ સંપત્ત સઘળી લહે, પંડિત લલીત સાગર એમ કહે ॥ ૩૦ ॥

સ્તુતિ.

(રાગ–ધનાશ્રી)

વિનતી ધરજો ધ્યાન, જીનપતિ વિનતી ધરજો ધ્યાન. એ—ટેક૦ ॥ ભવ સાયરમાં ભુલા ભમીએ, નથી શુદ્ધ કે સાન ॥ જીન-પતિ૦ ॥ ૧ ॥ મોહ માયાએ અમપર કીધું, દુઃખકર છેક દબાણુ ॥ જીન૦ ॥ ૨ ॥ હાથ હજારો કીધાં કુકર્મો, તેથી હાલ્ર હેરાન ॥ જીન૦ ॥ ૩ ॥ શાંતપણે નથી કીધું કદાપી, ભક્તિ રસનું પાન ॥ જીન૦ ॥ ૪ ॥ કર ગ્રહો હવે કૃપા કરીને, ભક્ત વત્સળ ભગવાન ॥જીન૦ ૫

(લલિત છંદ.)

સુમતીનાથજી અર્જ ઊચરૂં, તુમ પસાય-થી પાપને હરૂં ॥ શરણુ એક છે નાથ તાહરૂં, જીનપતિ તને વંદના કરૂં ॥ ૧ ॥ નરક વેદના મેં લહી ઘણી, ભત્ર અનંતમાં જીત્રને હણી ॥ જનમ મરણુની વાત શી કરૂં, જીન-

પતિ તને વંદના કરૂં ॥ ૨ ॥ અન્યપરાધીને દુઃખ મેં દીધાં, કપટ આચરી દ્રવ્યને લીધાં ॥ તુંજ વીના હવે પુત કિહાં કરૂં, જીનપતિ તને વંદના કરૂં ॥ ૩ ॥ અચળ દેવરે દર્શન આપજો, નીવડ પાપના ઓઘ કાપજો ॥ કરગરી સદા અર્જ ઊચરૂં, જીનપતિ તને વંદના કરૂં ॥ ૪ ॥

આદેશ્વરજીની સ્તવના.

(તુજ ગુણ અપરમપાર પ્રભુજી,
તુજ ગુણ અપરમપાર—એ રાગ.)

પ્રણમું પરમાનંદ જીન સહુ પ્રણમું પરમાનંદ એ ટેક ॥ આદિ જીણેસર આદિ નરેસરં, આદિ છે ધર્મ મુણંદજી ॥ ૧ ॥ જુગાળા ધર્મ નીવારકકારક, ધારક બિરૂદ જીણંદજી ॥ ૨ ॥ કુશળ કૌસળપુર નિવાસક, જાચક કીર્તી થુણંદજી ॥ ૩ ॥ ભોગ અંતે

હિંગમુદ્રા સોહાવત, અચળ ગિરજાું ગુણંદજી ॥ ૪ ॥ ઘાતી કરમ અંતે નાણુ કેવળ લઇ, કેવળદરશી આણંદજી ॥ ૫ ॥ અંતે અજોગતા લહે શીવગત, તમો છો ઉમેદચંદ્ર જી ॥૬॥

(કુંથ બીના રહી અકેલી મોરી જાન-એ રાહ.)

કરમકી કેસે કટે ફાંસી—કરમકી૦ ॥ કેસે કટે ફાંસી, કરમકી કેસે કટે ફાંસી ॥ કરમકી૦ ટેક ॥ સજન શીવ સુખ શેજ તજ કર, દુર્ગત દિલ ભાસી ॥ ધર્મ ઉપર ધાડું તે પાડયું, જ્ઞાન ગયું નાશી ॥ કરમકી૦ ॥ ૧ ॥ હીંસા કરી તુંને હાર હિયાકો, દયા કરી દાસી ॥ કામદાર થારે ક્રોધ બન્યો હે, મમત બણી માશી ॥ કરમકી૦ ॥ ૨ ॥ કહે જિનદાસ મેં પાપ પ્રભાવે, પાયો હું તનરાશી ॥ નવી ખરચી મેં પલે ન બાધી, ખાય ખોઇ વાસી ॥ કરમકી૦ ॥ ૩ ॥

આત્મ સ્તવન.

(થાઓ તમે તૈયાર—એ રાહ તાલ–લાવણી.)

ચાલ ઉઠ તું ચેતન માળી, જા કામે તારાં ॥ અરે હા જા૦ ॥ બન્યો બગીચો રૂડો ભુંડા, આળસમાં બગડે, નીંદ્રા ત્યાગીરે નીર્ભાગી ॥ જો પેલા ક્યારા ॥ અરે હા૦ ॥ ૧ ॥ જીવ હીંસાના ઝેરી જંતુ, વેલાને વળગ્યાં ॥ કોમળ એ સદ્ગુણની વેલો, કેમ વધે ઘેલા ॥ અરે હા૦ ॥ ૨ ॥ કષાય ગોધા ચારે કેવા, જો પેલા ઘુમે ॥ રે રે ભોળા ભદ્રિક માળી, લ્હારે તુજ લાગ્યા ॥ અરે હા૦ ॥ ૩ ॥ દાન દયાનું ખાતર નાંખી, સમદમ જળ સીંચી ॥ નીંદી પાપ સ્થાનક ત્રણને, કરો સ્વચ્છ ક્યારા ॥ અરે હા૦ ॥ ॥ ૪ ॥ અનેક આવરણો ઉતારો, કલમ કરી સારી ॥ છે જિન વચનામૃત ધારાથી, ફળ થાવા સારા ॥ અરે હા૦ ॥ ૫ ॥ ચેતન

માળી છું અધીકારી, નરભવ ઉપવનનો ॥ નવિન ભક્તિ યુક્તિથી ફુળ, મુક્તિમળનારાં ॥ અરે હો૦ ॥ ૬ ॥

આત્મ સ્તવન.

(રાગ ઉપર પ્રમાણે.)

કરમકી એસે કટે ફાંસી—કરમકી૦ ॥ એસે કટે ફાંસી કરમકી, એસે કટે ફાંસી ॥ કરમકી૦ ટેક ॥ જ્ઞાન ગંગા દયા દુવારકા, ક્રિયા કરી કાસી ॥ જૈન જમુના વીચેં તું ન્હાયો, પાપ ગયા નાશી ॥ કરમકી૦ ॥ ૧ ॥ ત્યાગ દીની સબ ત્રસના તનકી, જાન્યો જગત રાસી ॥ દુર્ગતિકે શીર દાવ લગાઈ, મનમેં સુકૃત ભાસી ॥ કરમકી૦ ॥ ૨ ॥ જન્મ સુધારણુ સાધ સંતકી, આત્મ હુઇ ખ્યાસી ॥ ઉનકે ચરણુ જિનદાસ નમતહે, મત કરો મેરી હાંસી ॥ કરમકી૦ ॥ ૩ ॥

પ્રભુ પાસે અરજી.

(શું કહું કથની મારી રાજ—એ લય.)

અરજી એક અમારી, ના....થ અરજી એક અમારી ॥ લ્યો અધમપણાથી ઉગારી ॥ ના....થ અરજી૦ ॥ ટેક૦ ॥ દુષ્ટ જનોની મટો દુષ્ટ-તા, શ્રેય સર્વેનું થાઓ ॥ અધમ જનોની મટી અધમતા, ધર્મપંથ તે ધાઓ ॥ નાથ૦॥ ૧ ॥ સવળા મારગ સુઝે સહુને, અવળાથી અળસાઓ ॥ ડરે કામ દોષિત કરવામાં ॥ એ સદ્‌બુદ્ધિ આવો ॥ નાથ૦ ॥ ૨ ॥ સંત શિષ્ય વ્યાધિ સહુ વિરમી, પરમાનંદ પથ-રાઓ ॥ વિષમ મતી બદલીને બહુધા, સમ-રસ માંહે સમાઓ ॥ નાથ૦ ॥ ૩ ॥

મૈત્રી ભાવના.

(રાગ ઉપર પ્રમાણે.)

સદ્‌ગુણ રસથી સુધારી, ના....થ, તારક લ્યો

હવે તારી ॥ મૈત્રીભાવ સદા રહે મનમાં, દુશ્મનતા દૂર થાઓ ॥ નીરખી પરના ગુણ મુજ અંતર, પ્રસન્નતા પ્રસરાઓ ॥ નાથ તા૦ ॥ ૧ ॥ દોષ નહિ દેખાય દ્રષ્ટિમાં, ઉચ્ચ ગુણો ઉભરાઓ ॥ ઇર્ષા માત્ર ન ઉપજે એવાં, વાદળને વરસાવો ॥ નાથ તા૦ ॥ ૨ ॥ ગમે ન પરની નીંદા કરવી, દુષણ માત્ર દબાઓ ॥ ભિન્નપણાનો ભાવ મટીને, નિજ રૂપે નીરખાવો નાથ તા૦ ॥૩॥ સંત શિષ્ય વીનવે કરજોડી, એ અરજી અવધારો ॥ પૂર્ણ વીવેકી પ્રભુ બનાવી, વિરોધ કરતાં નીવારો ॥ નાથ તા૦ ॥ ૪ ॥

તમારૂં શું જવાનું છે ?

(ગજલ—કવાલી.)

પ્રયોજન શું છતે કાને, બધીર જેવા થવાનું છે ॥ હસી બોલો જરા તેમાં, તમારૂં શું જવાનું છે ॥ ટેક ॥ અમે નથી યાચતા

આવી, કદી ધન આપની પાસે ॥ દીલાસો દ્યો જરા તેમાં, તમારૂં શું જવાનું છે ॥ પ્ર૦ ॥ ૧ ॥ ભલા જાણી અમે ભાઈ, તમારે આંગણે આવ્યા ॥ ખબર પૂછો જરા તેમાં, તમારૂં શું જવાનું છે ॥ પ્ર૦ ॥ ૨ ॥ અમે પણ આપની પેઠે, રહ્યાથી આ દશા પામ્યા ॥ વીચારી લ્યો જરા તેમાં, તમારૂં શું જવાનું છે ॥ પ્ર૦ ॥ ૩ ॥ પ્રભુ વિણ આપવા લેવા, ન જોઈ શક્તિ કોઇની, નિમિત્ત બનશો જરા તેમાં, તમારૂં શું જવાનું છે ॥ પ્ર૦ ॥ ૪ ॥ તમારી ચુકથી કેશવ, બીજાની જીંદગી બગડે ॥ કૃપા કરશો જરા તેમાં, તમારૂં શું જવાનું છે ॥ પ્ર૦ ॥ ૫ ॥

ધનવાન અભિમાની સગાંઓને ઠપકો.

(હરિગીત છંદ.)

આવ્યા તમારે આંગણે, આવો ભલે કેતા

નથી ॥ કરીએ પ્રણામ સલામ પણ કંઇ લ-
ક્ષમાં લેતા નથી ? ॥ ૧ ॥ કહો શેઠ કુશળ-
ક્ષેમ છે, તમ બાળ બચ્ચાં કેમ છે ॥ આ
રંકના પર રે'મ છે, ઉત્તર અરે દેતા નથી ? ॥
૨ ॥ નવ બેસવા આસન કરો, નવ પાન
સોપારી ધરો ॥ અવલોકતાં અવળાં ફરો,
સ્હામું જરા જોતા નથી ? ॥ ૩ ॥ જળપાત્ર
નીજ હાથે ભરી, પહેલાં તમે સ્હામે ધરી ॥
વીવેકની વૃષ્ટિ કરી, પાતા અગર પીતા નથી ?
॥ ૪ ॥ જળપાન વણ કહેવે કર્યું, અંતર
અમારૂં હા ? બળ્યું ॥ ના ધ્યાનમાં આપે
ધર્યું, નરમાશમાં ન્હાતા નથી ? ॥ ૫ ॥ કંઇ
વાત કરીયે જો તમે, પણ સાંભળો ના તે
તમે ॥ ના બોલવું તમને ગમે, કીરતારથી
બ્હીતા નથી ? ॥ ૬ ॥ દુઃખ વાત તમ પાસે
કહે, ના રે'મ તમ હૃદયે રહે ॥ અમ આંખ-
થી આંસુ વહે, એ આંસુડા લ્હુતા નથી ? ॥

ધનહીણુ શું હલકા અમે, ધનવાન તે ભારે તમે ॥ તમને સદા ચહીયે અમે, અમને તમે ચ્હાતા નથી ? ॥ ૮ ॥ અંધા બનો અભિમાનમાં, ના વાત લ્યો કંઇ ધ્યાનમાં ॥ છેવટ જવું શ્મશાનમાં, પણ ગર્વને તજતા નથી ? ॥ ૯ ॥ છે રંક રાજા હારમાં, કીરતારના દરબારમાં ॥ કો ઉંચ નીચો ધારમાં, જૂઠું અમે ગાતા નથી ? ॥ ૧૦ ॥

ઝખ મારવા.

(હરિગીત છંદ.)

જો ઇશને સમરે નહીં, જનમ્યો વૃથા ઝખ મારવા ॥ પરમાર્થને પોષ્યો નહિ, જીવ્યો જગે ઝખ મારવા ॥ જો૦ ॥ ૧ ॥ ખાધું પીધું હા ખંતથી, જાડા થયા પાડા સમા; પર પીંડને પોષ્યો નહિ, જાડા થયા ઝખ મારવા ॥ જો૦ ॥ ૨ ॥ મોજે હજારો માર-

તા, ગાડી અને ઘોડે ચ્હડી ॥ સત્કર્મ કંઇ કીધું નહિ, મોજો કરે ઝખ મારવા ॥ જો૦ ॥ ॥ ૩ ॥ રાજા થયા કંઇ દેશના, પીડા પ્રજાને આપતા ॥ રૈયત સદા રડતી રહે, રાજા થયા ઝખ મારવા ॥ જો૦ ॥ ૪ ॥ સુખ મેળવે રૈયત સદા, ના રાજ્યને રહેતી વફા ॥ ટટો બખેડા જો કરે, રહે રાજ્યમાં ઝખ મારવા ॥ જો૦ ॥ ૫ ॥ બાવા અને યોગી બની માયા મુકી ના વેગળી ॥ ઢોંગી થઇ જગ ધુત્તતા, બાવા બન્ને ઝખ મારવા ॥ જો૦ ॥ ॥ ૬ ॥ વિદ્યા ભણી કંઇ કંઇ શીખ્યા, પંડીત અને જ્ઞાની બન્યા ॥ ના જ્ઞાન આપ્યું, અવરને, જ્ઞાની થયા ઝખ મારવા ॥ જો૦ ॥ ॥ ૭ ॥ નખરાં કરે છે નવનવા, નીજ નાથને સંતાપતી ॥ સંતોષતી ના સ્વામીને, નખરાં કરે ઝખ મારવા ॥ જો૦ ॥ ૮ ॥ અતિ કષ્ટથી ઉછરીને, ડાહ્યા બનાવ્યા દીકરા ॥

મા બાપને માને નહિ પેટે પડયા ઝખ મા-
રવા ॥ જો૦ ॥ ૯ ॥ જે પૂરતું આપે નહિ,
જાલિમ જુલમથી કામ લે ॥ એ શેઠીયા કે
શઠ છે, જુલ્મો કરે ઝખ મારવા ॥ જો૦
॥ ૧૦ ॥ ખાઇ નીમક નીજ શેઠનું, હલાલ
ના હેતે કર્યું ॥ એ ચાકરો કે ચોરટા, ખાતા
નીમક ઝખ મારવા ॥ જો૦ ॥ ૧૧ ॥ વાણી
ઉચ્ચારી શંકરે, સર, નાઈટ ને જે. પી.
થયા ॥ જો દેશ સેવા નહિ કરી, જે. પી.
થયા ઝખ મારવા ॥ જો૦ ॥ ૧૨ ॥

પદમાવતીનો છંદ.

શ્રી પારસ પ્રભુતા સહીતી ગીરીમાં મહીતર
મહીમાં વિસ્તર્ણી, ધરણીધર રાણી તું જગ
જાણી ભવીજન પ્રાણી ભય હરણી; જીન
શાસન જયકારી સમકીત ધારી તું સાચારી
શીયળવતી, સંતોષા ભવમેં દેવી પદમે માત

ગીરીમેં જૈન મતી. ॥ ૧ ॥ નાગણ સમ કાળી જીત કરવાળી, ઝાક ઝમાળી વેણુવતી; જીન મીનક પોળી સેંથો કુલી અડવ અમોળી શીર ધરતી. ॥ તિલક નિક ભાળી પીચલ હાળી ભુક્ષણ ચાલી ભાગ્યવતી, સંતોષ્ટા ભવમે દેવી પદમે માત ગીરીમે જૈનમતી. ॥ ૨ ॥ કરી કર ભુંજ ડંડીત મંડીત ચુંડી ગંભીર ઊંડી નાભી ભરી ॥ ઉર ઊનતી સરા કંચુક ધારા વીલ સીલ હારા ક્રોસ ધરી ॥ કડમે ખલ ધરણી હરી કટી હરણી ઝાંઝર ચરણી હંસવતી, સંતો-ષ્ટા ભવમે દેવી પદમે માત ગીરીમેં જનમતી. ॥ ૩ ॥ કંચન સમ વરણા સકલ આભરણા શીતલ કરૂણા સોમ મુખી; ગલ્લો ભતિ ઉત્પલ કરણે કુંડલજીત રવિ મંડલ કમલાક્ષી ગગના ગણુ ગેણી વિક્ષત નેંણી અવીચલ વેણી પ્રીય મુખી ॥ સંતોષ્ટા ભવમે દેવી પદમે માત ગીરીમે જૈનમતી. ॥ ૪ ॥ નાસા અણીઆળી

અધર પ્રવાળી જીભર સાળી નીરદોષી, દાડમ કણુ દંતી મધુર લપંતી જીન ગુણુ થુણુતી તારણુતી ॥ જીનકી નરવાદી સુરપરણાદી જીન ગુણુ અહેલાદી રાગ્યવતી; સંતોષ્ટા ભવમે દેવી પદમે માત ગીરીમે જૈનમતી. ॥ ૫ ॥ પુષ્પાભર વસ્ત્રે રૂપ વિચિત્રે રાજીત છત્રે રાજ-મતિ, હસ્તા ચુધમાના કર કટી આના માન સુપાના પુન્યવતી, જે પેહેરે પટોળી ચરણા ચોળી તીલક લોળી સંચરતી; સંતોષ્ટા ભવમેં દેવી પદમે માત ગીરીમે જૈનમતી. ॥ ૬ ॥ વસ ઇશ્વત કામા પ્રીર ગમ ગીરીમાં ગુરૂ લઘુ અણુંમાં શક્તિ મતી, ચંપક ગર ક્રુસનાગર ચંદન કેસર દીપ મનોહર ભોગવતી, ચિતા-મણી મંત્રે વસ કરી યંત્રે હોમ પવિત્રે ત્રપત્તિ નથી; સંતોષ્ટા ભવમેં દેવી પદમે માત ગી-રીમે જૈનમતી. ॥ ૭ ॥ જે હું મનલખવાસી તવ ગુણુ રાચી નગન કુંભાસી પુરણુ મતી,

તુજવીણ નવ જાચું માનો સાચું દેવર જાચું દાન મતી, આવી અવતરજે મેહેરજ કરજે સમરી દીજે સારમતી; સંતોષ્ટા ભવમેં દેવી પદમેં માત ગીરીમે જૈનમતી. ॥ ૮ ॥ નીજ સેવકને હેજે વંછીત દીજે હેજ કરીજે હેજવતી, સંતાન વધારે દુક્રતવારે ધરમ સમારે ધીર્ય-વતી, સો જોજન મનરંજે દુરજન ગંજે ભાવઠ ભજે કામ દુગી; સંતોષ્ટા ભવમેં દેવી પદમે માત ગીરીમે જૈનમતી. ॥ ૯ ॥ જે દીવ સાગર પડીઆ બધન જડીઆ આયુ કડીઆ ઉર્ધવણી, હસ્તી હરવ્યાધણી વીખધર સાપણી સાકણી ડાકણીની ગ્રહણી, દુષ્ટા ભય હરણી ક્ષુદ્ધા વરણી રક્ષા કરણી માન સતી; સંતોષ્ટા ભવમેં દેવી પદમે માત ગીરીમે જૈનમતી. ॥ ૧૦ ॥

સુમતી આત્માને કુમતિના દુર્ગુણો.

(મહોલે પધારો મહારાજ માણીગર—એ રાગ.)

મારા જોબનના શણગાર, આતમ મારે મંદિર રેજો;

એમ બોલે સુમત ધરનાર, કુમત ઘેર પાય ન દેજો.
—એ ટેક

રેકતો—કુમતિ કાતિ કર્મની, કાપે સદ્ગુરુ આપ;
પાલવ વળગી પાપણી,
ઝુલો—વાલમ કરશે એ સબળ સ તાપ-આ.એ.કુ.૧

રેકતો—નિજાનંદ ઘર કોષથી, ચોરી રત્ન અમુલ;
વિમળને મળ પાસ દઇ,
ઝુલો—વાલમ કરશે એહ રજતુલ—આ. એ. કુ. ૨

રેકતો-અમે સકુળ ઘર ગોરડી,રમીયેં નહિં ઘરબાર;
ઉત્તમ જનુનિ તાત છે,
ઝુલો—વાલમ નવલ સુરંગી હું નાર—આ. એ. કુ. ૩

રેકતો—એતો જગત જન મોહનિ, નિત નિત
નવલા કામ; ચોરાસી લક્ષ ગામમાં,
ઝુલો—વાલમ ભટકી ભટકાવે કુ ઠામ,-આ.એ.કુ. ૪

રેકતો-મારે આસા તમથકી, દિન દિન નવનવ રંગ;
સહિજાનંદ સુખ વિલસતાં,
ઝુલો—વાલમ રાખજો પ્રિત અભંગ-આ. એ. કુ. ૫

રેકતો–સરખાને સરખા મળ્યા,ટળ્યા દુઃખ મકરંદ;
અવિહડ રેસ્યું આપણે,
ઝુલો–વાલમ અર્પે છે ઉમેદચંદ–આ. એ. કુ. ૬

કયમ ચાલશે ?

[હરીગીત છંદ.]

તેડું થયું કીરતારનું, માન્યા વિના કયમ ચાલશે ।। ઝાંખી થઇ જમ દૂતની, જાવા વિના કયમ ચાલશે ।। જાવું મજલ મ્હોટી તહીં, તૈયારી કૈં કીધી નહી, ભાથું ભર્યું ના સાથ કૈં, ભાથા વિના કયમ ચાલશે ।। ૧ ।। શણગાર ધારી અંગમાં, રમતો ત્રીયાસુ રંગમાં; રામા ન આવે સંગમાં, રામા વિના કયમ ચાલશે ।। મિત્રો મહીં તું મહાલતો, ફકડ બની ફરતો હતો, ના એકલો કયાંઇ જતો, સોબત વિના કયમ ચાલશે ।। ૨ ।। સેવક તણા સહવાસમાં હુકમો કર્યા હુલ્લાસમાં, નોકર મળે ના સાથમાં

ચાકર વિના ક્યમ ચાલશે ॥ સુખ ભોગના સાધન ઘણાં, હાજર હતા કાંઇ ના મણાં, અંતે ન કીધાં આપણાં, તેના વિના ક્યમ ચાલશે ॥ ॥ ૩ ॥ માયા અને મીલકત ખરે, મુકી જવું પડશે અરે; નાણાં નકામાં આખરે, નાણાં વિના કયમ ચાલશે ॥ પરમાર્થને પ્રીતે કરો, ભક્તિ તણું ભાથું ભરો; કલ્યાણ આતમનું કરો, કીધા વિના ક્યમ ચાલશે ? ॥ ૪ ॥

તીર્થંકરની સ્તુતિ.

[મહાવિદેહ ક્ષેત્ર સોહામણો—એ દેશી.]

જગજીવન જગ વાલ્હો, મરૂ દેવીનો નંદ લાલ રે; મુખ દીઠે સુખ ઉપજે, દર્શન અતિહિ આનંદ લાલ રે. જગ૦ ॥ ૧ ॥ આંખડી અબુજ પાંખડી, અષ્ટમી શશી સમ ભાલ લાલરે; વદન તે શારદ ચંદલો, વાણી અતિહિ રસાલ લાલરે, જગ૦ ॥ ૨ ॥ લક્ષણ અંગે

વિરાજતા, અડહિયસહસ ઉદાર લાલરે, રેખા કર ચરણાદિકે, અભ્યંતર નહિ પાર લાલરે. જગ૦ ॥ ૩ ॥ ઇંદ્ર ચંદ્ર રવી ગિરિતણા, ગુણ લઇ ઘડીયું અંગ લાલરે; ભાગ્ય કિહાં થકી આવીયું, અચરિજ એહ ઉત્તંગ લાલરે. જગ૦ ॥ ૪ ॥ ગુણ સઘળા અંગે કર્યા, દુર કર્યા સવિ દોષ લાલરે; વાચક યશ વિજયે થુણ્યો, દેજો સુખનો પોષ લાલરે. જગ૦ ॥ ૫ ॥

પદ.

(શું કહુ કથની મારી.–એ ઢબ.)

શી કહું કથની મારી નાથ શી૦ ॥ હવે શરણ દઇ લ્યો તારી. નાથ૦ ॥ દશ દ્રષ્ટાંતે દુર્લભ ભવ પણ, પુણ્ય થકી હુ પામ્યો; ભવની ભૂલવણીમાં ભૂલ્યો, વિષય થકી ન વિરામ્યો, નાથ૦ શી૦ ॥ ૧ ॥ આર્ય ભૂમિ ને ઉત્તમ કુલમાં જન્મ થયો શુભ યોગે; સાધ્ય ન સાધ્યું મૂઢ-

પણાથી, ભ્રમિત થયો હું ભોગે. નાથ૦ શી૦ ॥ ૨ ॥ તન પટુતા ગુરૂ સંગ મળ્યો પણ, દૂર પ્રમાદ ન કીધો; ઇંદ્રિય સુખમાં બાલ બનીને, ઉન્માર્ગ મેં લીધો, નાથ૦ શી૦ ॥ ૩ ॥ શ્રવણ યોગ સાધીને દિન દિન, બહુ વાતો નીરધારી; કરણી કરતાં કાયા કંપે, મૂર્છા મેં ન નીવારિ નાથ૦ શી૦ ॥ ૪ ॥ સત્સાધન સંપ્રાપ્ત થયા પણ, મધુ બિંદુમાં અટકાયો; આજકાલ કરી સમય ગુમાયો, લોભે અધર હું લટકયો. નાથ૦ શી૦ ॥ ૫ ॥ તાત વાત મમ અંતરની-એ, કહેતાં પાર ન આવે; અંતર બલ આપો અવિનાશી, તો સેવક સુખ પાવે. નાથ. શી૦ ॥ ૬ ॥

પદ.

(રાગ દેશ.)

કરૂણા સાગર અહીં કરૂણા જળ વરસાવજો રે, વરસાવી કઠણ કલેજાં નરમ બનાવજો રે,

કરૂણા૦ ટેક ॥ નીદ્રા નયનોથી ઉડી જાવે, નિજ નિજ દોષો નજરે આવે; જય જગદિશ્વર જુગતી એહ જમાવજો રે. કરૂણા૦ ॥ ૧ ॥ સમાજમાં પ્રભુ થાય સુધારા, નીકળીને દોષો રહે ન્યારા, અગ્રેસરોમાં એ અક્કલ ઉભરાવજો રે, કરૂણા૦ ॥ ૨ ॥ મન સર્વેના થઇ રહે મોટાં, ક્ષુદ્રની પેઠે થાય ન ખોટાં; ઘટ ઘટ માંહે ઘટના એહ ઘટાવજો રે, કરૂણા૦ ॥ ૩ ॥ ઝેરી રસ સઘળો ઝરી જાજો, અમૃતમય ઘટ અંતર થાજો એહ ભાવના વિશ્વપતિ વિસ્તારજો રે. કરૂણા૦ ॥ ૪ ॥ પરમારથમાં ઉપજે પ્રીતી, સમજે સત્ય ધર્મ ને નીતિ; દયા કરી પ્રભુ એવી ચાંપ દબાવજોરે. કરૂણા૦ ॥ ૫ ॥ સંત શિષ્ય સ્વારથને છોડી, પકડે પરમારથને દોડી; એ ઉત્સાહ તણો રસ અધિક વહાવજો રે. કરૂણા૦ ॥ ૬ ॥

નિત્ય નિયમ ચિંતવના.

ચૌદ નિયમ વિષે ગાથા.

સચિત દવ્ય વિગઇ, વાહણ તંબોલ વત્થ કુસુમેષુ; વાહણ શયણ વિલેવણ, બંભ દિશિ નહાણ ભત્તેસુ ॥ ૧ ॥

સચિત–માટી, પાણી, અગ્નિ, વનસ્પતિ ફળ, ફૂલ, ત્વચા, કાષ્ટ, મૂળ પત્ર, બીજ, અને જે લીલું છેદ્યાને બે ઘડી થઈ ન હોય તે તથા અગ્નિ પ્રમુખ બીજું શસ્ત્ર લાગ્યું ન હોય; ઈત્યાદિક સચિત વસ્તુનું પરીમાણ કરવું. ॥ ૧ ॥ **દવ્વ**–જે વસ્તુ મુખમાં જૂદા જૂદા સ્વાદને અર્થે નખાય છે, જેમકે દાતણ, પાણી વિગેરે સચિત્ત તથા અચિત દ્રવ્યની ગણત્રી કરવી ॥ ૨ ॥ **વિગઇ**–દૂધ, દહીં, ઘી, ગોળ, તેલ તથા જે ચીજ કઢાઇમાં તળાય છે, તેનું માન કરવું ॥ ૩ ॥ **વાહણ**–પગરખા, મોજા વિગેરેની ગણત્રી કરવી. ॥ ૪ ॥ **તંબોલ**–મુખવાસ જે-

મકે પાન, સોપારી, એલાયચી, લવિંગ, ચુર્ણા-
દિકનું વજન ધારવું ॥ ૫ ॥ **વત્થ**—રેશમી સુ-
તરાઉ, શણુ તથા ઉન વિગેરેના વસ્ત્રની ગણત્રી
કરવી. ॥ ૬ ॥ **કુસુમેષુ**—જે વસ્તુ સુંઘવામાં
આવે છે, જેમકે પુષ્પ, છીંકણી વિગેરેનું
પરિમાણુ કરવું ॥ ૭ ॥ **વાહણુ**—હાથી,
ઘોડા, બળદ, ગાડી, રથ, વહાણુ, બોટ,
ટ્રામ્વે વિગેરે ચરતા, ફરતા અને તરતા વાહ-
નનો નિયમ કરવો ॥ ૮ ॥ **સયણુ**—સુવાની
શય્યા, પાટ, પાટલા, બિછાના વિગેરેની ગણત્રી
કરવી ॥ ૯ ॥ **વિલેવણુ**—જે વસ્તુ શરીર ચો-
પડવામાં આવે છે, જેમકે પટ્ટી, સુખડ, ચંદન
વિગેરે શરીરે વિલેપન કરવાની વસ્તુના વજ-
નનું માપ કરવું ॥ ૧૦ ॥ **બંભ**—બ્રહ્મચર્યનો
નિયમ કરવો ॥ ૧૧ ॥ **દિશિ**—પૂર્વ, પશ્ચિમ,
ઉત્તર, દક્ષિણુ, ઉંચી ને નીચી એ છ દિશાએ
જવાના ગાઉનું માન કરવું ॥ ૧૨ ॥ **નહાણુ**-

સર્વાંગે નહાવાની ગણુત્રી કરવી ॥ ૧૩ ॥ **ભત્તેસુ**–જમતાં ભોજન પાણીના વજનનું પરિમાણુ કરવું ॥ ૧૪ ॥ **પૃથ્વીકાય**–માટી, મીઠું, ખડી, ખારો વિગેરે પૃથ્વીના વજનનું પરિમાણુ કરવું ॥ ૧૫ ॥ **અપકાય**–નહાવામાં તથા વાપરવામાં કાચા તેમજ ઉના પાણીનું પરિમાણુ કરવું ॥ ૧૬ ॥ **તેઉકાય**–ચુલા, દિવા, સગડી, વિગેરેની ગણુત્રી તથા તેનાથી રાંધેલું જમવાનો નિયમ ધારવો ॥ ૧૭ ॥ **વાઉકાય**–પંખાથી તથા લુગડાથી પવન નાખવો, ફુંકવું, હીંચવું વિગેરેનું પરિમાણુ કરવું ॥ ૧૮ ॥ **વનસ્પતિ**કાય–લીલોત્રી, ફળ, શાક, ભાજી વિગેરેનું વજન ધારવું ॥ ૧૯ ॥ **ત્રસકાય**–હાલતા, ચાલતા ઝીણાં જંતુથી માંડીને બેઇંદ્રિય, તેઇંદ્રિય, ચોઇંદ્રિય, પંચેંદ્રિય રૂપ કોઇ પણુ નિરપરાધી ત્રસ જીવને કુબુદ્ધિથી હણુવા નહિં એવો નિયમ કરવો ॥ ૨૦ ॥ **અસી**-

તરવાર, બંદુક, છરી, ચપ્પુ, સુડી વિગેરે શસ્ત્રનું પરિમાણ કરવું ॥ ૨૧ ॥ મસી-કલમ રૂશનાઇ, ખડીયાદિકનું પરિમાણ કરવું ॥ ૨૨ ॥ કૃષી-ઘર, ક્ષેત્ર, ટાંકુ, ભોંયરૂં, તળાવ, વાવ, કુવા વિગેરેની જમીન ખોદવાના રાચનું તથા તે વાપરવાનું પરિમાણ કરવું ॥ ૨૩ ॥ ઉલ્લણિયા વિહં-સ્નાન કરીને શરીર લુંછવાના કપડાની ગણત્રી કરવી ॥ ૨૪ ॥ દંતણવિહં-દાતણની ગણત્રી કરવી ॥ ૨૫ ॥ ફલવિહં-જે ફળ નહાવાના કામમાં આવે છે તે તથા વૃક્ષાદિકના ફળની ગણત્રી કરવી ॥ ૨૬ ॥ અભંગણ વિહં-શરીરે તેલ ચોળવાનું પરિમાણ કરવું ॥ ૨૭ ॥ ઉવટ્ટણ વિહં-પીઠી વગેરે ચોળવાનું માન કરવું ॥ ૨૮ ॥ પુષ્પવિહં-પુષ્પાદિક સુગંધી પદાર્થનું વજન ધારવું ॥ ૨૯ ॥ આભરણ વિહં-દાગિનાદિકનું માન કરવું ॥ ૩૦ ॥ ધૂપ વિહં-અગરબત્તિ વિગેરેના ધૂપનું માન કરવું ॥ ૩૧ ॥

પેજવિહં–ઔષધ, ચાહ, કાપ્રી વિગેરેનો કાવો પીવાનું માન કરવું ॥ ૩૨ ॥ **ભખ્ખણુવિહં**–સુખડી વિગેરે ભોજનવિધિનું પરિમાણ કરવું ॥ ૩૩ ॥ ઉદનવિહં–કાચા અન્નનું પરિમાણ કરવું ॥ ૩૪ ॥ સૂપવિહં–કઠોળનું પરિમાણ કરવું ॥ ૩૫ ॥ **શાકવિહં**–લીલાં શાક, ભાજી વીગેરેનું પરિમાણ કરવું ॥ ૩૬ ॥ **મહૂર-વિહં**–મેવો, વેલ, મધુરાં ફળ વિગેરેનું પરિમાણ કરવું ॥ ૩૭ ॥ જમણુવિહં–જમવાનું ભોજન, સુકકુ શાક વીગેરેનું પરિમાણ કરવું ॥ ૩૮ ॥ **પાણીવિહં**–નહાવાનું, વાપરવાનું તથા પીવાના પાણીનું પરિમાણ કરવું ॥૩૯॥

ઉપરના પચ્ચખાણ હમેશાં યથાશક્તિએ અવશ્ય કરવાં.

શ્રાવકના ત્રણ મનોરથ વિષે–આરંભ પરિગ્રહ તજી કરી, કયારે થઉં વ્રતધાર; અંત સમય આલોયણા, કરૂં સંથારો સાર ॥ ૧ ॥

સાગારી સંથારો કરવા વિષે—આહાર શરીર ને ઉપધી, પચખુ પાપ અઢાર; મરણ હુવે તો વોસ્રીરૂં, જીવું તો આગાર ॥ ૧ ॥

ચોવીસ તીર્થંકરના નામ.

૧. શ્રી ઋષભદેવ સ્વામી ૨ અજીતનાથ સ્વામી ૩. સંભવનાથ સ્વામી ૪. અભીનંદન સ્વામી ૫. સુમતીનાથ સ્વામી ૬. પદ્મપ્રભુ સ્વામી ૭. સુપાર્શ્વનાથ સ્વામી ૮. ચંદ્રપ્રભુ સ્વામી ૯. સુવિધિનાથ સ્વામી ૧૦. શીતલનાથ સ્વામી ૧૧. શ્રેયાંસનાથ સ્વામી ૧૨. વાસુપૂજ્ય સ્વામી ૧૩. વીમલનાથ સ્વામી ૧૪. અનંતનાથ સ્વામી ૧૫. ધર્મનાથ સ્વામો ૧૬. શાંતીનાથ સ્વામી ૧૭. કુંથુનાથ સ્વામી ૧૮. અરનાથ સ્વામી ૧૯. મલ્લીનાથ સ્વામી ૨૦. મુનીસુવ્રત સ્વામી ૨૧. નમીનાથ સ્વામી ૨૨. નેમીનાથ સ્વામી ૨૩. પાર્શ્વનાથ સ્વામી ૨૪. મહાવીર સ્વામી.

વીસ વીહરમાન તીર્થંકરનાં નામ.

૧. શ્રી મંધર સ્વામી. ૨. જુગમંધર સ્વામી ૩. બાહુ સ્વામી ૪. સુબાહુ સ્વામી ૫. સુજાત સ્વામી ૬. સ્વયંપ્રભ સ્વામી ૭. ઋષભાનન સ્વામી ૮. અનંતવીર્ય સ્વામી ૯. સુરપ્રભ સ્વામી ૧૦. વિશાળપ્રભ સ્વામી ૧૧. વજ્રધર સ્વામી ૧૨. ચંદ્રાનન સ્વામી ૧૩. ચંદ્રબાહુ સ્વામી ૧૪. ભુજંગદેવ સ્વામી ૧૫. ઈશ્વર સ્વામી ૧૬. નેમપ્રભ સ્વામી ૧૭. વીરસેન સ્વામી ૧૮. મહાભદ્ર સ્વામી ૧૯. દેવજસ સ્વામી ૨૦. અજીતસેન સ્વામી.

પંચ પરમેષ્ટીને વંદણા.

(સવૈયા એકત્રીશા)

શ્રી અરિહંતદેવને—નમું શ્રી અરિહંત, કરમાકો કીયો અંત, હુવાસો કેવળપંથ, કરૂણા ભંડારી હે; અતિસે ચોતીસધાર, પેંતીસ વાણી ઉચાર, સમજાવે નરનાર, પર ઉપગારી હૈ; શ-

રીર સુંદર આકાર, સૂરજસો ઝલકાર, ગુણુ હૈ અનંતસાર, દોષ પરિહારી હૈ; કૈંતહૈ તીલોકરીખ, મન વચ કાય કરી, લળી લળી વારંવાર, વંદણા હમારી હૈ. ॥ ૧ ॥

શ્રી સિદ્ધભગવંતને—સકલ કરમ ટાલ, વશ કર લીયો કાળ, મુક્તિસે રહ્યા માલ, આતમાકા તારી હૈ, દેખત સકલભાવ, હુવા હૈ જગતરાવ; સદાહિ ક્ષાયિક ભાવ, ભયે અવિકારી હૈ, અચલ અઢલ રૂપ, આવે નહિ ભવ કૂપ, અનુપ સરૂપ ઉપ, ઐસી રિધ ધારી હૈ; કેતહૈ તીલોકરીખ, બતાવો એ વાસ પ્રભુ, સદાહિ ઉગત સૂર, વંદણા હમારી હૈ. ॥ ૨ ॥

શ્રી આચાર્યજીને—ગુણ હૈ છતીશ પૂર, ધારત ધરમ ઉર, મારત કરમ કુર, સુમતિ વિચારી હૈ, શુદ્ધસો આચારવંત, સુંદર હૈ રૂપકંત, ભણિયા સબી સિદ્ધાંત, વાંચણીસુ પ્યારી અધિક મધુર વેણ, કોઇ નહિ લોપે કેણ, સકલ જીવોકા સેણ, કીરત અપારી હૈ; કેતહૈ

તીલોકરીખ, હીતકારી દેત શીખ, એસે આચા-રજ તાકુ, વંદણા હમારી હૈ. ॥ ૩ ॥

શ્રી ઉપાધ્યાયજીને–પઢત અગીઆરે અંગ, કર્માસુ કરે જંગ, પાખંડીકો માન ભંગ, કરણ હુશિઆરી હૈ; ચઉદે પૂર્વધર, જાણુત આગમ સાર, ભવિયોંકે સુખકાર, ભ્રમણા નિવારી હૈ; પઢાવે ભવિકજણ, થીરકર દેત મન, તપકરી તાવે તન, મમતા નિવારી હૈ; કેતહૈ **તી**લોકરીખ, જ્ઞાનભાનુ પરતીખ, ઐસે ઉપાધ્યાય તાકુ, વંદણા હમારી હૈ. ॥ ૪ ॥

શ્રી સાધુજીને–આદરી સંજમ ભાર, કરણી કરે અપાર, સુમતિ ગુપતિ ધાર, વિકથા નિવારી હૈ; જયણા કરે છકાય, સાવદ્ય ન બોલે વાય, બુઝાઈ કષાય લાય, કિરિયા ભંડારી હૈ; જ્ઞાન ભણે આઠે જામ, લેવે ભગવંત નામ, ધરમકો કરે કામ, મમતા કે મારી હૈં; કેતહૈ **તી**લોકરીખ, કર્મોકો ટાળે વીખ, એસા મુનિરાજ તાકુ, વંદણા હમારી હૈ ॥ ૫ ॥ સમાપ્ત.

શ્રી જ્ઞાન ભંડાર ભાગ ૧ લો.

આ પુસ્તક વિદ્યાલય તરફથી બહાર પડતાની સાથેજ ખપી જવા આવ્યું છે. તેમાં સામાયિક પ્રતિક્રમણ અર્થ સહિત, છકાયના બોલ, નવ તત્ત્વ, ૧૪ થોકડા, પુચ્છિસ્સુણં, ભક્તામર, કલ્યાણમંદીર અને ચિંતામણી પાર્શ્વનાથ સ્તોત્ર, આરતી, સજ્ઝાય વગેરે ૩૮ વિષયોનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. કીંમત પાકુ પુંઠુ, ગ્લેઝ કાગળ, સોનેરી અક્ષર છતાં રૂ. ૧–૮–૦, પોષ્ટેજ ૦–૫–૦.

આ સિવાય શ્રી ઉપદેશ સાગર, શ્રી સામાયિક પ્રતિક્રમણ, વૈરાગ્ય શતક, આત્મસિદ્ધિ વગેરે પુસ્તકો નીચેને ઠેકાણેથી મળશે. **અમદાવાદ**-માં પુસ્તકો મળવાનું ને છપાવવાનું ઠેકાણું:—
સંઘવી વાડીલાલ કાકુભાઇ, સારંગપુર–તળીઆની પોળ.

શ્રી જૈન સ્થાનકવાસી વિદ્યાલય
ઠે. સી. પી. ટેંકરોડ નં. ૫૩–૫૭–**મુંબઇ.**

શ્રી વિદ્યાલયમાં થતાં કામકાજની યાદી.

મુંબાઈ—' શ્રી જૈન સ્થાનકવાસી વિદ્યાલય ' એ ખાતુ ચાલુ કર્યાંને હાલ પાંચમું વર્ષ ચાલે છે. તેમાં થતાં કામકાજનો કાર્યક્રમ નીચે પ્રમાણે છેઃ—

૧. આ ખાતાની એક કમીટી નીમવામાં આવી છે, અને આ ખાતાનો આવક–જાવકનો હીસાબ દર વર્ષે ઓડીટરો પાસે તપાસરાવી, છપાવીને બહાર પાડવામાં આવે છે. ૨ દર માસની આઠમ–પાખી તીથીએ અને પર્યુષણમાં હંમેશાં કસાઇવાડે કપાતા જીવોને છોડાવવામાં આવે છે. ૩ ધાર્મિક અભ્યાસ માટે ચોપડીઓની જરૂર હોય અને મંગાવે તો મોકલવામાં આવે છે. ૪ પોતાના વપરાશ માટે દરેક માણુસને પુંજણીઓ અને કાજા

થાળીઓ મફત આપવામાં આવે છે. ૫ અ-શક્ત માણુસોને માટે દવા ઘેર પહોંચાડવાની અને કોઇ પણ જાતની મદદની ઇચ્છાવાળાને માટે બનતી ગોઠવણ કરવામાં આવે છે. ૬ વિદ્યાલયને મોકલવામાં આવતી દરેક રકમની છાપેલી પહોંચ આપવામાં આવે છે. ૭ બહારગામથી જીવદયા વગેરે ખાતે જે રકમ આવે છે તે સ્વીકારી લઇ પહોંચ મોકલાય છે, અને તેની વીગત રીપોર્ટદ્વારા બહાર પાડવામાં આવે છે. ૮ આ ખાતા તરફથી દર વર્ષે પાંચ પરબી ટીપો છપાવવામાં આવે છે અને જ્યાં મંગાવવામાં આવે ત્યાં મોકલવામાં આવે છે. ૯ આ ખાતામાં ધર્મ ઉપગરણ રાખવામાં આવે છે, તે અશક્ત માણુસ સિવાય પાસેથી કીંમત લઇ આપવામાં આવે છે. ૧૦ વિદ્યાલયનું મકાન ધર્મકરણીને માટે આખો દિવસ ખુલ્લું રાખવામાં

આવે છે. ૧૧ આ ખાતામાંથી જ્ઞાનનો ઉદય થાય તેવાં પુસ્તકો છપાવવામાં આવે છે અને તે પડતર કીંમતે વેચવામાં આવે છે. ૧૨ આ ખાતાને મદદ આપનાર દાનવીર ગૃહસ્થોએ પોતાને ત્યાં આ ખાતાની ધર્માદા પેટી રાખી છે, તે આ ખાતાના વહીવટ કરનાર તરફથી ખોલવામાં આવે છે, અને નામવાર રકમ જમે કરી, રીપોર્ટમાં બહાર પાડી, દરેકને છાપેલી પહોંચ મોકલી આપવામાં આવે છે.

આશા છે કે દાનવીર ગૃહસ્થો આવા ઉત્તમ ખાતા તરફ પોતાનો ઉદાર હાથ લંબાવી આ ખાતાને પગભર કરવા ચુકશે નહિ.

લી. સેવકો,

શાહ ત્રીભોવનદાસ ગુલાબચંદ

(જામનગરવાળા)

ગાંધી રતનચંદ પાનાચંદ

(થોરડીવાળા) ઑન સેક્રેટરી.